

Tartu Ülikool
sotsiaalteaduskond
ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut

Käsitööhuviliste blogimise põhjused

Bakalaureusetöö

Autor: Marke Teppor
Juhendaja: Pille Pruulmann-Vengerfeldt, PhD

Tartu
2008

Sisukord

Sissejuhatus	3
1 Ülevaade blogide teemalisest kirjandusest	5
2.1 Blogi definitsioon	5
2.2 Blogimise põhjused	7
2.3 Virtuaalne asundus	10
2.4 Virtuaalne kogukond ja kogukonnatunne	11
2.5 Uurimisküsimused	15
2 Meetod ja valimi koostamise põhimõtted	16
3 Empiiriline osa	18
3.1 Intervjuude tulemused	18
3.1.1 Blogimiskogemus ja –harjumused	18
3.1.2 Suhe auditooriumiga	24
3.1.3 Blogimise põhjused	28
3.1.4 Suhted teiste käsitööharrastajatega	34
4 Järeldused ja diskussioon	40
4.1 Vastused uurimisküsimustele.....	40
4.2 Diskussioon	44
Kokkuvõte	47
Summary	49
Kasutatud kirjandus	51
Lisad	53
Lisa 1 Intervjuu kava	53
Lisa 2 Transkribeeritud intervjuud	55
Lisa 3 Intervjuude audiosalvestuste CD	

Sissejuhatus

Enam kui kaks ja pool aastat on veebis tegutsenud kaks käsitööfoorumit: Isetegija ja Kullaketrajad. Isetegija käsitööfoorumi registreeritud kasutajate arv küünib seitsme tuhandeni ning Kullaketrajates on pea 800 liiget. Loodud Eesti Käsitööblogijate Veebiring, millega liitunud on natuke peale viiekümne. Tegemist on väga aktiivsete ja kiiresti arenevate keskkondadega. Eriti silmatorkav on Isetegija foorumi tegevus, mille platvorm toetab ka blogisid. Sisuliselt on virtuaalsesse ruumi loodud keskkond, mis vägagi sarnaneb linnakesega, kus on olemas nii avalik kui ka privaatruum. Avalikuks ruumiks on foorum, kus suheldakse, vahetatakse informatsiooni ja ideid ning arutatakse läbi kõik olulisemad linnakese elu ja tegevust puudutavad küsimused. Eravaldusteks on blogid, mida igal soovijal on küll võimalus külastada, kuid mille sisu on omaniku nägu ja tegu ning kus kehtivad blogija kehtestatud reeglid. Foorumide ja blogide tegevuse keskmes on käsitööhobi – virtuaalses linnakeses demonstreeritakse käsitööloomingut, kirjeldatakse esemete valmistamist, jagatakse käsitööalast nõu, abi ja informatsiooni. Käsitööharrastajate aktiivne tegevus internetis on võtnud sedavõrd suured mõõtmed, et see on muutunud osaks meie käsitöötraditsioonist, meie kultuurist. Seni ainealine kultuur on omandanud uue mõõtme muutudes virtuaalseks loojate kommentaaridega varustatud visuaalselt jäädvustatud kiiresti kasvavaks ja isereguleeruvaks teabearhiiviks. 6. aprilli seisuga oli isetegija.net keskkonnas loodud 807 blogi ning arvu suurendavad veelgi teiste keskkondade eestikeelsed käsitööblogid. Kuivõrd kõikide blogide ühisnimetajaks on käsitööhuvi, siis selline katsetuste hulk tõestab, et blogimine on käsitööhuvilisele arvestatavaks väljundiks ning mingil moel toetab virtuaalne keskkond oma olemuselt väga käelist ja materiaalselt hobi. Kuidas virtuaalses keskkonnas toimuvat defineerida, säilitada, liigendada, kuidas eristada olulist ebaolulisest, väärtusetut väärtuslikust – see on küsimus millele head vastust hetkel veel ei ole, kuid millele vastamine on meie kultuuri jäädvustamise ning mõtestamise seisukohalt oluline.

Käesolevas uurimistöös tehakse sissevaade käsitööblogijate maailma ning püütakse jõuda jälile, millised on käsitööhuviliste blogimise põhjused, mis sunnib neid aktiivselt oma hobiga internetis tegelema, milline on nende suhe teiste käsitööblogijatega ning kas ja

kuidas avalduvad kogu selles tegevuses virtuaalsetele kogukondadele iseloomulikud jooned.

Töö esimeses osas antakse ülevaade senistest uurimustest, mis käsitlevad blogimise põhjuseid ning virtuaalsete kogukondade temaatikat. Asudes otsima blogimise põhjuseid käsitlevat kirjandust, tuli tõdeda, et sellele teemale pühendatud uurimusi on äärmiselt napilt – töö autor leidis vaid kaks uurimust. Virtuaalsete kogukondade temaatikat on aga uuritud märksa põhjalikumalt ning töös antakse lühike ülevaade selle valdkonna olulisematest uurimustest. Kesksel kohal on Anita Blanchard, kes oma tööde teoreetilise baasi ammutanud traditsiooniliste kogukondade uurijatelt McMillan'ilt ja Chavis'lt ning Quentin Jones'i virtuaalsete asunduste teooriast. Virtuaalsete kogukondade kontekst on antud töö eesmärkidest lähtuvalt oluline, kuivõrd eeldatakse, et kogukonnas toimivad sotsiaalsed protsessid aitavad mõtestada ning laiemasse konteksti asetada neid põhjuseid ja ootusi, mis kannustavad käsitööhuvilist blogima, teiste blogijatega suhtlema ning nende blogisid sirvima.

Blogide teemalise kirjanduse ülevaatele järgneb peatükk, kus tutvustatakse töö meetodit ja valimi koostamise põhimõtteid. Empiiriline osa annab ülevaate intervjuude tulemustest, mis esitatakse intervjuude analüüsimisel kasutatud kategooriate kaupa. Töö lõpeb järelduste ja diskussiooni peatükiga, kus vastatakse uurimisküsimustele, asetatakse teema laiemasse sotsiaalsesse konteksti ning arutletakse võimalike edasiste uurimissuundade üle.

1 Ülevaade blogide teemalisest kirjandusest

1.1 Blogi definitsioon

Blogisid käsitlevas kirjanduses on blogi defineeritud mõnevõrra varieeruvalt, kuid siiski on definitsioonides teatav ühisosa. Mõned definitsioonid:

- Blogid on arhiveeritud Interneti-postituste sari, millele on tüüpiliselt iseloomulikud äraspidises kronoloogilises järjestuses sisestud lühikesed tekstid ning nad sisaldavad üldjuhul hüperlinke teistele lehekülgedele, mida autor soovib (Nardi et al., 2004: 1).
- Blogid on veebil baseeruvad päevikud, mille sissekanded on esitatud äraspidises kronoloogilises järjestuses (Herring et al., 2005: 1)
- Ajaveeb (ka: *blogi*; inglise keeles *weblog*, lühendatult *blog* 'veebipäevik') on veebileht, mis sisaldab (tavaliselt ühe) autori päevikulaadseid perioodiliselt lisatavaid postitusi. Tavaliselt esitatakse postitusi ümberpööratud kronoloogilises järjestuses ja nad on üldjuhul kättesaadavad kõigile interneti kasutajatele. Paljud ajaveebid lubavad lugejal kirjutada ka avalikke kommentaare vastukajaks postitustele (Vikipeedia).
- Ajaveeb (ka: *blogi*; inglise keeles *weblog*, lühendatult *blog* 'veebipäevik') on interneti rakendus, mis sisaldab perioodilisi ajamärkega postitusi internetileheküljel. Tavaliselt esitatakse postitusi ümberpööratud kronoloogilises järjestuses (Ajaveeb ABC)

Li Dan (2005: 28) toob välja definitsioonide ühisosa:

1. blogi sissekanded on tuvastatavad sissekande daatumi kaudu ning organiseeritud vastavalt kuupäevale kronoloogilises järjestuses. Rõhuasetus ajalisel linearsusel viitab, et arhiveerimistunnus on idiosünkraatiline blogile kui dokumenteerimisvahendile sarnaselt traditsioonilise päevikuga.
2. Teiseks on blogi postitused tavaliselt, ehkki mitte ilmingimata esitatud äraspidises kronoloogilises järjestuses (mõned blogi loomevara ja teenuse pakujad annavad võimaluse näidata sissekandeid nii tõusvas kui

kahanevas järjestuses). See tunnus rõhutab blogide „päevakajalisust“ esikohal näidatakse seda, mis uus. Blogi formaat väärtustab informatsiooni uuendamist.

Ajaveebi (Ajaveeb ABC) definitsioon märgib, et tegemist on veebirakendusega. Li Dan (2005: 28) sõnul on see blogidele iseloomulik, neid tavalistest personaalsetest kodulehtedest eristav tunnus. Nimelt on blogid avaldamist automatiseerivate blogiplatvormide või instrumentaalprogrammide tooted.

Veel ühe iseloomuliku ning olemusliku tunnuse toob esile Efimova (2005: 2), rõhutades, et blogisid ei erista mitte sisu avaldamine *per se*, vaid isiksused selle taga: blogid on aina enam muutumas nende autorite *online*-identiteetideks. Blogi on sageli kirjutatud kui selle autori mõtete ja tunnete jutustus, milles ilmneb tema isiksus ja tõekspidamised. Isegi need blogid, mis pole palju muud kui linkide ja autori lühikeste kommentaaride kogu, ütlevad midagi selle autori kohta.

Blogidele iseloomulikud on ka teised definitsioonides esile toodud tunnused ehk blogid:

- sisaldavad hüperlinke;
- on üldjuhul kättesaadavad kõigile interneti kasutajatele;
- pakuvad kommenteerimisvõimalust.

Siiski on viimati mainitud blogidele iseloomulikud üldjuhul, kuid mitte alati. Seetõttu pole nendele tunnustele viitamine definitsioonis möödapääsmatu.

1.2 Blogimise põhjused

Blogimisest ja blogijatest on viimase kümne aasta jooksul tehtud väga palju uurimusi. Siiski ei ole uurijad kuigi palju pööranud tähelepanu blogimise põhjustele. On uuritud, millest blogides räägitakse ja kuidas seda tehakse, kuid üsna vähe on põhjalikult käsitletud küsimust, miks üldse blogitakse. Sama kinnitavad oma uurimuses Huang et al. (2007: 473) tõdedes, et põhjalikumalt käsitletakse blogijate motiive vaid Nardi, Schiano, Gumbrecht'i ja Swartz'i (2004) uurimuses, mille tulemused võetakse kokku artiklis *Why we blog* (Nardi et al.: 2004).

Nardi et al. (2004) uurimus toob blogijatega salvestatud etnograafiliste intervjuude, blogipostituste tekstianalüüsi, blogide ning postituste kvantitatiivse analüüsi põhjal välja viis peamist blogimise põhjust:

1. oma elu kogemuste dokumenteerimine: dokumenteeritakse oma tegevusi ja sündmuseid näiteks eesmärgiga teisi (sõpru, sugulasi jne) oma eluga kursis hoida. Sõltuvalt sisust ja auditooriumist võib selline blogi olla avalik päevik, fotoalbum või reisipäevik;
2. kommenteerimine ja oma seisukohtade esitamine: blogi kasutatakse oma seisukohtade väljendamise tribüünina. Blogimine pakub autorile väljundit oma seisukohtade väljendamiseks teemadel, mida ta peab oluliseks;
3. sügavalt läbi elatud emotsioonide väljendamine: mitmed blogijad kasutavad blogi oma mõtete ja tunnete väljendamiseks. Sageli ollakse avalikult emotsionaalsed ning blogi kasutatakse ventiilina, mille kaudu maandatakse tugevaid tundeid ja emotsioone;
4. kirjutamise abil ideede sõnastamine: blogijale kasulik peamiselt kahel moel: esiteks kirjutamist arendava auditooriumi ja teiseks potentsiaalselt taaskasutatava postituste arhiivi näol. Auditooriumi olemasolu motiveerib autorit muuhulgas ka kirjutama, kuna ta tunnetab, et temalt oodatakse uusi postitusi;
5. kogukonna foorumite loomine ja säilitamine – luuakse ja toetatakse virtuaalseid kogukondi ning blogimine on vahend kogukonnatunde loomiseks. Blogimine siiski ei garanteeri kogukonna teket. Kogukonna tekkeks on oluline nii soodustada kommentaare ja tagasisidet oma postitustele kui ka sedasama teistele pakkuda.

Autorid (Nardi et al., 2004) rõhutavad uurimuses, et esile toodud motiivid ei välista sugugi teineteist ning tavaliselt blogitakse mitmel erineval põhjusel, sageli enamal kui ühel põhjusel.

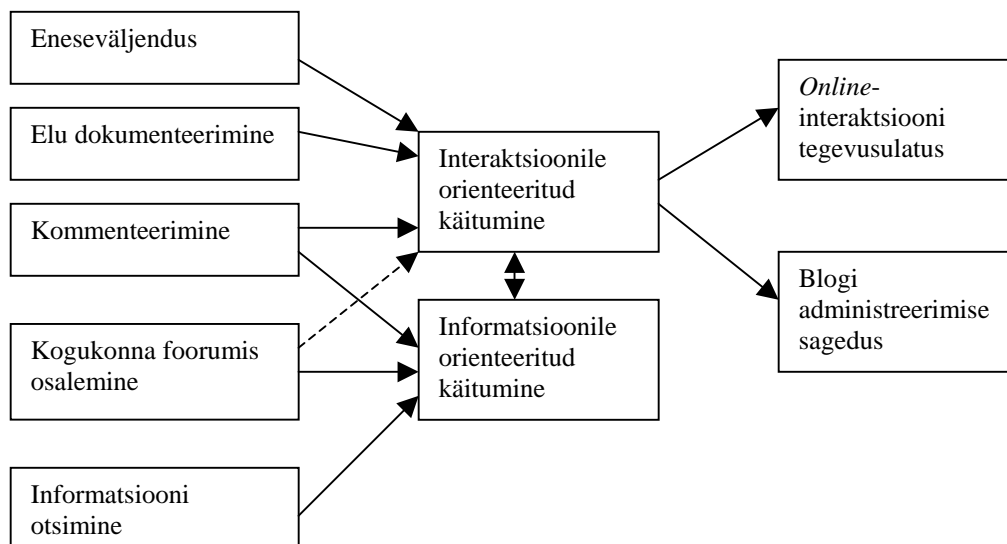
Huang et al. (2007: 473) kinnitavad blogijatega läbiviidud intervjuudele tuginedes Nardiga sarnastele tulemustele jõudmist, kuid peavad vajalikuks korrigeerida blogimise motiive. Autorid leiavad, et tunnete väljendamine ja ideede sõnastamine on omavahel seotud ning piir nende vahel hägune. Seetõttu peavad nad vajalikuks nende toomist ühise nimetaja, eneseväljenduse, alla. Uue, tähelepanuta jäänud faktorina toovad nad välja informatsiooni otsimise, mida mõistetakse kui blogisse teabe kogumist näiteks linkide näol. Sarnaselt Nardiga leiavad nad, et blogima võivad ajendada väljapakutud viie motiivi erinevad kombinatsioonid.

Kuna Huang et al. (2007: 474) eesmärgiks on uurida blogijate motiivide ja käitumise vahelist suhet, siis toovad nad välja ka blogijate kaks käitumisorientatsiooni:

- informatsiooni otsimine: eeldatakse, et blogijad on ratsionaalsed, kohanemisvõimelised ning kalkuleerivad tegutsejad, kes maksimeerivad oma kasu otsides blogisfäärist informatsiooni linkide, RSS-toite, blogi otsingumootorite jms kaudu ning saavutavad seeläbi rahulolu. Selle rahulolu aluseks olev käitumisorientatsioon keskendub informatsiooni otsimisele.
- sotsiaalne interaktsioon: rahulolu loomine ja tarbimine on suhtes sotsiaalse interaktsiooniga ehk blogimise sotsiaalne aspekt on seotud virtuaalsete kogukondadega. Kogukonnale fokuseeruv käitumisorientatsioon on sotsiaalne interaktsioon.

Huang et al (2007: 476-475) püstitavad kümme hüpoteesi (vt joonis 1), et kontrollida erinevate blogimismotiivide seost blogijate käitumisega. Nad eeldasid, et eneseväljendus, elu dokumenteerimine, kommenteerimine ja kogukonna foorumis osalemine väljenduvad interaktsioonile orienteeritud käitumises ning kommenteerimine, kogukonna foorumis osalemine ning informatsiooni otsimine informatsioonile orienteeritud käitumises. Samuti

eeldasid nad positiivset korrelatsiooni interaktsioonile orienteeritud ja informatsioonile orienteeritud käitumise vahel ning interaktsioonile orienteeritud käitumise positiivset seost *online*-interaktsiooni tegevusulatus ja blogi administreerimise sagedusega. Kinnitust ei leidnud vaid üks hüpotees: üllatuslikult ei seostunud kogukonna foorumis osalemise motiiv interaktsioonile orienteeritud käitumisega (vt joonisel 1 katkendliku joonega). Uurimuse läbiviijad ei osanud sellist tulemust põhjendada, möönavad vaid, et see oli nende empiirilise analüüsi nõrk koht ning vajalikud oleksid täiendavad uurimused. Kuivõrd tegemist oli kogukonna foorumis osalemise ja interaktsioonile orienteeritud käitumise vahelise korrelatsiooni otsimisega, siis võis ebaõnnestumise põhjuseks olla virtuaalse kogukonna vale määratlemine. Ülevaade kogukonna-teemalisest kirjandusest annab vihje, et kogukonna mõistet kiputakse liigtarvitama ning mingi *online*-grupi defineerimisele kogukonnana peaks igal juhul eelnema veendumine selle grupi kogukondlikkuses. See oletus on aga siiski vaid spekulatsioon, kuna uurimuses (Huang et al. 2007) ei täpsustata, kuidas määratleti kogukond.

Joonis 2: Blogija motiivide ja käitumise vaheliste suhete mudel (Huang et al. 2007: 477)

Käesolevas uurimistöös on aluseks võetud Huang et al. (2007) uurimus, mis täiendab Nardi et al. (2004) uurimuse tulemusi. Uurimuses välja toodud motiive on arvesse võetud süvaintervjuu kava koostamisel.

1.3 Virtuaalne asundus

Virtuaalse asunduse mõiste võttis 1997. aastal kasutusele Quentin Jones, kes oma artiklis *Virtual-communities, virtual settlements & cyber-archaeology: A theoretical outline* tähistas selle mõistega arvutikaudse kommunikatsiooni grupi tegevuskohta virtuaalses ruumis. Virtuaalset asundust iseloomustab (1) minimaalne interaktiivsuse tase [interaktiivsuse mõistet peab Jones virtuaalse asunduse puhul keskseks]; (2) mitu (rohkem kui kaks) kommunikaatorit; (3) minimaalne hulk alalisi liikmeid; (4) virtuaalne ühine avalik ruum, kus toimub oluline osa interaktiivsest grupi arvutikaudsest kommunikatsioonist (Jones 1997). Teine ja kolmas kriteerium ei vaja blogikogukonna puhul kommenteerimist, küll aga esimene ja viimane. Anita Blanchard (2008) rõhutab, et blogikogukondadele on iseloomulik asünkroonne ning ühelt paljudele suunatud kommunikatsioon. Lugejad, kes soovivad kommenteerida või kommentaare lugeda, peavad minema pealehelt kommenteerimislehele ning mõned blogid ei pakugi võimalust kommenteerida. Jones'i perspektiivist lähtudes on seega raske blogi defineerida virtuaalse asundusena just avaliku interaktsiooni puudumise tõttu (Blanchard 2004:5). Blanchard'i (2004:5) järgi avaldub blogide interaktiivsus: (1) blogide regulaarses uuendamises: blogi autor suhtleb lehte uuendades oma auditooriumiga, mille olemasolust on blogi autor teadlik isegi külastajate kommentaarideta näiteks külastuste arvu jälgides; (2) blogi autori individuaalses suhtluses oma lugejaega näiteks e-posti vahendusel; (3) blogide autorite vahelises suhtluses 'blogroll-ide', *trackback*'ide jms vahendusel; blogiringi liikmelisuses või postitustes teistele blogidele viitamises. Blogijad loovad sel moel omavahelist sotsiaalset võrgustikku; (4) kommenteerimisvõimaluse pakkumise. Kommenteerida ei saa küll esilehel, ometi eksisteerib paljudelt-paljudele kommunikatsiooni avalik ruum: kommenteerijad saavad sel moel suhelda blogi autoriga ning omavahel ja lugejad saavad ülevaate nendevahelisest interaktsioonist. Mõnikord tõstab blogi autor kommentaari ka oma postitusse ning vastab sellele seal.

Julie/Julia projekti *case-study* tulemusi kirjeldades väidab Anita Blanchard (2004: 11), et blogikogukonnad on võimalikud, kuid virtuaalsest grupist virtuaalseks kogukonnaks üle kasvamiseks on vajalik piisavalt suur hulk tugeva kogukonnatundega liikmeid. Kogukonnatunne on mõiste, mis viib meid järgmise teemade ringi juurde.

1.4 Virtuaalne kogukond ja kogukonnatunne

Anita Blanchard (2004) on seisukohal, et lihtsalt virtuaalse asunduse kindlaks tegemisest on vähe ning ta püüab täpsemalt määratleda tunnet, millele Jones (1997) vaid viitas. Blanchard (2001:2) väidab, et kogukonnast, ka virtuaalses kontekstis, ei saa rääkida, kui puudub kogukonnatunne ja kogukonnakäitumine. Ka tavakeskkonnas (Blanchard 2001:2) ei pruugi füüsilised ja kogemuslikud kogukonnad kattuda ning sama võib öelda virtuaalses ruumis tegutsevate kogukondade kohta. Näiteks ajalehtede kommentaariumides tegutsevat seltskonda ei saa kindlasti pidada kogukonnaks. Kommenteerimisvõimaluse kaotamisel on vähetõenäoline, et see seltskond veel mingil moel nõo kooskäimist jätkaks – omavaheline side pole nii tugev. Tavalised virtuaalsed grupid hääbuvad kergesti.

Blanchard et al. (2001) võtab traditsioonilise kogukonna uurijatelt üle 'kogukonnatunde' ('*sense of community*') mõiste. Konkreetsemalt lähtub ta McMillan'i ja Chavis' kogukonnatunde definitsioonist: „Kogukonnatunne on tunne, mis on liikmetel ühtekuuluvustundest, tunne, et liikmed on teineteisele ja grupile olulised ning jagatud usk, et liikmete vajadused täidetakse läbi nende koosolemisele pühendumise“ (Wikipedia kaudu McMillan ja Chavis 1986). Hiljem kohandab Anita Blanchard (2008: 1) selle definitsiooni sobivaks virtuaalsetele keskkondadele defineerides virtuaalset kogukonda kui gruppi inimesi, kes suhtlevad omavahel peamiselt läbi e-koostöö tehnoloogiate ja kes on ilmutanud omavahelist ühtekuuluvustunnet, seotust ja mõju ning ühtset identiteeti (st virtuaalse kogukonna tunnet).

McMillan'i ja Chavis' sõnastatud teooria on selle valdkonna psühholoogia-alases kirjanduses kõige enam aktsepteeritud ning keskne definitsioon. McMillan ja Chavis (Wikipedia kaudu McMillan ja Chavis 1986) väidavad, et kogukonnatunnet iseloomustab:

1. liikmelisuse tunnetamine: kogukonnaga identifitseerumise ja kokku kuulumise tunne;
2. mõju tunnetamine: kogukonna mõjutamise ja vastupidi, st kogukonna mõju tunnetamine;

3. integratsioon ja vajaduste rahuldamine: teiste toetuse tunnetamine ning samal ajal teiste toetamine;
4. jagatud emotsionaalne side: suhete tunnetamine, jagatud ajalugu ja kogukonna „vaim“.

Anita Blanchard (2004) tõdeb, et McMillan'i ja Chavis' poolt kogukonnatundele omistatud iseloomulikke jooni ning käitumist on täheldanud ka virtuaalsete kogukondade uurijad. Virtuaalsete kogukondade empiirilised uuringud on näidanud järgmiste tunnuste olemasolu:

- liikmeskond, piirid, kokkukuuluvustunne ja grupi sümbolid;
- mõju, normide peale sundimise ja nõudmise mõttes;
- toetuse vahetamine liikmete vahel;
- jagatud emotsionaalsed sidemed liikmete vahel.

Blanchard (2004) järeldab, et seega eksisteerib kogukonnatunne ka virtuaalsetes kogukondades ning et see on põhialus eraldamiseks virtuaalseid kogukondi tavalistest virtuaalsetest gruppidest.

Anita Blanchard (2004: 1) toob välja kaks põhjust, miks virtuaalsed kogukonnad on olulised võrreldes tavaliste arvutikaudse kommunikatsiooni gruppidega:

1. Virtuaalsetes kogukondades osalemisel on positiivne sotsiaalne efekt. Blanchard (2004: 1) toob rea näiteid uurimustest, mis demonstreerivad, et osalemine virtuaalses kogukonnas aitab asendada suhteid, mis on oma naabritest üha enam isoleeritud inimeste vahel kadumas; arvuti kaudu on võimalik kontakteeruda sarnaseid huve jagavate inimestega üle kogu maailma, lokaalsemas mõõtnes toetavad virtuaalsed kogukonnad inimeste aktiivset osalemist traditsioonilises kogukonnas suurendades osalemist demokraatlikes protsessides ja teistes kogukonnategemistes.
2. Teine, praktilisem põhjenduste ring on seotud arvutikaudse kommunikatsiooni grupi jätkusuutlikkusega. Kogukonnatunne pakub liikmetele emotsionaalset rahuldust ning seetõttu tihendavad nad suurema tõenäosusega sidemeid virtuaalse

kogukonnaga. Seega on virtuaalsel kogukonnal suurem nõ enese alalhoiu instinkt kui lihtsalt virtuaalsel grupil. Jätkusuutlikkus on aga eesmärk igale eraldisesivale virtuaalse grupi sponsorile ja liikmele.

Hiljem rõhutab Anita Blanchard (2008: 2) virtuaalsete kogukondade olulisusest rääkides, et usutavasti suurendavad need organisatsiooni või laiemalt ka ühiskonna sotsiaalset ja intellektuaalset kapitali. Sotsiaalse kapitalina mõistab ta grupi võrgustikku, norme ja usaldusväärsust ning intellektuaalse kapitalina teadmisi, mis on grupis loodud ja jagatud.

Edukat kogukonda defineerib Blanchard (2008: 2) kui kogukonda, mis suudab ennast säilitada täites oma liikmete vajadusi ning säilitades kogukonnas liikme rahulolu. Ta (Blanchard 2008: 2) loetleb edukates virtuaalsetes kogukondades välja kujunenud sotsiaalsed protsessid, mis aitavad kogukonnal funktsioneerida:

- sotsiaalse ja emotsionaalse toe ja informatsiooni vahetamine liikmete vahel – see on üks kõige olulisemaid virtuaalse kogukonna aspekte;
- liikmete vahelise usalduse võitmine ja säilitamine – oluline, kuna petmine on virtuaalses keskkonnas äärmiselt lihtne;
- käitumisnormide kehtestamine ja jõustamine ning sanktsioonid - normid sisaldavad nii grupis sobivaid vestlusteemasid kui ka konkreetset grupis suhtlemise stiili;

Anita Blanchard (2008: 2) rõhutab, et *online*-kogukondade virtuaalsuse aste on varieeruv. Ühe äärmuse moodustavad hajusad virtuaalsed kogukonnad, mis eksisteerivad ainult *online*'is. Hajutatud virtuaalse kogukonna liikmed elavad erinevates kohtades ning ei suhtle teineteisega silmast silma. Kontiinumi teisel äärel on lokaalsed virtuaalsed kogukonnad, mille liikmed kohtuvad peamiselt silmast silma ja e-koostöö tehnoloogia täiendab nendevahelist suhtlust. Vahepeale jäävad virtuaalsed kogukonnad, mis eksisteerivad peamiselt *online*'is ning mille liikmed võivad paikneda füüsiliselt nii hajusalt kui tihedalt, kuid nad suhtlevad lisaks ka silmast-silma. Kõnealused käsitööblogid saab liigitada virtuaalsete kogukondade hulka, mis eksisteerivad peamiselt *online* ja suhtlevad ka silmast-silma. Virtuaalses ruumis on nende peamisteks suhtlus- ja

tegutsemiskeskondadeks Isetegija ning Kullaketrajate käsitööfoorumid, Eesti käsitööblogijate veebiring ning blogid. Arvutikaudset kommunikatsiooni täiendavad aga näiteks Isetegija.net ühisüritused, kus kohtutakse silmast-silma ning paljud blogijad suhtlevad ka isiklikul tasandil.

Blogid asuvad virtuaalses keskkonnas hajusalt. Võrreldes paljude teiste *online*-kogukonna tüüpidega (näiteks nendega, mis formeeruvad foorumite ja jututubade ümber), tekivad blogikogukonnad blogide ja nende autorite vahelistest sidemetest, mitte üksiku jagatud ruumi ümber (Efimova et al. 2005: 2). Lihtsamalt öeldes on blogikogukondade avastamine ning piiritlemine keeruline, kuna blogidevahelised suhted pole tavaliselt ilmsed.

Blogikogukonna „avastamisel“ muutuvad oluliseks linkimise mustrid, meemirajad, blogide lugemise mustrid, blogivestlused jne (Efimova et al. 2005: 12). Chin et al. (2006) annab põhjaliku ülevaate seniste võrgukogukonna uurijate meetoditest ja koostab varasematele uuringutele toetudes metodoloogia, mis kombineerib omavahel McMillani ja Chavis'i kogukonnatunde mõõtmise küsimustikust tuletatud kogukonnatunde subskaala ning võrkude struktuuralse analüüsi meetodi. Võrkude struktuurane analüüs on väga paljulubav just kogukondade nõ avastamise vahendina, kuna seda on võimalik läbi viia automatiseeritult ning laial skaalal (Chin et al. 2006: 13). Alternatiivina kontentanalüüsile ning osalejate intervjuerimisele pakub võrkude struktuurane analüüs kahtlemata objektiivsemat, vähem tömahukat ja madalama veaastmega võimalust blogikogukondade kindlaks tegemisel (Chin et al. 2006: 12).

Käesoleva uurimuse eesmärgiks ei ole objektiivselt kinnitada, kas Eesti käsitööblogijate hulgas on välja kujunenud kogukond või mitte. Eesmärgiks on aga tuua vestlustest blogijatega välja virtuaalsetele kogukondadele iseloomulikke jooni ning uurida, kuivõrd edukatele kogukondadele iseloomulikes sotsiaalsetes protsessides osalemine motiveerib käsitööhuvilisi blogima.

1.5 Uurimisküsimused

1. Millised on käsitööhuviliste blogimise põhjused?
2. Milline on käsitööblogija suhe oma auditooriumiga?
3. Kuidas kasutavad käsitööblogijad teiste käsitööhuviliste blogisid?
4. Millised virtuaalsetele kogukondadele iseloomulikud sotsiaalsed protsessid avalduvad käsitööblogijate hulgas?
5. Kuivõrd motiveerib käsitööhuvilisi blogima osalemine edukates kogukondades toimivates sotsiaalsetes protsessides?

2 Meetod ja valimi koostamise põhimõtted

Uurimistöö meetodiks on süvaintervjuu. Süvaintervjuu küsimused (vt lisa 1) on koostatud tuginedes senistele uuringutele blogimise põhjuste ja virtuaalsete kogukondade vallas. Kuivõrd intervjuud on sisuliselt eelnevalt kavandatud eesmärgiga vestlus (Meri-Liis Laherand 2008:176) , siis oli see uurimistöö teostamiseks sobivaim meetod. Blogimise põhjuseid on vähe ning pealiskaudselt uuritud ja seepärast oli soov saada uurimistöö käigus võimalikult põhjalikku teavet. Süvaintervjuu annab võimaluse saada palju erinevaid vastuseid, mida on vestluse käigus võimalik vajadusel ka täpsustada. Süvaintervjuude abil ei ole võimalik absoluutse tõena kinnitada virtuaalse kogukonna olemasolu, kuid välja võivad joonistuda veebikogukondadele iseloomulikud tunnused.

Süvaintervjuu kavas on küsimused grupeeritud uurimisküsimustest lähtuvalt. Kava peamised teemablokid on: blogimiskogemus ja –harjumused, suhe auditooriumiga, blogimise põhjused ja kasutamine, blogimisega seotud ootused, postituste põhilised teemad, blogi reklaam, suhtlemine teiste käsitööharrastajatega ning teiste blogide lugemine ja kasutamine. Esimest kolme uurimisküsimust informeerivad alateemad intervjuus ning kahele viimasele küsimusele peituvad vastused esimese kolme uurimisküsimuse vastuste analüüsis virtuaalsete kogukondade teooriast lähtudes.

Töös kasutati veritkaalset ning peamiselt manifestset analüüsi. Intervjuude tekstid jagati analüüsimisel nelja suuremasse kategooriasse: blogimiskogemus ja harjumused, suhe auditooriumiga, blogimise põhjused ning suhted teiste käsitööharrastajatega. Põhikategooriad on omakorda jagatud väiksemateks kategooriateks ning analüüs on esitataud nende kaupa. Analüüsi olulised komponendid on kirjeldav tekst, informantide tsitaadid ning interpretatsioon. Konkreetset sisukategooriat iseloomustavad tsitaadid on esitatud kursiivkirjas ning tsitaadid on valitud peamiselt suurima info intensiivsuse põhimõttel.

Uurimistöö käigus intervjueriti nelja blogijat (vt tabel 1). Valimi koostamisel peeti silmas kahte põhimõtet:

- blogijate staažikus ja populaarsus. Valik tehti nn A-listi käsitööblogide seast, mis on tegutsenud vähemalt poolteist aastat. Blogi vanus on oluline, kuna staažikad blogijad oskavad tõenäoliselt paremini analüüsida nii oma blogima asumise põhjuseid kui ka oma blogijatee erinevaid arenguetappe;
- blogide eriilmelisus. Valimi koostamisel arvestati, et intervjueeritavate blogid oleksid võimalikult erinevad ning blogijate profiilid võimalikult erinevad.

Valimi koostamise printsiipidest lähtudes on valimisse arvatud:

- tüüpiline käsitööblogi, mille postitustes on kesksel kohal käsitöö ja esemete valmimist kirjeldavad kommentaarid;
- heast jutuvestmisoskusest kantud blogi, kus käsitööd esitletakse kõrvuti teiste teemadega ning postitustes eksponeeritud esemed koos teiste fotodega pigem illustreerivad teksti ning loovad meeleolu;
- käsitöökeskne blogi, mille omanik on käsitööfoorumi Isetegija asutajaliige ning administraator;
- käsitööblogi, mille autor on Kullaketraajate käsitööfoorumi asutajaliige, teeb kaastööd käsitööajakirjadele, tõlgib ja koostab käsitööalast kirjandust. See on ainus blogi valmis, mis pole loodud isetegija.net keskkonda.

Tabel 1: blogija andmed

Intervjuu nr	Blogija	Esimese sissekande aeg	Blogi nimi	Blogija sugu	Blogija vanus	Tegevusala	Elukoht
Intervjuu 1	Blogija 40	Veebruar 2006	Muhvi ja Sipsiku laegas	N	40	raamatupidamine	Harjumaa
Intervjuu 2	Blogija 31	September 2006	Eowyni väikesed tegemised	N	31	ajakirjandus	Võrumaa
Intervjuu 3	Blogija 25	September 2005	Ampsak teeb näputööd	N	25	kindlustus	Tallinn
Intervjuu 4	Blogija 28	September 2005	Käsitöö	N	28	Informaatika, käsitööalase kirjanduse tõlkimine ja kaastööde tegemine käsitöökirjandusse	Harjumaa

3 Empiiriline osa

Töö empiiriline osa annab ülevaate intervjuude tulemustest.

3.1 Intervjuude tulemused

3.1.1 Blogimiskogemus ja -harjumused

Käsitööblogija teised blogid

Üsna sageli on käsitööblogijad käsitööblogi kõrval pidanud ka teist või teisi blogisid näiteks lastest ja reisidest. Kuid kuna mitme blogi pidamine on aeganõudev ning ilmselt ka tülikas, siis tavaliselt keskendutakse ühele blogile. Blogijatel näib olevat lihtsam ennast motiveerida, kui blogi hoiab koos kindel selgroog konkreetse teema näol. Käsitööblogijatel on selleks loomulikult nende hobi, mis annab põhjust ja ainet uuteks postitusteks. Seepärast kipuvad aja möödudes ka teised teemad koonduma ühte blogisse ning autorile vähem olulised blogid hääbuavad. Põhjusel, et käsitööblogi peaks olema justkui käsitöökeskne, alustas näiteks blogija 31 niisama jutublogi, kuid selgus kiiresti, et:

„/.../ suurt ei viitsi kahte blogi pidada.“ (blogija 31)

Blogija 40 katsetas ingliskeelse käsitööblogiga, kui möönis, et ehk ta siiski jätab asja katki keelebarjääri tõttu ning piirdub edaspidi ingliskeelse teksti lisamisega oma isetegija käsitööblogisse.

Käsitööblogisse teiste teemade sissetoomine on mõneti ka problemaatiline, sest näiteks isetegija.net keskkonnas valitseb foorumi haldajate seas seisukoht, et käsitööblogis peaks autor üldjuhul esitlema vaid oma käsitööd. Kommenteerib blogija 25, kes on isetegija.net foorumi üks asutaja ning adminstreerija:

„Et blogi on ka selline koht mida administratsioon ei saa muuta nagu midagi teha. /.../ Et me saame võib-olla erasõnumiga väikse märkuse saata et kuule et see vist eriti ei sobi et võta see ära. Et siis see noh on see on nagu minimaalne selline, selline juhendamine. Ja noh muidugi väga hea oli et foorumi alguses sai juba kokku lepitud ka niuksed blogi põhilised nagu reeglid ja meie nägemus et.

Blogid võib-olla ongi natuke admin-aministratsiooni nägemus et meie tahame käsitööd seal näha et meil on käsitööfoorum, et siis on käsitööblogid ka. Et kes tahab oma koerast, kassist ja ja lapsest rääkida – selle jaoks on teised keskkonnad ja on teised võimalused nagu olemas.“ (blogija 25)

Foorumi administreerijate suhteliselt jäiga hoiaku tõttu tunnevad käsitööblogijad ilmselt teatud survet teiste blogide loomiseks, kui nad soovivad seal kirjutada muustki peale käsitöö. Loomulikult on võimalik teha oma blogi teise keskkonda ning seda teed mõned blogijad läinud ongi. Kuivõrd isetegija.net on aga registreeritud kasutajate hulgast lähtudes (Isetegijas 6835, Kullaketrajates 751 registreeritud kasutajat) Eestis käsitööharrastajate seas kõige populaarsem ning tuntum keskkond ning Kullaketrajate foorum ei toeta blogisid, siis on blogijad on üldjuhul koondunud selle katuse alla.

Blogimisele kuluv aeg

Üldiselt väitsid blogijad, et väga palju oma ajast nad blogimisele ei pühenda. Kuivõrd tegemist oli Eesti kontekstis staažikate käsitööblogijatega, informantide blogimiskogemust võib mõõta pooleteise kuni kahe ja poole aastaga, siis vastused lasevad oletada vähemalt kolme etappi blogimispraktikas: esialgne palavikuline ja entusiastlik tuhin asendub ajapikku rahumeelse rutiiniga ning viimasena saab kirjeldada teatavat tüdimust ja enese jaoks uute motivaatorite otsimist. Blogimise algusaegade ind väheneb aja jooksul pea kõigil. Kui algusaegadel postitati enam-vähem iga päev, näidati kuidas kolme rea kaupa kudum valmib või tehti asju lihtsalt selleks, et neid blogisse panna, siis nüüd, paari-kolme aasta möödudes ei kirjutata üldjuhul mitte sagedamini kui kord nädalas. blogija 40 möönab:

„/.../ alguses oli see nagu entusiasm palju suurem... /.../ siis see käis asi umbes juba niipidi et ma teen ruttu midagi valmis et ma saaks sinna panna onju. Nüüd ma lihtsalt teen asja valmis ja siis ma ka ei viitsi seda kohe sinna minna kirjutama või kuidagi...“ (blogija 40)

Viimasesse faasi jõudmine on aga seotud ilmselt just blogimise põhjuste ja motiividega. Kui kaob hea põhjus blogida, siis on tüdimus vältimatu. Blogimise eesmärkidest tuleb põhjalikumalt juttu allpool.

Postitusele kuluv aeg

Ühele postitusele kulutasid vastajad aega üsna erinevalt: viieteistkümnest minutist kahekolme tunnini. Viimasel juhul on sissekandele kulutatud aja hulka arvatud ka eseme fotografeerimine ja fototöötlus.

Blogija 31 ja blogija 28 väitsid, et nad ei koosta üht postitust üldiselt kauem kui viisteist minutit. Tõsi, laua taha istudes oli blogija 31 postituse juba valmis mõelnud, jäi üle see vaid kirja panna. Kõige põhjalikum näis olevat blogija 25, kes arvas ühele postitusele kuluvat umbes tunni:

„No tegelikult läheb päris kaua aega kui alati tahta sinna panna fotomaterjali juurde – foto tegemine ja foto töötlemine võtab päris palju aega ja ja ja kirjutad seda teksti otsid seal mõnda linki ka et ta ikka võib oma tunnikese kindlasti ära võtta.“ (blogija 25)

Blogija 25 pidas väga oluliseks fotode kvaliteeti ning maksimaalselt hea tulemuse saavutamiseks oli ta ka fotokursustel käinud. Ta tõdes, et:

„/.../ meil on isegi vahel läinud kodus kahepeale kaks tundi aega mõne pildi tegemiseks et saada selline pilt mis... mis sobib üles panna.“ (blogija 25)

Postituse vahetu ajend

Postituse ajenditena on kõige olulisemad kaks: valminud käsitööeseme eksponeerimise soov ja emotsioonide väljendamine ning jagamine. Nii üks kui teine on väga olulised. Käsitööeseme eksponeerimisega on võrdselt oluline emotsioonide väljendamine, olgu see siis kas seoses mingi eseme valmistamise või lihtsalt igapäevaelu ja selle sündmustega. Näiteks blogija 40 nimetas postituse tavapärase põhjusena käsitööeseme valmimist, kuid pidas oluliseks eseme eksponeerimist kindlasti täiendada oma emotsioonide ja muljete kirjeldamisega ning seda kahel põhjusel. Esiteks:

„Et neidsamu neid emotsioone ja muljeidki on endal pärast hea lugeda et need ju ka - teed järgmise asja tulevad uued emotsioonid peale selle uue asjaga. Teinekord on nii hea minna ja lugeda et näe seda kampsunit kududes ma mõtlesin et võiks ikka niimoodi... meenutada...“ (blogija 40)

ning teiseks:

„/.../ järsku saan teistele pakkuda ka siis sama emotsiooni mida mina sain näiteks teiste blogidest.“ (blogija 40)

Blogija 40 vastuste põhjal võib oletada, et eseme valmistamisel kogetud tunnete talletamine ning jagamine oma auditooriumiga on tema jaoks väga oluline osa postitusest ning osalt ka blogimise ajend.

Blogija 31 aga ei pidanud käsitöösese valmimist hoopiski märkimisväärseks blogimise põhjuseks, tema mainis sissekande ajena eelkõige emotsiooni:

„Kui midagi jube närvi ajab, kui midagi hästi rõõmsaks teeb /.../ Mingid emotsioonid. Et mida tugevam emotsioon seda seda sagedamini tekib mul isu sellest blogida.“ (blogija 31)

Käsitöösese valmimise kui blogimise põhjuse kohta ütleb ta lakooniliselt:

„Tead see oli alguses. Selles mõttes et ma olen vist liiga kaua bloginud juba et nagu et et see mind motiveeriks et...“ (blogija 31)

Käsitöösese valmimisest ja emotsioonist harvem blogitakse ajendatuna soovist arhiveerida huvitavat linki või kajastada mõnd kas käsitöö või igapäevaeluga seotud sündmust oma elus. Näiteks blogija 25 teeb alati oma blogisse postituse, kui soovib enese jaoks käepärasesse kohta panna mõnd huvipakkuvat linki ning blogija 28 annab blogis tavaliselt teada ka oma muudest käsitööalastest saavutustest (nt järjekordse tõlgitud või ise koostatud raamatu ilmumisest) ning olulisematest sündmustest igapäevaelus.

Postitamise vahetu ajend näibki olevat seotud blogi üldise raskuspunktiga: blogija 28 ja blogija 31 blogid ei ole kitsalt käsitöökesksed ning nad leiavad mõlemad, et emotsioon on oluline sissekande ajend; blogija 25 ja blogija 40, kelle postitused on üldjuhul

käsitöölased, blogivad aga reeglina siis, kui on kas midagi näidata või mõnel muul oma hobiga seotud põhjusel. Blogijad, kes soovivad oma blogi hoida käsitöökeskse, tõepoolest lähtuvad üldjuhul oma sissekannetes käsitööst ning igapäevased emotsioonid, tegemised ja sündmused jõuavad nende blogidesse tavaliselt poetatuna muuseas käsitöölase jutu sekka. Postitust üldjuhul käsitöövälisele teemale ei pühendata.

Blogi harjumuste mõjutaja ja kujundajana

Igapäevast rutiini on blogimine mõjutanud mitmel erineval moel. Näiteks blogija 40 tunnistab, et oma blogijatee algul tegi ta käsitööd mitte enam mõnust oma hobiga tegeleda, vaid soovist saada ainek postituseks:

„Vot ta enam nagu eriti ei muuda aga alguses oli küll selline... et nagu ütlesin juba vahepeal läks asi nagu iseenda jaoks ka juba segaseks et millepärast ma nüüd seda käsitööd teen, kas selleks et seda blogisse panna onju või on mul seda nagu vaja teha et...“ (blogija 40)

Blogimine hakkas blogija 40 elu ühel hetkel sedavõrd häirima, et oli vaja teha olulisi muutusi oma käitumises:

„a nüüd on nagu ma ma olen täiesti tunnen ma olen täiesti rahulikku vette jõudnud et tuleb üks mõte teen teoks siis hakkab järgmist otsima aga ennem oli siuke õudne... lõpuks ma tundsingi et siuke rõhuv paanika täiesti peal et nii palju asju oi ma tahaks kõike teha kuidas ma jõuan. Ma mõtlesin et aga: kas ma pean, kus see kirjas on et ma pean kõike tegema, ei pea onju. Vot ja siis ma võtsingi täiesti aasta alguses aja maha ei viitsi üldse onju ei tee mitte midagi. See ongi see et hobi peab olema ikka nagu positiivne asi mitte nii et mul on pidevalt mingisugune asi taob kuklas et ma pean tegema ma pean näitama ma pean - ei pea.“ (blogija 40)

Blogija 31 viitab sootuks teistsugustele muutustele, nimelt riputab ta oma nime all nüüd üles vaid õnnestunud esemeid ning on ilmselt tänu kontaktidele korda armastavate käsitööhobulistega ka ise püüdnud oma käsitööasjadesse enam korda luua:

„/.../ aga viimasel ajal ma olen... ära sorteerinud puuvillased lõngad ja ja ja siis villased lõngad et... et äkki ta on natuke korralikumaks muutnud.“ (blogija 31)

Blogija 25 toob välja kaks omavahel seotud aspekti: blogimine motiveerib asju lõpetama ning see toob koos teiste blogide ja foorumi mõjuga kaasa käsitööoskuse kiire arengu:

„/.../ loomulikult see foorum ja ja teiste blogide lugemine on ka kindlasti seda mõjutanud et ma arenen kogu aeg ja tahad midagi uut teha. /.../ vaatad et nüüd ma ei ole jõudnud jälle kuu aega nüüd ühtegi postitust teha et ma ei olegi midagi eriti valmis jõudnud et et noh võib-olla see et motiveerib võib-olla mõnda asja kiiremini valmis tegema. Tahaks juba näidata.“ (blogija 25)

Blogija 25 ei nimeta otsesõnu muutuseks harjumustes pidevat kursisolekut teiste käsitööblogidega, kuid intervjuu käigus selgub, et peaaegu igal hommikul vaatab ta kiirelt läbi vähemalt oma lemmikblogid. Tekkinud harjumusele oma lemmikutel pidevalt silm peal hoida viitavad ka teised blogijad, isegi blogija 28, kes harjumuste muutumist puudutavale küsimusele vastates arvab, et blogimine ei muuda midagi. Lõppkokkuvõttes on ka siiski suhteliselt regulaarne blogimine ise oluline muudatus kõikide intervjuueeritute argipäevas.

Blogi ning käsitööblogi pidamine on siiski midagi sellist, millega pidev tegelemine toob kaasa omad muutused argipäevarutiinis ning võib tekitada isegi teatava sõltuvussuhte. Kuid kõige olulisemate muutustena tooksin välja kolm:

- enam-vähem regulaarne blogimine (sh valminud käsitööesemete jäädvustamine fotodel);
- interneti kaudu enese pidev kursishoidmine teiste käsitööblogijate tegemistega kas siis foorumis või blogis;
- blogimine motiveerib alustatud lõpetama ning oma hobiga regulaarselt tegelema.

Igale käsitööblogijale on omane siiski vaid esimene loetelust, kahe viimase puhul saab rääkida pigem tõenäosusest, et sellised muutused harjumustes ja käitumises tekivad.

3.1.2 Suhe auditooriumiga

Mida räägib blogi blogijast?

Kui blogijatelt küsiti, mis nad arvavad, mida blogi nendest räägib, olid nad üsna nõutud. Üldine kindel seisukoht näis olevat, et blogi iseloomustab neid kui käsitöötajaid: millised on nende maitse-eelistused, milliseid värve nad armastavad, millist käsitööd neile teha meeldib jms. Milliseid järeldusi võiksid lugejad aga teha nende endi kui isiksuste kohta, selles osas jäädi üsna ebalevale seisukohale.

Blogija 40 väitis, et ta on oma blogis teadlikult hoidunud igasugustest isiklikest teemadest, kuna tal on olnud ühes foorumis liigsest avameelsusest põhjustatud ebameeldiv kogemus. Seepärast arvas ta, et tema blogi ei näita, milline inimene ta tegelikult on, mööndes samas:

„Kui just jutust välja ei tule.“ (blogija 40)

Blogija 31 sõnul räägib tema blogi seda, mida ta laseb sel rääkida. Kuivõrd tegemist on ajakirjanikuga, siis võib arvata, et ta on väga teadlik sellest, mida ja kuidas avaldada. Ta tunnistas ka soovi aeg-ajalt oma auditooriumiga manipuleerida. Viimast eelkõige siis, kui keegi teda näiteks oma vähese sallivusega häirinud oli. Siiski arvas ta, et ju blogi temast mingi pildi ikkagi annab, ehkki on teemasid, millest ta teadlikult hoidub. Ta pakkus et blogi põhjal võib ilmselt oletada, et:

„/.../ võib-olla ma ei ole kõige morbiidsem inimene ja kõige kehvema tujuga inimene maamuna peal...“ (blogija 31)

Tema üheks eesmärgiks näiski olevat oma blogi abil auditooriumil nõ tuju üleval hoida:

„Et... ma natukene meelega kirjutan siukseid kiiksuga jutte et et... et neil tuju parem oleks ja mulle tundub et nad kuidagi äkki võtavadki mind kuidagi siukse mingi... teistsuguse inimesena või ma ei tea kellena.“ (blogija 31)

Blogija 28 arvas, et teda iseloomustavad kindlasti nii tema armastatuimad käsitööliigid kui ka näiteks värvid, mida ta kasutab.

Vaid Blogija 25 uskus, et tema blogi põhjal saab lisaks käsitööeelistustele üsna ülevaatliku pildi ka temast, tema pereelust ja elustiilist. Ta kinnitas, et:

„Ma ikkagi üritan seal ka olla mina ise ja võib-olla seal ma olengi kõige rohkem mina ise sellepärast et seal on inimesed kellel on samad huvid mis minul.“

(blogija 25)

Käsitööblogid räägivad päris kindlasti selle omanikust kui käsitööhuvilisest, tema eelistustest ja tasemest. Kõrvuti käsitööga on aga paratamatu, et kui mitte ridades ja otsesõnu, siis vähemalt ridade vahelt võib leida ka muud blogi autorit iseloomustavat. Postitustes on vihjeid ühele ja teisele elusündmusele, sealt võib lugeda, mis selle autorile meeldib ja mis mitte, kõnekad on blogija keelekasutus ja stiil ning reaktsioon näiteks kommentaaridele. Mõnikord räägib ka see, millest blogis vaikitakse, milliseid teemasid välditakse.

Eeldatav auditoorium

Üldiselt eeldavad blogijad, et nende lugejaskond koosneb:

- teistest käsitööhuvilistest;
- lähedastest, sõpradest, tuttavatest;
- juhuslikest külastajatest, kes on lehele sattunud nt otsingumootorite kaudu.

Blogijad üldiselt arvestavad sellega, et blogi on avalik ning blogidesse ei kirjutata väga intiimseid ning negatiivseid asju. Rahul ollakse suure loetuse ning kommentaaridega ja ka tundmatutesse külastajatesse ei suhtuta negatiivselt. Ilmselt ka eriti ei mõelda, kes nad on ja miks nad mu blogi külastavad. Küsitletud leidsid, et kuna blogi on avalik, siis las loevad kõik soovijad. Negatiivseid kogemusi oma auditooriumiga ei olnud ilmselt ühelgi küsitletutest.

Kõige enam näis tundmatute lugejate peale olevat mõelnud blogija 28, kes mõõnis, et tema jaoks on sellise halli massi olemasolu mõnevõrra küsimusi tekitav:

„/.../ma ju tean inimesi kes mu blogi loevad aga samas tõesti võib-olla on ka mingisugune kümnekond või või või veel rohkem inimest kellest ma mitte midagi

ei tea aga kes võib-olla samamoodi loevad aga minu jaoks neid lihtsalt ei eksisteeri et, ma ei, vat ma selle koha pealt on nagu kergelt minu jaoks keeruline see asi et, et et kas, kas kas ma peaksin nende inimestega kuidagi arvestama või või või kui-kuidas ma nad enda jaoks defineerima peaksin et... Nad justkui on aga justkui ei ole ka.“ (blogija 28)

Blogi populaarsuse olulisus

Üllatavalt üksmeelselt olid blogijad seisukohal, et neile pole blogi populaarsus väga oluline ja tähtis, kuid siiski mõnsid kõik, et see on meeldiv. Ilmselt kõige õigem on öelda, et populaarsus ei ole blogijate jaoks kõige olulisem eesmärk. Antud uurimuse kontekstis võib intervjueritud blogijate ükskõiksust muidugi põhjendada osalt ka tõsiasjaga, et nende blogid on populaarsed ning nad ei pea loetuse ja pildil püsimise pärast muretsema. Lugejate köitmiseks mingeid väga erilisi samme küsitletud seega teadlikult ei astunud. Blogija 25 tõi võimaliku võttena välja käsitöö esitlemise kvaliteetsetel fotodel ning blogija 31 kui hea jutuvestja oma lood. Vestlusest koorus välja, et ka blogija 40 pidas oma lugude komponeerimisel oluliseks väljendada seal eseme valmimisega seotud emotsioone ja muljeid ning soovis pakkuda lugejatele samasugust lugemisrõõmu, mida ta ise ammutas oma lemmikblogijate sissekannetest.

Üldjuhul on blogijatele ilmselt siiski oluline kui mitte just populaarsus, siis vähemalt mingisugusegi oma auditooriumi olemasolu. Kui käsitööhuviliste üheks peamiseks blogimise motiiviks on oma käsitöö demonstreerimine ja tagasiside, siis kummagi saavutamine ei ole mõeldav lugejaskonna olemasoluta.

Milline on populaarne käsitööblogi?

Käsitööblogid võivad populaarsust koguda üldjuhul kahel moel: esiteks demonstreerides väga head ning originaalset käsitööloomingut ning teiseks köites lugejaid jutuvestmisoskusega. Loomulikult on võimalik ka nende kahe kombinatsioon. Väga oluline on käsitöö presenteerimisel fotode kvaliteet, kuivõrd sageli tehakse otsus, kas blogiga tasub põhjalikumalt tutvuda või mitte, just piltide põhjal.

Originaalse käsitöö ja jutuvestmisoskuse kõrval võib populaarsuse võtmeks olla ka huvitavate viidete ning linkide lisamine oma blogisse ehk siis käsitööhobilisele huvipakkuva informatsiooniarhiivi koondamine oma blogisse:

„Et see linkide leidmise ja panemise oskus on nagu ka väga selline hea ja ja suur et ma tean et väga paljud inimesed ei oska näiteks informatsiooni otsida ja siis on väga tore kui keegi on selle sinu eest ära teinud ja sulle pakub silma-silmailu ja silmarõõmu.“ (blogija 25)

Blogi areng

Pea kõik olid seda meelt, et nende blogi on aja jooksul muutunud. Muutused puudutasid üldiselt nelja aspekti:

- blogimise sageduse vähenemine: tendentsi möönsid kõik intervjueeritud;
- postituste sisuline kvaliteet: näiteks oli blogija 25 loobunud poolikute asjade eksponeerimisest ning tema postitustesse jõudsid vaid valmis esemed; blogija 31 oli hakanud enam rõhku panema eksponeeritava eseme kvaliteedile, st ta ei pannud blogisse enam asju, mida ei pidanud õnnestunuks;
- blogi orientatsiooni muutus: blogija 31 ja blogija 28 blogis olid esiplaanile tõusnud käsitöövälised teemad, kusjuures blogija 28 arvas, et ta kindlasti soovib oma blogi ühel hetkel taas muuta käsitöökeskseks. Blogija 31 ei pidanud käsitööd oma blogis kõige olulisemaks, küll aga möönis ta, et käsitööblogis siiski peaks aeg-ajalt käsitööd eksponeerima.
- blogi visuaali ja instrumentaalsete võimaluste täiustamine: blogimisoskuste arenedes püütakse oma blogi kujundust täiustada, muuta see oma maitsele vastavaks ning lisada sinna erinevaid tehnilisi lahendusi: nt otsinguvõimalusi enda blogist ja mujalt internetist, raamatute loetelu, teiste blogide *banner*'eid jms.

3.1.3 Blogimise põhjused

Intervjuude põhjal joonistub välja üsna lai põhjuste spekter. Tavaliselt hakatakse blogima ühel põhjusel, kuid ajapikku kaotab esialgne motiiv oma aktuaalsuse ning selle asemele peab asuma mõni muu edasiviiv stiimul. Esialgne põhjus ei pruugi nimelt sugugi olla piisav motiveerimaks pikemas perspektiivis ning seda asendab motivatsioonikriis. Blogimise jätkamiseks peab sel juhul leidma uue ja hetkel sobivama põhjuse. Samuti saab rääkida tendentsist, et blogijat motiveerib üldjuhul mitme erineva põhjuse kombinatsioon, milles mõned on olulisemad ja teised vähemolulised. Viimatimainitud tendentsile on viidatud ka varasemates, töö teooria peatükis kirjeldatud uuringutes (Nardi et al., 2004 ja Huang et al., 2007). Käesoleva töö valguses vajab aga täiendamist ja korrigeerimist varasemate uurijate poolt koostatud blogimise põhjuste loetelu. Kommenteerimise on varasemad autorid (Nardi et al., 2004 ja Huang et al., 2007) eraldi põhjusena välja toonud. Samas on kommenteerimist võimalik vaadelda ühe eneseväljenduse avaldumisvormina ning sellisena ei ole oluline seda eraldi välja tuua. Samuti pole motiivina põhjendatud kogukonna foorumis osalemine. Mõlemas uurimuses (Nardi et al., 2004 ja Huang et al., 2007) jääb selgusetuks, kuidas on defineeritud kogukonda ning näiteks Nardi et al (2004) toodud näidete põhjal jääb mulje, et tegemist on pigem virtuaalsete gruppidega, mille liikmete blogimise põhjused võivad olla märksa mitmekesisemad kui lihtsalt soov osaleda foorumi kogukonnas.

Antud uurimuse tulemustest lähtuvalt lisatakse loetelusse blogimine blogimise pärast, soov saada tagasisidet, sotsiaalse kapitali kogumine, nõ sotsiaalne tellimus, ning enesereklaam ja -marketing.

Eneseväljendus ja tagasiside

Kaheks kõige olulisemaks ning omavahel tihedalt seotud blogimise põhjuseks on käsitööblogijatele eneseväljendus ja tagasiside saamine. Mõlemad võivad tähtsad olla nii käsitööloomingu kui ka kirjandusliku eneseväljendusoskuse aspektist. Käsitööblogija soovib eksponeerida oma loomingut, ootab väga tagasisidet ning tahab jagada oma loomeprotsessil kogunenud emotsioone ja muljeid. Samas ei pruugi ei tagasiside ega ka eksponeerimise soov olla pikalt motiveeriv. Saades piisavalt positiivset tagasisidet kasvab

käsitööharrastaja enesekindlus ning stiimulina püsijäämisel on edaspidi küsimus juba selles, kui võrd on tagasisidel blogija jaoks praktilist väärtust. Näiteks blogija 28 oli tagasiside oluline kui professionaalsele käsitöömeistrile. Talle polnud tagasiside algusest peale vajalik lihtsalt käsitöölase eneseusu saavutamiseks: olles professionaal ning tehes kaastöid käsitööajakirjadele teadis ta niigi oma käsitööoskuse taset. Blogija 28 oli tagasiside vajalik, et panna paika arengusuunad:

„/.../ mind kõige enam huvitab tegelikult see, et mida inimesed arvavad sellest millega ma nüüd jälle hakkama olen saanud et kas neile see meeldib või ei meeldi, mida ma peaksin paremini tegema, mida ma peaksin nagu muutma endas või kuhu veel edasi arenema et... sealt tagasisidest saab päris palju nagu välja lugeda ka et kas kas inimestele meeldis see mis sa teed, kas sa oled õigel rajal et võib-olla sa pead kuskile mujale liikuma hoopis. Et... ma arvan et see nagu on kõige kõige siuksem mõnusam asi selle blogimise juures ka lisaks kõigele muule veel. Et ta nagu annab selle mingisuguse suuna kuhupoole liikuda.“ (blogija 28)

Samas möönis ta ka sedasorti tagasiside vähesust:

„Kohtab vähe, aga kui teda tuleb, siis ta tegelikult, ta ei ole, sinna ei tulda tegelikult lahmima. Et seal, kui ikkagi öeldakse, siis öeldakse ikkagi konkreetselt ja ja see see kriitika on siukene aus ja otsekohene. /.../ Mina hindan seda sellepärast et see annab nagu orientiiri kuhu edasi liikuda jälle, mida paremini teha või.“ (blogija 28)

Blogija 31 oli samuti oluline loominguline eneseväljendamine, kuid tema jaoks muutus omavalmistatud käsitööesemete eksponeerimine üsna pea pigem illustratiivse iseloomuga tegevuseks. Keskele kohale asetusid blogis hoopis heast jutuvestmisostusest kantud sissekanded. Vajadus saada tagasisidet oma käsitööle taandus kiiresti ning tema jaoks oli pigem oluline positiivne vastukaja talle kui jutuvestjale. Kuivõrd positiivset tagasisidet jagus aga nii käsitööle kui ka kirjutamisostusele, siis ajapikku vähenes mõlema juhul nii eneseväljenduse kui ka tagasiside tähtsus blogimise põhjusena.

Sotsiaalne tellimus

Kui eneseteostus ja tagasiside blogimise põhjustena taandusid, muutus blogija 31 üheks peamiseks uueks motiveerijaks auditoorium: ta jätkas blogimist soovist oma auditooriumile mitte pettumust valmistada ning neile endiselt oma blogiga lugemisrõõmu pakkuda:

„Mulle tundub et... ta annab mulle võimaluse nagu midagi head teha. /.../ ma vaatan neid inimesi kes seal isetegijas on et... ja kes kes mu blogis käivad et... see on nagu müstiline kui... kui... kehvasti nagu võib mõnel inimesel minna eksju. /.../ ja kui ta mulle pärast kirjutab et issand jumal tead et et no see oli nagu ainus hea hetk mu päevas eksju et et et siis nagu noh... ma ma tahan talle pakkuda selle hea hetke et et et see nagu vist ongi siuke peamine põhjus et... ja see on see on hästi kentsakas kuidas... kuidas inimesed elavad kaasa. See on nagu täiesti siuke... ja mõtlevad kaasa ja võtavad vaevaks kommenteerida ja pärast mul on mingi noh töömeilile kirju saata et et et... noh see on mingi siuke... ma ei tea... nähtavasti see ongi põhjus miks ma seda kinni pole pannud eksju. et... „ (blogija 31)

Ühe blogimise põhjusena saabki välja tuua soovi vastata oma auditooriumi ootustele ehk nõ sotsiaalse tellimuse. Sedasorti motiivi võib ilmselt kirjeldada kui bogija ning tema auditooriumi vastastikust sõltuvussuhet, kus blogija naudib tuntuust, positiivset tähelepanu ja oma lugejate austust ning auditoorium elab kaasa autori elule, mõtetele ja tunnetele, naudib samastumisrõõmu ja kaasaelamisvõimalust.

Sotsiaalne kapital

Blogija eesmärgiks võib olla ka oma blogi abil sotsiaalse kapitali kogumine. Sotsiaalse kapitalina mõistetakse siinkohal ennekõike blogija isiklike suhete võrgustikku ja usaldusväarsust. Blogija võib oma blogi kasutada üsna edukalt püsiva auditooriumi loomiseks, kujundada selle ümber isiklike suhete võrgustiku ning saavutanud lugejaskonna silmis usaldusväarsuse ja positiivse maine kasutada seda kapitalina mingite teiste eesmärkide saavutamiseks. Näiteks blogija 31 kasutas ajakirjanikuna teiste käsitööblogijate blogisid oma allikate leidmiseks ning nende kohta informatsiooni kogumiseks:

„/.../ ma kasutan oma töös ka selles mõttes et et ma loen ka blogisid tegelikult oma töö pärast /.../ inimesed räägivad seal palju endast ju.“ (blogija 31)

Kuivõrd blogija 31 käsitööblogi on selles ringkonnas loetud ja armastatud ning tal on blogijana hea reputatsioon, siis lihtsustab see ilmselt nii mõnigi kord allikale lähenemist ning temaga hea ja usaldusliku kontakti saavutamist. Blogimine on blogija 31 tööalaselts kasulik ning üks väga tõenäoline blogimise põhjus.

Võrreldes Isetegija foorumi lihtliikmeid blogijatega oli teistsugust suhtumist märganud blogija 25:

„/.../ ma panin ka ise tähele seda et need inimesed kellel on blogi et nendesse suhtud hoopis teistmoodi kõigi nende projektide käigus näiteks kui kui neisse kel kellel näiteks blogi ei ole. /.../ Ja väga keeruline on tegelikult mõista ja aru saada sellest inimesest kellel nagu blogi ei ole: milline ta on, mis on tema elustiil, milline võiks olla see asi mida ma nüüd talle teen. /.../ Aga kui inimesel on blogi sa näed mil-mis asju ta endale teeb, mis asjad talle meeldivad ja ja siis on nagu märksa lihtsam teha seda vahetusprojekti pakkigi talle nagu.“ (blogija 25)

Blogijate tegevusega ollakse enam kursis, läbi oma postituste on nad oma lugejatega justkui omainimesteks saanud. Nad on ennast blogis kõigile avanud ning seepärast neid usaldatakse; virtuaalses keskkonnas on blogijas märksa enam sisu ja konkreetsust kui suhteliselt anonüümseks jääval foorumi lihtliikmel.

Blogimine blogimise pärast

Blogimisega alustamisel motiveerib paljusid blogimine ise. Mis on blogimine, mida see mulle annab, kas ma saan sellega hakkama – kõike seda saab inimene teada vaid ise blogides. Lühiajaliselt stimuleerib kasvõi blogimise instrumentaalne pool: soovitakse blogimisoskus omandada, täiustatakse oma blogi erinevate funktsioonidega, muudetakse selle välisilmet jne:

„Noh mingil hetkel ta pakkus nagu väikest eneseteostust et et et näed et ma... et ma saan... noh algus oli hästi põnev eksju et et kõigepealt oli et ma saan üldse

mingi blogimisega hakkama sest et ma ei ole üldse arvutigeenius mitte kunagi olnud et...“ (blogija 31)

Mõnikord blogitakse ka lihtsalt seetõttu, et blogimine on moes. Blogitakse kellegi eeskujul ning ka siis võib rääkida üldjuhul suhteliselt lühikest aega motiveerivast põhjusest.

Enesereklaam ja -turundus

Käsitöömeistritele on blogimine hea võimalus ennast reklaamida ja müüa. Sellest vaatenurgast toimib blogi kui loominguine CV või portfoolio, mis tutvustab meistrit maailmale ning meelitab ligi kliente:

„Tegelikult ma arvan et see et jätta endast jälg maha et ma ikka veel teen ja olen sellel käsitöölainel et et ta nagu tegelikult suures osas ka nagu reklaam enesele. /.../ selle käsitööblogi kaudu on tulnud ka mingid teatud kontaktid minuni näiteks et et ta nagu näitab mind ka maailmale. Mida ma teen ja mida ma oskan. Ta on nagu kergelt nagu ka CV või sellise tutvustava asjana täiesti toimiv, minu jaoks.“
(blogija 28)

Professionaalsel tasandil käsitööga tegelev blogija 28 mõõnis, et blogi on hea võimalus ennast käsitöömeistrina esitleda ja müüa ning see oli tema jaoks oluline argument blogimise kasuks. Samas on huvitav, et ehkki blogis nähakse reklaami- ja turundusvõimalust, ei pingutata eriti, et blogi ennast mingil moel reklaamida. Näiteks blogija 28 mainis reklaamivõttena vaid liitumist Eesti Käsitööblogide Veebiringiga. Samuti oli ta MTÜ Kirju Kummus liige, mille blogis tutvustatakse seltskonna käsitöömeistrite tegevust: millistel laatadel neid kohata võib, millised on nende käe all ja kaastööna valminud raamatud, kus nad õpitubasid teevad, mis on nende käe all jälle sündinud jne. Blogimine võib olla oluliseks enesetutvustamise ja reklaamikanaliks väiksematele loominguilistele grupeeringutele, andes neile mugava ja käepärase võimaluse maailma oma tegemistega kursis hoida.

Elu dokumenteerimine

Käsitööesemete järjepidev eksponeerimine blogis toimib autori loomingulise mäluna. Blogi on arhiiv, kus autoril on võimalus vaadata mida, millal ja kuidas ta tegi, mida ta tol hetkel mõtles ja tundis, milliseid viperusi ette tuli, mida koges. Olulised on postitustesse talletatud emotsionaalsed kirjeldused, mis hiljem aitavad eseme valmistamisel kogetud positiivset tunnet meenutada. Arhiivi praktilisem pool on võimalus alati järele vaadata, kuidas täpselt midagi tehtud sai, milline oli kasutatud mustri skeem, millisest lõngast ese valmistati jne.

Elu dokumenteerimine hõlmab ka igapäevasündmuste kajastamist blogis ning regulaarsed ülestähendused võivad blogijale olla suure emotsionaalse ning praktilise väärtusega päevikuks. Kui selline päevikupidamine muutub harjumuseks, siis võib see olla väga pikaajaline blogimise põhjus.

Isikliku mälu aspekti kõrval võib elu dokumenteerimine blogja jaoks olla põhjendatud ka väga konkreetse auditooriumi olemasoluga lähedaste-sõprade-tuttavate näol. Blogisse pannakse kirja olulisemad igapäevasündmused, räägitakse oma lastest ja lemmikloomadest ning seeläbi pakub blogi mugavat võimalust lähedaste informeerimiseks ning oma tegemistega kursis hoidmiseks:

„././ ma saan ekssole niiöelda kirja saata /.../ näiteks emale ekssole öelda et näed, see on jälle nüüd ilmunud ja võid minna poodi vaatama seda ajakirja. See see on see on näiteks jah täiesti töötav süsteem. Ja ja teiste tüdrukutega kellega me kokku saame nendele ka saadan ju et et näed, ma olen näiteks siin maja peal selle toa juba valmis teinud et nüüd saate varsti külla mulle tulla. Et siis nad juba teavad, ette valmistada ja plaane tea-paika panna et.“ (blogija 28)

Kui vanemad ja sõbrad on kaugel või elutempo kiire, siis on blogi hea abimees traditsiooniliste suhtusvormide kõrval ning annab võimaluse blogija tegemistega pidevalt kursis olla tema enesega vahetult kontakti võtmata.

Informatsiooni arhiveerimine

Blogijad säilitavad sageli oma postitustes huvipakkuvaid linke, õpetusi ja juhendeid ning muud, mida arvavad huvi pakkuvat nii endale kui ka oma blogi küllastajatele.

3.1.4 Suhted teiste käsitööharrastajatega

Käsitööblogijate suhetes võib märgata virtuaalsete kogukondade käitumisele iseloomulikke jooni. Vahetatakse sotsiaalset ja emotsionaalset tuge ning informatsiooni, omavahelised suhted on tavaliselt head ja usalduslikud, välja on kujunenud omad kirjutamata reeglid ning head tavad. Teiste käsitööblogisid üldiselt loetakse. Samas on blogijal tavaliselt välja kujunenud oma lemmikute ring ning lihtsalt niisama teisi blogisid lappamas ei käida. Käsitööblogisid on väga palju ning kõikidel silma peal hoida on praktiliselt võimatu. Küll aga küllastatakse tundmatut blogi näiteks kellegi vihje peale. Käsitööblogijate aktiivsemat ning vahetumat suhtlemist toetab peamiselt Isetegija keskkond, ehkki eksisteerib ka Eesti Käsitööblogijate Veebiring ning Kullaketraajate foorum. Isetegija on aga kesksel kohal, kuna enamus käsitöötegijatest on oma blogi teinud just sellesse keskkonda. Isetegija.net on virtuaalses ruumis kiirelt arenev ja aktiivne käsitööharrastajate maailm, kus suheldakse omavahel küll kirjalikult, kuid üldjoontes samamoodi kui tavaelus suuliselt.

Sotsiaalse ja emotsionaalse toe vahetamine

Käsitööblogi on selle autorile üldjuhul väga oluline kanal teistelt käsitööharrastajatelt tagasiside saamiseks. Blogi annab võimaluse eksponeerida oma autoriloomingut ning saada vastukaja teistelt harrastajatelt – kõik see on tänu blogile võimalik isegi siis, kui tavaelus pole ühtki käsitööharrastajast tuttavat. Oodatakse teiste harrastajate tunnustust, kiitust, nõuandeid. Vastukaja on üks olulisemaid põhjuseid, miks enesele käsitööblogi üldse tehakse:

„Kõigepealt ma ootasin et tuleks kasvõi üks kommentaar onju. Mu ootused kahekordselt ületati. Esimesel postitusel oli kaks kommentaari.“ (blogija 31)

Oma harrastustest saadud loomisrõõmu soovetakse jagada teistega ning just emotsioon on see, mis väga sageli ajendab blogijat taas postitama. Ka siis, kui ajendiks on soov

demonstreerida valminud eset, lisatakse postitusse emotsionaalseid kirjeldusi ja jagatakse eseme valmistamisel kogetud muljeid.

Suhted teiste blogijatega on tavaliselt sõbralikud ning toetavad: jagatakse informatsiooni ja mustriskeeme, antakse nõu ja toetatakse hea sõnaga raskel hetkel:

„/.../ ma just mõtlen seda mis on nagu seda kogukonda puudutab et... et tegelikult on hästi armas kuidas inimesed võtavad vaevaks nagu... südant valutada nagu kellegi... kellegi pärast keda sa tõesti tead ainult ju virtuaalselt.“ (blogija 31)

Teineteist sageli isiklikult ja vahetult tundmata suheldakse siiski sõbralikul ja sageli väga isiklikul tasandil. Üldjuhul on blogijad tänu virtuaalsele keskkonnale leidnud palju hobituttavaid ning suhteid nendega hinnatakse headeks. Teiste blogijatega suheldakse kommantaariumi vahendusel, mõnikord vastatakse kommentaariumis esitatud küsimusele oma blogi postituses, blogidesse pannakse viiteid teistele blogidele, väga paljudel blogidel on lemmikblogidest koostatud *blogroll*'id. Üksteise blogidele viitamisest suhtutakse väga hästi ning seda võetakse tunnustusena.

Väga aktiivset interaktiivset suhtlemist käsitööharrastajate vahel blogide kaudu siiski ei toimu, vaid selleks eelistatakse tavaliselt kas foorumit või suheldakse vahetult. Üsna tavaline on, et blogisse pannakse üles mingi uus info ning siis antakse sellest foorumis laiemal auditooriumi ees märku. Blogid ja foorum on omavahel tihedalt seotud: foorum on blogijate taimelavaks, ehkki on ka neid, just käsitööfoorumite tekke algusaegadest, kes on alustanud blogiga ning siis avastanud enese jaoks foorumi. Blogisid ja foorumit väärtustatakse erinevalt. On käsitöötegijaid, kelle jaoks on väärtuslikud eelkõige blogid:

„/.../ foorumisse jookseb kokku hästi palju ühesuguseid ideid minu arust et sinna nagu kogutakse pigem selliseid internetiavarustest leitud asju. Ja seal käib nagu minu arust pigem siukene eeee mmm siukene arutelu et kust mingisugust töövõtet õppida saaks või kust mingisugust lõnga, raamatut, mida iganes saaks eksle. Aga aga blogides sa ikkagi näed inimeste originaalloomingut, mida nad on lõpuks siis ise valmis teinud ja see minu arust annab nagu palju palju nagu siukse kihvtima ja mõnusama ülevaate et ja seda on tunduvalt mõnusam vaadata.“

(blogija 28)

Teised seavad aga esiplaanile just foorumi:

„Foorum ma ütleks isegi on olulisem. Sest et mmm, ilma foorumita mul ei oleks neid teadmisi, neid ideid et te teostada neid asju mida ma blogis eksponeerin. /.../ Et see on kergelt võib-olla selline enda ja teiste nagu ületrumpamine ka et haa sain hakkama mingi meeletult keerulise asjaga et tegin ära! /.../ Foorum on see kus nagu neid asju nagu sünnitab ja mis mõtted nagu... tööle paneb. Et seal on väga palju linke ja väga palju infot.“ (blogija 25)

Erineva suhtumise põhjuseks võib olla käsitöötajate erinev tase. Harrastajatele on olulisem foorum, kuna sealt nad saavad enese jaoks vajalikku informatsiooni: õpetusi, nõuandeid, kasulikke ja huvitavaid linke, sealt saavad tavaliselt alguse erinevad ühisprojektid (nt „Koome koos!“, „Teksadele uus elu!“ jt) ning konkursid. Kõik see toetab harrastaja arengut, innustab ning paneb mõtted tööle. Käsitöömeistril puudub vajadus sellise toetava struktuuri järele, küll aga on talle kui professionaalile huvitav vaadata inimeste originaalloomingut, jälgida nende arengut ning hinnata loomingulist pagasit.

On ka neid, kes on foorumis pettunud ning külastavad seda vaid siis, kui soovivad saada konkreetset informatsiooni või nõuannet ning lihtsalt niisama erinevatel teemadel foorumis ei lobise.

„Aga siis saab üsna ruttu nagu selgeks et... et inimese iseloom tuleb isegi foorumisse kaasa ja kui ja kui seal on minu jaoks midagi negatiivset siis ma ei pea nagu vajalikuks... noh oma aega ja energiat raisata mingi... negatiivse asja peale.“ (blogija 31)

Vastupidine on blogija 25 suhtumine, kelle jaoks foorum on väga atraktiivne suhtlemiskeskond:

„/.../ foorum on üks olulisemaid sest et seal on infovahetus kõige kiirem. Et ei ole meil vaja selleks saada kokku, et mingit teemat näiteks arutada või... noh tõesti

vahel on selline tunne et sa võid virtuaalsel teel ka kohvi juu-kohvitada saad eksju.“ (blogija 25)

Muuhulgas annavad intervjueeritute vastused vihjeid sellele, et käsitõöharrastajate virtuaalses ruumis valitseb suhteliselt selge arusaam, kes on „meie“ ning rääkida võib kogukonnatunde olemasolust. Kindlasti saab rääkida ühtehoidvamast tuumikust, mille ümber on hajusamate suhete võrk. Näiteks Isetegija üks olulisemaid ning liikmetele ilmselt ka sümboliväärtusega koostegemisi on aasta emale lapiteki valmistamine:

„Et fantastilisi inimesi nagu on... olen kohanud ja fantastilisi projekte tehakse et et samas nädalavahetusel anti ju see suur lapitekk üle aasta emale. See oli isetegijate tehtud et neid lappe nägi siin blogides siin ja seal ka. /.../ ikkagi uhke tunne on et noh et... et isetegijate tehtud tekk ja ja näidati televiisoris eksju.“ (blogija 25)

Tajutakse ka oma rolli olulisust Eesti käsitöötraditsiooni kujundajana ning ilmselt suurendab seegi kogukonnatunnet ja soovi aktiivselt virtuaalses käsitöömaailmas kaasa lüüa:

„/.../ nagu foorumil ja nendel blogidel on praeguses praeguses käsitöömaastikus üldse nii nii tugev koht, kuna internetielu on niipalju arenenud et ka kaheksakümne aastased memmekesed käivad oma päevakeskustes ja õpikodades inetrnetti kasutada et. /.../ Ma arvan, mulle nagu tundub et selle isetegija foorumi tekkega on Eestis nagu just seda nišši hakatud nüüd täitma et oleks lõngapoode, internetipoode kust saab lõnga ja helmeid ja käsitöötarvikuid osta. Et on hakanud ilmuma mitmed käsitööajakirjad, trükitakse üha rohkem ja kirjutatakse käsitööraamatuid igasuguseid õpikuid. Et kui foorumit alustasin siis oli selline tunne et seda infot, et käsitööd teha on nii raske kätte saada et see on nagu nii kuidagi valitud seltskonnale või kuidagi selline tunne tekkis. Aga nüüd on ikkagi selline juba et käsitöö on läinud ikkagi massidesse juba et hakkab juba tekkima selline et parem tunne nagu. On nagu. Ma usun küll et see käsitööfoorum on sellele päris kõvasti kaasa aidanud. Ja loomulikult need blogid ka sest et noh need on foorumi nagu lahutamatu osa seal tegelikult ja nii nii ka minu blogi. Hea

tunne on muidugi mõelda et ma olen midagi mõjutanud, kaasa aidanud et umbes nagu see „Teeme koos!“ kampaania et, et see mõjutab midagi seda on nagu näha. Samamoodi see need kõik foorumite ja blogi pidamine et see mõjutab midagi ja seda on juba nagu näha neid tulemusi. /.../ käsitöö on jõudnud virtuaalmaailma ka et et seal inimesed saavad sealt nagu infot ja ma arvan et järjest nooremad inimesed hakkavad nagu seda käsitööd tegema ja ja on uhked selle üle et nad oskavad teha. Et mingil hetkel mulle tundus et oli selline periood et need kes oskasid tegid salaja. Et noh, nüüd ollakse nagu uhked ma tean et mõned õpetajad räägivad et mul tüdrukud ka üheksandas klassis koolitunnis vahepeal heegeldavad ja et et see et sa oskad teha, et see nagu on juba uhkuse asi ja see et tahetakse nagu, nagu uuesti õppida seda et see on ka nagu, nagu väga hea ja mul on väga hea meel kui blogid ja foorumid seda nagu toetavad.“ (blogija 25)

Liikmete vahelise usalduse võitmine ja säilitamine

Üldiselt valitsevad käsitööblogijate vahel usalduslikud suhted. Kui võrrelda blogijaid foorumi lihtliikmetega, siis esimesed mõjuvad usaldusväärsematena. Blogijad eksponeerivad ennast, oma loomingut, mõtteid ja tundeid avalikult ning seepärast neid justkui tuntakse paremini, nad ei ole enam anonüümsed, nimeta ja näota. Blogi lugedes on võimalik otsekui tutvuda selle autoriga, hakata mõistma tema maailma, tema mõttekäiku, hoiakuid, veendumusi ja väärtushinnanguid. Kõik see muudab lähedaseks inimese, kellega kunagi pole kohtunud ning võib-olla ka ei kohtuta:

*„/.../läbi interneti keda võib-olla ei ole kunagi näinud eksle tavaelus kohtund aga suhtled läbi interneti et ta tundub sulle ka et ma tunnen teda jube hästi.“
(blogija 40)*

Kõige enam aitab usaldusväärset suhetesse luua aga loomulikult vahetu suhtlemine. Nii isetegija kui ka kullaketraajate foorum korraldavad regulaarselt liikmete kokkutulekuid ning see annab võimaluse isiklikult ja vahetult tutvuda.

Käitumisnormide kehtestamine ja jõustamine ning sanktsioonid

Blogijate hulgas on välja kujunenud ka omad head tavad ja normid. Üldiselt ollakse seisukohal, et käsitööblogi peab kajastama käsitööd ning teised teemad ei peaks muutuma liialt prevaleerivaks. Otsese sanktsioonina võib näiteks foorumi administratsioon teha märkuse blogijale, kelle blogis on administraatorite hinnangul liialt kaua räägitud kõrvalistel teemadel või on blogist leitud muud sobimatut.

Heaks tooniks peetakse viitamist juhul, kui blogis eksponeeritud ese on kas inspireeritud või kopeeritud mõne teise blogija väljapanekust:

„/.../ „sellistes autoriõiguslikes küsimustes muidugi /.../ oleks hea isegi nõuda seda et palun viidata noh minu minu blogile kui te kasutate seda seda asja või teist asja või kolmandat asja et et seda kindlasti noh inimesed võiksid nagu rohkem teada tegelikult.“ (blogija 25)

On blogijaid, kes oma blogi avalehel otsesõnu viitavad autoriõiguste järgimise nõudele juhul, kui nende loomingut kasutatakse.

4 Järeldused ja diskussioon

Peatükk annab ülevaate põhilistest järeldustest uurimisküsimuste kaupa. Tulemuste kokkuvõttele järgneb diskussioon, kus asetatakse teema laiemasse konteksti, esitatakse meetodi kriitiline analüüs ning arutletakse, millised võiksid olla edasised uurimissuunad.

4.1.1 Vastused uurimisküsimustele

Millised on käsitööharrastajate blogimise põhjused?

Uurimuses eristati kaheksa põhjust blogimiseks: eneseväljendus, tagasiside, sotsiaalne tellimus, sotsiaalse kapitali kogumine, blogimine blogimise pärast, enesereklaam ja –turundus, elu dokumenteerimine ning informatsiooni arhiveerimine. Kõik loetletud põhjustest võivad omavahel kombineeruda. Üsna tavaline ongi, et blogitakse mitmel erineval põhjusel. Blogimisele on iseloomulik ka see, et blogimise põhjused muutuvad blogi arenedes ja blogija eesmärkide muutudes.

Eneseväljendus ja tagasiside

Uurimus kinnitab, et kaheks kõige olulisemaks blogimise põhjuseks on käsitööharrastaja soov oma loomingut laiemale publikule eksponeerida ning saada tagasisidet. Eneseväljendus ja tagasiside on omavahel üldjuhul tihedalt seotud põhjused ning rahuldavad ennekõike käsitööharrastaja kui looja vajadusi, aitavad kaasa blogija arengule ning innustavad oma hobiga tegelemist jätkama. Need kaks põhjust võivad harrastajat motiveerida nii pikas kui lühemas perspektiivis. Võib märgata tendentsi, et mõlema põhjuse osatähtsus kui mitte ei ammenu, siis väheneb oluliselt, kui on saadud piisavalt positiivset tagasisidet. Tekib enesekindlus ning harrastaja ei sõltu enam niipalju teiste hinnangutest.

Elu dokumenteerimine

Elu dokumenteerimine on samuti osutunud käsitööharrastajatele heaks ja tänuväärseks blogimise põhjuseks. Järjepidevalt oma käsitööd postitades moodustub blogijatel isiklik arhiiv, mida on hiljem vajadusel hea ning mugav kasutada. Kirja pandud igapäevasündmused võivad blogija jaoks olla suure praktilise ja emotsionaalse

väärtusega. Kui sellisest ülestähendamisest kujuneb harjumus nagu seda on näiteks traditsioonilise päeviku pidamine, siis võib see blogijat tõenäoliselt motiveerida väga pikaajaliselt.

Elu dokumenteerimise teiseks aspektiks on võimalus blogi kaudu lähedasi ja sõpru oma tegemistega kursis hoida. Blogisse käsitööalaste tegemiste ja igapäevasündmuste ülestähendamine hõlbustab oma lähedaste ringiga suhtlemist. Blogipostitus on suunatud kõigile üheaegselt ning internetiühenduse olemasolul kõikidele ka hõlpsasti kättesaadav ning neile sobival ajal loetav. Blogimine ei asenda küll silmast-silma suhtlemist, kuid on tänuväärne tugi endale oluliste inimestega pidevas kontaktis olemiseks. Lähedaste informeerimine on jällegi hea põhjus oma blogi pikalt käigus hoida.

Sotsiaalne tellimus

Sotsiaalne tellimus blogimise põhjusena muutub aktuaalseks siis, kui blogija on suutnud enese ümber koondada kindla lugejaskonna, kes ootab tema postitusi motiveerides nii blogijat jätkama. Tekib teatav vastastikune sõltuvussuhe: blogijale pakub rahuldust auditoriumi ootustele vastamine, nende pidev positiivne tähelepanu ja austus ning lugejad naudivad võimalust piiluda blogija maailma, samastuda ning kaasa elada.

Sotsiaalse kapitali kogumine

Mõnikord on blogija eesmärgiks koguda blogimise abil sotsiaalset kapitali suurendades enda usaldusväarsust ning luues isiklike suhete võrgustikku. Sotsiaalse kapitali kogumine võib olla väga pikalt motiveeriv blogimise põhjus. See võib aidata blogijal täita näiteks tööga või ühiskondliku staatuse saavutamise ja säilitamisega seotud eesmärgi.

Blogimine blogimise pärast

Blogida võib ka lihtsalt selleks, et blogida. Tavaliselt on selline blogimise põhjus väga lühiajaliselt motiveeriv: instrumentaalsete oskuste omandamisel ning postitamise uudsuse vähenedes kaob ka põhjus blogida. Kui blogi on piisavalt nõ tuunitud ja postitamine enam huvi ei paku ning kurnavaks muutub, siis blogimine väga tõenäoliselt lõpetatakse.

Samas on see ilmselt väga sageli üks blogimisega alustamise põhjustest. See põhjus võib avalduda ka blogimise kui moevooluga kaasaminekus või kellegi eeskuju järgimises.

Enesereklaam ja -turundus

Käsitöömeistritele annab blogimine võimaluse ennast reklaamida ja oma toodangut või oskusi müüa. Blogi toimib sellisel juhul kui loominguline CV või portfoolio, mis võib potentsiaalselt pakkumisi ning kliente ligi meelitada. Professionaalsetele käsitöömeistritele võib selline blogi funktsioon olla väga motiveeriv blogi pidevaks täiendamiseks ja arendamiseks. Blogi kasutamine reklaami- ja turunduskanalina nõuab aga blogijatelt enam tähelepanu pööramist blogi enda virtuaalmaailmas nähtavaks ja kättesaadavaks tegemisele. Praegu sellele märkimisväärselt tähelepanu ei pöörata ning seetõttu ei aita blogid blogija eesmärkide saavutamisele nii efektiivselt kaasa kui võiks.

Informatsiooni archiveerimine

Käsitööharrastajad salvestavad sageli oma blogidesse neile huvipakkuvaid internetiavarustest leitud linke, õpetusi ja juhendeid. Blogi annab informatsiooni archiveerimiseks mugava ja käepärase võimaluse.

Milline on käsitööblogija suhe oma auditooriumiga?

Käsitööblogijale on auditoorium väga vajalik. Nii loominguline eneseväljendus kui ka tagasiside eeldavad publiku olemasolu. Käsitöötegeijate publiku moodustavad tavaliselt nende lähedased-sõbrad-tuttavad ning teised käsitööharrastajad. Tüüpilise lugejaskonna hulka satub juhuslikke külalisi näiteks otsingumootoritest märksõnade vahendusel. Tavaliselt on välja kujunenud oma kindel auditoorium, mis regulaarselt blogi külastab ja tasapisi selle külastuste arvu kasvatab. Blogijal aitavad oma auditooriumi koosseisust aimu saada külaliste jäetud kommentaarid, vahetu tagasiside, tehnilised lahendused, mis näitavad, kust on külastaja blogisse sattunud jms. Väga raske on blogijal hoomata külastajaid, kelle külaskäigust ei jää muud jälge, kui suurenenud külastusarv. Suurt tähelepanu selliste külastajate olemasolule siiski ei pöörata ning üldiselt suhtutakse ka sellistesse külastajatesse hästi. Kui blogijale võõras kommenteerija on jätnud kommentaari viite oma blogile, siis blogija seda tavaliselt ka külastab ning edaspidi

suhtub sellisesse kommenteerijasse juba kui tuttavasse. Blogide vahendusel võivad tekkida ka väga soojad ja sõbralikud inimestevahelised suhted.

Mõnel juhul võib käsitööblogija suhe auditooriumiga muutuda väga isiklikuks ning muutuda vastastikuseks sõltuvuseks: lugejaskond ootab pikisilmi uusi postitusi ning blogijale teeb heameelt külaliste rahulolu ja tähelepanu, mille tema blogi on saavutanud.

Kuidas kasutavad käsitööblogijad teiste käsitööhuviliste blogisid?

Käsitööblogijad kasutavad teiste blogisid peamiselt kahel eesmärgil: informatsiooni ja ideede hankimiseks. Teiste blogidest otsitakse nõuandeid, huvitavaid linke, valmistamise õpetusi, juhendeid jms. Blogid on ideede ja inspiratsiooni allikaks ning toetavad käsitööhuviliste loomingulist arengut ja mõttelendu. Blogisid kasutatakse ka omavaheliseks suhtlemiseks, kuid kuna tegemist on peamiselt ühelt paljudele suunatud kommunikatsiooniga, siis ei ole suhtlemine blogide vahel harilikult kuigi intensiivne. Tavalised on passiivse virtuaalse suhtlemise vormid nagu teiste blogidele viitamine postitutes, lemmikblogijatest *blogrollid*'e koostamine jms. Aeg-ajalt jäetakse kommentaare ka teiste blogidesse ning üldiselt kaldutakse kommenteerima vaid juba nõ tuttavaid blogisid.

Millised virtuaalsetele kogukondadele iseloomulikud sotsiaalsed protsessid avalduvad käsitööblogijate hulgas?

Käsitööblogijate seas võib täheldada kõikide virtuaalsetele kogukondadele iseloomulike sotsiaalsete protsesside olemasolu. Saab rääkida sotsiaalse ja emotsionaalse toe ning informatsiooni vahetamisest blogijate vahel, liikmete vahelise usalduse võitmisest ja säilitamisest ning ka käitumisnormide kehtestamisest ja jõustamisest ning sanktsioonidest.

Kuivõrd motiveerib käsitööhuvilisi blogima osalemine edukates kogukondades toimivates sotsiaalsetes protsessides?

Uurimuses välja toodud kaheksast põhjusest kuus – eneseväljendus, tagasiside, informatsiooni arhiveerimine, sotsiaalne tellimus, sotsiaalse kapitali kogumine ning elu

dokumenteerimine – haakuvad edukates virtuaalsetes kogukondades toimivate sotsiaalsete protsessidega ning võivad blogijas põhjustada soovi kuuluda kogukonda. Viimast on aga raske iseseisva põhjusena käsitleda, kuna harilikult on tegemist erinevate motiivide kompleksiga, millest igäüks eraldivõetuna ei pruugi olla seotud eelkõige eesmärgiga kuuluda kogukonda. Näiteks tagasiside on oodatud kõikidelt blogi külastajatelt, mitte ainult kogukonnaliikmetelt. Kui virtuaalses keskkonnas moodustub aga kogukond, siis on see pigem boonus, mille saavutamiseks panustab iga liige isiklikest motiividest ajendatud tegevusega.

4.1.2 Diskussioon

Internetikeskkond areneb tänapäeval kiiresti. Üsna tõenäoliselt leiavad paljud tavaelu nähtused oma väljundi virtuaalses keskkonnas, paljud on juba leidnud. Käsitööharrastajate väike virtuaalne linnake on hea näide veebikooslusest, milliseid saab tulevikus tõenäoliselt olema üha rohkem ja rohkem. Sisuliselt kodanikualgatuse korras sündinud, virtuaalses ruumis tegutsevad, tavaelu suhtlust toetavad suuremad ja väiksemad kogukonnad või kogukonna-laadsed rühmitused on tulevikus igapäevased ning me näeme, kuidas nad mõjutavad meie füüsilist ja reaalsel elu üha rohkem ja rohkem. Käsitööharrastajate veebilinnas tegutsemine on tänasele arvutikasutajast käsitööhobilisele igapäevane ja elementaarne, käsitööblogid ja –foorumid on muutunud meie käsitöötraditsiooni lahutamatuks osaks. Tegemist on aktiivse ja elujõulise nähtusega, mis mõjutab meie kultuuri täna ja homme ilmselt rohkem, kui me hetkel ennustada oskame. Selles mõttes ei ole kindlasti mitte mõistlik selliste kogukondade teket ignoreerida ning neid nõ saatuse hooleks jätta. Osana meie kultuurist vajavad sellised kooslused kindlasti kirjeldamist, selgitamist, uurimist ja jäädvustamist ning see on väljakutse juba tänastele uurijatele ning mäluasutustele. Kuidas saaks ja võikski mööda vaadata nähtusest, milles elab meie käsitöötraditsioon? Tõsi, täna on see meie jaoks veel ebaharilik, raskesti hoomatav ja kirjeldatav: kuidas jäädvustada käsitööd, mis ei ole enam mitte niivõrd esemeline, kuivõrd kirjalik, kirjeldatud, loojate poolt kommentaaridega varustatud ning fotodel, mõnel juhul ehk isegi audiovisuaalselt jäädvustatud. Täna väga häid lahendusi

veel ei ole, kuid loodame, et nagu ikka hakkab koos uute nähtuste tekkega tasapisi arenema ka oskus neid selgitada, kirjeldada, defineerida ja jäädvustada.

Mis on aga peamised küsimused, mis vajavad lahendamist tänases virtuaalses käsitöölinnas? Üks olulisemaid probleeme on kindalsti nõ A-listi blogide küsimus. Praegu on Isetegija foorumis paratamatult esiplaanil vanad blogijad ning uutel tulijatel on väga raske enesele auditooriumi tähelepanu tõmmata. Kuivõrd blogi populaarsust hinnatakse eelkõige selle külastajate arvu põhjal ning foorumis on suure külastajate arvuga blogid esiplaanile tõstetud, siis on uusi külastajaid paratamatult enam just staažikamatel blogijatel. Uued tulijad pole lihtsalt jõudnud veel külastajaid koguda ning neil on selleks ka vähem võimalusi: blogide arv on kasvanud sedavõrd suureks, et enam ei jõuta ennast uute blogidega kursis hoida. Vanade blogijate külastajate arv suureneb aga lumepallina, sest külastajad satuvad esmalt just nende blogidele. Tulemusena saavad uued vähe kommentaare ja neil on raske kindlat auditooriumit võita. Kuivõrd blogimise peamiseks põhjuseks on tagasiside, siis on loobumise mõte ilmselt kerge tekkima. Paljud võivad kommentaaride puudumist ning vähest külastajate arvu võtta kinnituseks, et nende blogi ja looming pole huvipakkuv. Foorumi ja käsitööblogijate tuleviku seisukohalt on seega kindlasti vaja mõelda sellele, kuidas anda uutele tulijatele võimalus. See muudaks blogimise atraktiivsemaks, motiveeriks algajaid blogimisega jätkama, tekitaks positiivset konkurentsi blogide vahel ning lõppkokkuvõttes muudaks kogu virtuaalse blogimaailma pildi kirjumaks ja mitmekesisemaks. Eesti Käsitööblogijate Veebiring on hea näide demokraatlikumast keskkonnast: kõik liikmed on võrdselt esiplaanil, külastuste arvu ei jälgita ning ringile sattunu liigub ühelt blogilt teisele või valib blogiringi lehelt konkreetse blogi, mida soovib külastada. Pigem saavad uued liitujad enam tähelepanu, kuna jäävad blogiringi kodulehe avalehe sissekandesse seniks, kuni järgmised peale tulevad.

Teine küsimus, mis vääraks Isetegija keskkonnas tähelepanu ja läbi rääkimist on teiste teemade aktsepteerimine blogides. Hetkel on administratsiooni seisukohal, et foorumi blogid peavad kajastama ennekõike käsitööd ning mõnel juhul on blogijale tehtud märkus ning ettepanek blogi sisu muuta. Samas on blogijale väga tülikas pidada mitut blogi ning

blogi tajutakse üldjuhul ka väga isikliku keskkonnana. Elusündmused võivad blogija hobi mõneks ajaks tahaplaanile jätta, kuid see ei peaks olema põhjus blogimise lõpetamiseks. Selles mõttes võiksid teised teemad olla aktsepteeritud ning Isetegija keskkond tolereerivam. Administratsiooni sekkumine võib tekitada pahameelt ning soovi blogimine lõpetada. Probleemi saaks aga hõlpsalt lahendada näiteks siltide kasutamisega blogides. See annaks blogi külastajatele võimaluse kiiresti ja kergelt üles leida käsitööga seotud teemad. Laiem teemade valik muudaks blogide sisu mitmekesisemaks ja atraktiivsemaks ning Isetegija kekkonna jätkusuutlikumaks, aitaks seal nõ liiklust elavdada ja suurendaks auditooriumit.

Uurimuse meetodina oli süvaintervjuu tänuväärne ning aitas välja tuua laia skaala blogimise põhjuseid. Valim oli piisavalt esinduslik ning intervjuude abil oli võimalik põhjalikult teemat analüüsida. Intervjuude najal ei ole aga võimalik kinnitada kogukonnatunde ning virtuaalse kogukonna olemasolu ja seda uurimus ka ei tee. Võimalik on viidata kogukonnale ja kogukonnatundele iseloomulikele tunnustele, kuid kinnitust saavad anda teised meetodid. Hea tulemuse annaks võrkude strukturealne analüüs kombineerituna kogukonnatunde küsimustikuga.

Samuti ei anna intervjuud vastust küsimusele, kes on käsitööblogijad, milline on nende demograafiline koosseis ning kuidas nad kasutavad blogisid näiteks vanusest, haridusest jms sõltuvalt. Kõik need on vastamata küsimused ning annavad ainek uuteks uurimusteks. Peamine tulevaste uurimuste teemade ring võiks aga puudutada virtuaalsete kogukondade mõju ühiskonnas tervikuna. Praegu on selles valdkonnas veel väga vähe teadmisi, kuid virtuaalses keskkonnas loodud koosluste mõju kultuurile ja ühiskonnale tervikuna on üha kasvav. Arengud virtuaalses ruumis toimuvad kiiresti ning tuleviku põlvkonnad oma elu selle keskkonnata ilmselt ette ei kujutagi.

Kokkuvõte

Bakalaureusetöö eesmärk oli uurida, missugused on käsitööharrastajate blogimise põhjused ning kas need on seotud edukas virtuaalses kogukonnas toimivate sotsiaalsete protsessidega. Püstitati viis uurimisküsimust:

- Millised on käsitööhuviliste blogimise põhjused?
- Milline on käsitööblogija suhe oma auditooriumiga?
- Kuidas kasutavad käsitööblogijad teiste käsitööhuviliste blogisid?
- Millised virtuaalsetele kogukondadele iseloomulikud sotsiaalsed protsessid avalduvad käsitööblogijate hulgas?
- Kuivõrd motiveerib käsitööhuvilisi blogima osalemine edukates kogukondades toimivates sotsiaalsetes protsessides?

Võtmesõnad: käsitööhobi, käsitööharrastajad, blogi, blogimise põhjused, hobikogukond, virtuaalne kogukond, blogikogukond, virtuaalse kogukonna kogukonnatunne, sotsiaalsed protsessid virtuaalses kogukonnas

Meetodina kasutati süvaintervjuud. Intervjueeriti nelja käsitööblogijat ning valik tehti blogijate staažikust ja populaarsust ning blogide eriilmelisust silmas pidades.

Töö koosneb neljast osast: teooriast, meetodi ja valimi kirjeldusest, empiirikast ning järeldustest ja diskussioonist. Töö esimeses osas antakse ülevaade senistest blogimise põhjuseid ja virtuaalseid kogukondi käsitlevatest uuringutest ning teises esitatakse intervjuude tulemused ja anlüüsitakse neid.

Uurimuse põhjal korrigeeritakse varasemate uurijate poolt (Nardi et al., 2004 ja Huang et al., 2007) esile toodud blogimise põhjuste loetelu: kommenteerimist vaadeldakse ühe eneseväljenduse avaldumisvormina ning eraldiseisva motiivina ei leidnud põhjendust ka kogukonna foorumis osalemine. Uurimuses eristati kaheksa blogimise põhjust: eneseväljendus, tagasiside, sotsiaalne tellimus, sotsiaalse kapitali kogumine, blogimine blogimise pärast, enesereklaam ja –turundus, elu dokumenteerimine ning informatsiooni

arhiveerimine. Kõik loetletud põhjustest võivad omavahel kombineeruda ning tavaliselt blogitaksegi mitmel erineval põhjusel. Iseloomulik on, et blogimise põhjused muutuvad blogi arenedes ja blogija eesmärkide muutudes. Informantide vastused lasevad oletada vähemalt kolme etappi blogimispraktikas: esialgne palavikuline ja entusiastlik tuhin asendub ajapikku rahumeelse rutiiniga ning viimasena saab kirjeldada teatavat tüdimust ja enese jaoks uute motivaatorite otsimist. Kui motivatsioonikriisi ületada ei suudeta, siis väga tõenäoliselt blogimine lõpetatakse või sissekanded muutuvad väga harvaks.

Kinnitust leidis virtuaalsetele kogukondadele iseloomulike sotsiaalsete protsesside olemasolu. Saab rääkida sotsiaalse ja emotsionaalse toe ning informatsiooni vahetamisest blogijate vahel, liikmete vahelise usalduse võitmisest ja säilitamisest ning ka käitumisnormide kehtestamisest ja jõustamisest ning sanktsioonidest.

Uurimuses välja toodud kaheksast põhjustest kuus – eneseväljendus, tagasiside, informatsiooni arhiveerimine, sotsiaalne tellimus, sotsiaalse kapitali kogumine ning elu dokumenteerimine – haakuvad edukates virtuaalsetes kogukondades toimivate sotsiaalsete protsessidega ning võivad blogijas põhjustada soovi kuuluda kogukonda. Viimast on aga raske iseseisva põhjusena käsitleda, kuna harilikult on tegemist erinevate motiivide kompleksiga, millest igäüks eraldivõetuna ei pruugi olla seotud eelkõige eesmärgiga kuuluda kogukonda. Kui virtuaalses keskkonnas moodustub kogukond, siis on see pigem boonus, mille saavutamiseks panustab iga liige isiklikest motiividest ajendatud tegevusega.

Summary

“Reasons why people interested in handicrafts blog”

Purpose of the study

The aim of the thesis was to study the reasons why people interested in handicrafts blog and to find out whether these reasons are related to the social processes that are at work in a successful virtual community. The main research questions were as follows:

- Which are the reasons why people interested in handicrafts blog?
- Which is the relationship between the bloggers and their audience?
- How handicraft bloggers utilise other handicraft blogs?
- Which social processes typical of virtual communities manifest themselves among bloggers interested in handicrafts?
- How much are amateurs of handicrafts motivated to blog by participating in successful social processes?

Keywords

Handicraft, blog, weblog, reasons for blogging, virtual community, blog community, virtual community success, sense of virtual community, social processes in virtual community.

Method and selection

The empirical method used was in-depth interviews. Four handicraft bloggers were interviewed. The following criteria were used in choosing the participants:

- The experience and popularity of the bloggers. The participants had to be popular and had to have been blogging for at least two years;
- The diversity of the bloggers and their blogs.

Key findings: the interviews

The thesis has four parts: theory, description of the method and the sample, empirics, and inferences and discussion.

Eight reasons for blogging were differentiated: self-expression, feedback, social demand, accumulating of social capital, blogging for blogging's sake, self-advertising and self-marketing, documenting of life, and archiving of information. All the enumerated reasons may combine with one another, and usually people blog for many different reasons. Typically, the reasons for blogging change when the blog develops and the aims of the blogger change. Based on the responses given by the participants, at least three stages can be described: initial feverish enthusiasm is slowly replaced by a peaceful routine that may further evolve into a certain weariness and boredom during which new motivation is sought. If the motivational crisis cannot be solved, then in all probability the blogging will be stopped or the entries will become very sparse.

The existence of social processes characteristic of virtual communities was confirmed. There is indeed exchange of information, and socio-emotional support between bloggers, development and maintaining of trust between members, and development and enforcement of norms of behaviour.

Six of the listed eight reasons – self-expression, feedback, archiving of information, social demand, accumulating of social capital, and documenting of life – fit well with the social processes at work in successful virtual communities, and may make the blogger wish to belong to the community. It is hard to regard the last one as an independent reason, because usually there is a whole complex of different motives, each one of which separately is not necessarily primarily related to the aim to belong to the community. If in a virtual environment a community is formed, then it is above all regarded as a bonus, to achieve which each member contributes by activities that are driven by his/her personal motives.

Kasutatud kirjandus

Ajaveeb ABC (<http://ajaveebseminar.blogspot.com>) veebruar, 2008

Blanchard, A. L. & Markus, M. L. (2001). Sense of Virtual Community--Maintaining the Sense of Belonging , Proceedings of the 35th Annual Hawaii International Conference on System Science <http://www.psych.uncc.edu/alblanch/SOVC.pdf> veebruar, 2008

Blanchard, A. L. (2004). Blogs as Virtual Communities: Identifying a Sense of Community in the Julie/Julia Project. *Into the Blogosphere: Rhetoric, Community, and Culture of Weblogs*, L. Gurak, S. Antonijevic, L. Johnson, C. Ratliff, and J. Reyman (Eds.). http://blog.lib.umn.edu/blogosphere/blogs_as_virtual.html mai, 2008

Blanchard, A. L. (2008, pressis) The definition, antecedents and outcomes of successful virtual communities. In N. Kock (Ed.) *The Encyclopedia of e-Collaboration*. http://www.psych.uncc.edu/alblanch/Blanchard_VC_ENC.pdf mai, 2008

Chin, A. and Chignell, M. (2006): A social hypertext model for finding community in blogs. Proceedings of the Seventeenth ACM Conference on Hypertext 2006. pp. 11-22. <http://www.imedia.mie.utoronto.ca/~achin/Publications/ht03-chin.pdf> mai, 2008

Eesti Käsitööblogide Veebiring <http://eestikasitööblogid.blogspot.com/> mai, 2008

Efimova, L., Hendrick, S., & Anjewierden, A. (2005). Finding "the life between buildings:" An approach for defining a weblog community. <https://doc.telin.nl/dsweb/Get/Document-55092/> veebruar, 2008

Herring, S. C., Kouper, I., Paolillo, J. C., Scheidt, L. A., Tyworth, M., Welsch, P., Wright, E., Yu, N. (2005) Conversations in the Blogosphere: An Analysis "From the Bottom Up" *Proceedings of the Thirty-Eighth Hawai'i International Conference on System Sciences (HICSS-38)*. Los Alamitos: IEEE Press.

Huang, C-Y., Shen, Y-Z., Lin, H-X., Chang, S-S. (2007) Bloggers' Motivations and Behaviors: A Model 47 (4), 472-484

Isetegija käsitööfoorum <http://www.isetegija.net/index.php?pid=85> mai, 2008

Jones, Q. (1997). Virtual-communities, virtual settlements & cyber-archaeology: A theoretical outline. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 3(3), 24. <http://jcmc.indiana.edu/vol3/issue3/jones.html> mai, 2008

Kullaketrajad käsitööfoorum <http://kullaketrajad.net/> mai, 2008

Laherand, M.-L. (2008). Kvalitatiivne uurimisviis. Tallinn: Infotrükk

Li, D. (2005). Why Do You Blog: A Uses-and-gratifications Inquiry into Bloggers' Motivations http://www.whyyoublog.net/doc/Li_Dan_Aug_2005.pdf veebruar, 2008

Nardi, B. A., Schiano, D. J., Gumbrecht, M., & Swartz, L. (2004). *"I'm Blogging This": A Closer Look at Why People Blog* <http://www.ics.uci.edu/~jpd/classes/ics234cw04/nardi.pdf> mai, 2008

Nardi, B. A., Schiano, D. J., Gumbrecht, M., & Swartz, L. (2004). Why we blog. *Communications of the ACM*, 47(12), 41-46.

Wikipedia <http://et.wikipedia.org/wiki/Ajaveeb> veebruar, 2008

Wikipedia <http://en.wikipedia.org/wiki/> veebruar, 2008

Lisad

Lisa 1 Süvaintervjuu kava

Üldandmed

1. Nimi
2. Käsitööblogi nimi
3. Vanus
4. Sugu
5. Elukoht
6. Tegevusvaldkond

Blogimiskogemus ja -harjumused

7. Kui pikk on sinu blogijastaaž? Millal sa tegid oma käsitööblogisse esimese sissekande?
8. On sul üks või mitu blogi? Kui on mitu, siis mis teemadel sa oma teistes blogides kirjutad?
9. Kui sageli sa blogid? Kui palju aega sa tavaliselt sellele pühendad?
10. Millistel puhkudel sa blogid, mis ajendab sind uut sissekannet tegema? Mis näiteks ajendas sind tegema oma viimast sissekannet?
11. Kuidas blogimine sind ja sinu käsitööhobi mõjutab? Muudab see sinu jaoks midagi kas siis sinus endas või sinu harjumustes?

Suhe auditooriumiga

12. Mida sa arvad, mida blogi sinu kohta ütleb? Kas sinu blogi räägib sinust midagi? Mis sa arvad milline on sinu blogija-identiteet?
13. Mis sa arvad, kes su blogi loeb? Miks sa seda arvad?
14. Mis sa arvad, kas inimesed, kellest sa midagi ei tea, loevad sinu blogi? Kuidas sa sellesse suhtud?
15. Kas sulle on oluline, et sinu blogi oleks teiste käsitööhuviliste hulgas populaarne ning paljuloetud? Püüad sa kuidagi oma lugejaid köita? Kuidas?
16. Kas su blogi on muutunud sellest ajast saadik, kui sa seda alustasid? Kuidas ja miks see on muutunud?

Põhjused ja kasutamine

17. Miks sa tegid endale käsitööblogi? Kuidas ja millal sa otsustasid käsitööblogi teha?
 - a. Mis sind motiveeris, mis ajendas, mis oli põhjuseks?
18. Käsitööblogisid on päris palju, mis sa arvad, mis on käsitööle iseloomulik, mis toetab, soodustab blogimist, innustab blogima?
19. Kuidas ja milleks sa oma blogi täna kasutad? Milline blogi kasutusvõimalustest on sulle kõige olulisem? Miks?
20. Mis sulle blogimise juures kõige enam meeldib? Millised on su tulevikuplaanid oma blogiga?

Ootused

21. Millised olid sinu ootused, kui sa blogima hakkasid? Mida sa blogimisest ootasid, mida sa arvasid, et blogimine sulle pakub?
22. Kui sa praegu tagasi vaatad – kui võrd sinu ootused kinnitust leidsid?
23. Milliseid blogimise lisaväärtusi (kui üldse) sa enese jaoks peale blogima hakkamist avastasid?

Teemad

24. Millest sa blogid, millised on sinu blogi põhilised teemad? On su sissekanded seotud ainult käsitööga, või kirjutad sa millestki muust ka? Millest?
 - a. millest sa eriti armastad blogida?
 - b. Kas käsitööhobi on sinu blogis olulisim või kirjutad sa seal veel millestki enesele väga olulisest? Millest?

(Enese)reklaam

25. Kellele sa oma blogist rääkinud oled? Miks?
26. Kas sa reklaamid mingil moel oma blogi ning kui sa seda teed, siis miks ja kuidas?
27. Kas sa kasutad oma blogi mingil moel tuluteenimise allika või abivahendina ning kui sa seda teed, siis mil moel?
28. Kuidas sulle meeldib, kui teistes blogides sinu blogile viidatakse? On see sulle oluline või häirib see sind?
29. Mis sa arvad, mis teeb ühe käsitööblogi populaarseks, millised blogid koguvad kõige enam külastajaid? Kas sulle on oluline, et sinu blogi oleks populaarne ning paljuloetud? Miks?

Suhtlemine teiste käsitööharrastajatega

30. Kuidas sa kirjeldaksid oma suhteid teiste käsitööblogijatega? Tunned sa nendest paljusid? Oled sa leidnud interneti kaudu uusi nõ hobi-tuttavaid? Suhtled sa nendega ka väljaspool veebi või peamiselt siiski interneti kaudu (foorum, blogi, e-post, kommenteerid blogides)? Milline suhtlemisvõimalus on sulle kõige olulisem ja miks?
31. Kui oluline vahend on sinu jaoks blogi teiste käsitööhuvilistega suhtlemisel? (nt kommentaaridele vastamine, ise kommenteerimine, ka lihtsalt teiste blogide lugemine, teiste blogidele viitamine jms).
32. Osaled sa aktiivselt ka mõnes Eesti käsitööfoorumis? Kas sa avastasid enese jaoks esmalt foorumi või blogi?
33. Kuidas sa sõnastaksid mulle foorumi ja blogi erinevuse? Millised on foorumi ja millised blogi tugevad küljed? Millal sa kasutad üht ja millal teist?
34. Kumb on sinu käsitööharrastuse seisukohalt olulisem, kas foorum või blogi? Kumba toel sünnib enam, kumb on inspireerivam, köitvam, huvitavam? Kumba sa eelistad teiste harrastajatega suhtlemisel kasutada? Kumba sa pigem kasutad kogemuste vahetamiseks?

Teiste blogide lugemine ja kasutamine

35. Kui olulised on sulle teiste käsitööhuviliste blogid? Loed sa neid? Kui sageli sa seda teed? Miks sa neid loed?
36. Kas see, mida sa teiste blogidest loed, mõjutab seda, millest ise kirjutad? Tooksid sa mõned näited?
37. Kui olulised on sulle blogid ideede vahendaja, genereerija ja allikana? Avastad sa sageli blogidest enese jaoks midagi? Kas teiste blogid inspireerivad sind?
38. Kui olulised on sulle blogid informatsiooni allikana? Leiad sa nendest enese jaoks sageli väärtuslikku informatsiooni? Millist infot sa sealt tavaliselt otsid?

Kokkuvõte

39. Kas sa ise tahaksid veel midagi sinu arust olulist lisada käsitööblogide teemal?

Lisa 2 Transkribeeritud intervjuud

Intervjuu 1

Intervjuu pikkus 37'48''

Hakkame pihta siis. Räägi mulle, räägi mulle kõigepealt kui pikk su blogijastaaž üldse on, kui kaua sa bloginud oled?

Vist jaanuari lõpus või veebruari alguses sai kaks aastat täis.

Kaks aastat – et sa oled üks esimene blogijatest hugast?

seal oli ikka enim neid juba... Noh, ma arvan et üks pool aastat või... või äkki isegi aasta enne oli...

seda sa ei mäleta millal sa tegid oma esimese sissekande blogisse?

ma ei vaadand küll nüüd...

see ei ole nii oluline

kolmas veebruar võis olla... ma mäletan, et oli jaanuari lõpp või veebruar 2006

ja pead sa ühte blogi või on sul mitu blogi?

mul on mingi paar kuud või niimoodi on mul üks ingliskeelne käsitööblogi ka.

miks sa seda pead?

selleks et liitusin selle Ravelry'ga see on sihukene ülemaailmne... nagu sihuke kogukond ja lihtsalt et sealt inimestel oleks nagu... ka võimalus lugeda. Sest et ma ei taht nagu samas sinna meie... alla lihtsalt tõlget panna et... blogspot'i keskkond see on kuidagi ingliskeelsem...

teine keskkond on ka?

just selle pärast et sealt nagu saab otseselt... ravelry toimetab nagu selle klipi blogspot'iga otse nagu võtab ise andmeid sinna Ravelry'sse tõmbab et mul on uus postitus siis ta seal näitab seda ja niimoodi... aga kui isetegija oma siis ta nagu ise ei võta neid... niimoodi neid andmeid sealt...

Aga mis sa arvad miks mmm... kas sul on kas sul on mingeid muid põhjuseid ka lihtsalt et... et üle maailma endale nagu rohkem tähelepanu tõmmata siis enda tegemistele ja toimetamistele, et et mis põhjusel?

just seda ingliskeelset?

jah jah

no selles suhtes noh ma võtan nagu sellest seisukohast et mulle näiteks meeldib lugeda teiste tegemistest seal eksju... selles vallas ja ja siis ma ehk mõnda huvitab ka et... seal saab nagu seal ravelry's saab nagu paned oma töödest pilte ja asju ülesse ekssole võib-olla mõni tahab lugeda ka sinna juurde et kust ma tegin, selle idee sain, miks ma tegin, millest tegin ekssole ja... selles mõttes... kuigi noh ma natuke seda seal nagu vähem usinamalt täidan küll kui seda eestikeelset.. jutt ei jookse inglise keeles nii lihtsalt.

aga kui sageli sa üldse blogid, kui palju aega sa sellele pühendad?

no põhimõtteliselt siis kui ma midagi valmis saan. Aga aga viimasel ajal on nagu noh suht harva tegelt et... võib-olla korra-kaks kuus tegelt ainult... alguses oli see nagu entusiasm palju suurem... oli siukene et... siis see käis asi umbes juba niipidi et ma teen ruttu midagi valmis et ma saaks sinna panna onju. Nüüd ma lihtsalt teen asja valmis ja siis ma ka ei viitsi seda kohe sinna minna kirjutama või kuidagi... Tegelt on nagu natuke... entusiasm läinud väiksemaks ja blogimisega... Aga jah...

aga sa siiski üritad enam-vähem kõik oma asjad ülesse panna?

jah. Ma võib-olla mingi... imeväikeseid asju mis ma teen ma enam ei pane neid ülesse või siis kui panen eraldi postitusse ei ma ei pane et et kuskil mõne teise postituse sappa et näe tegin nüüd seda teist või kolmandat... aga noh, selles mõttes on tähendab hea et... kirja panna ikkagi kõik et alguses küll mõtled et oh küll ma nüüd mäletan mis ma tegin ja ja miks ma tegin ja kuidas ma tegin aga tegelt on jube hea endal pärast vaadata. Ja ja paljud inimesed noh näiteks esitavad küsimuse et vot sa kudasid seal kaks aastat tagasi selle asja et kuidas sa seal käeaugu kaart tegid? No ega ma ei mäleta küll eksju enam. Ja sellepärast ma... ma olen täitsa mitu korda niimoodi oma blogist käinud lihtsalt vaatamas et saaks vastata vaatan lihtsalt päevikust, mismoodi tegin ja üleüldse... et selles mõttes on täiesti osutunud nagu mida ei osanud ise alguses nagu arvatagi et et võiks sellest nagu tolku olla et et see on osutunud tõesti kasulikuks ka veel takkapihta.

Et just mälu mõttes.

jah

aga, natuke me sellest juba rääkisime ka et mis mis puhul sa blogid, et mis sind sissekannet ajendab tegema... et see on siis reeglina see, et sa saad midagi valmis?

Jah, et kuna see on nihuke puhtalt mina hoian teda täiesti puhtalt käsitööblogina ma sinna oma igapäeva mõtteid ja muljeid ei pane kirja. Et siis selle võrra ongi lihtsam. Et ongi postitada ainult siis kui on midagi... millest midagi rääkida... käsitööasjadest.

aga kuidas see blogi ja see blogimine sind ja sinu käsitööhobi mõjutab? Mis sa arvad? Muudab see sinu jaoks sinu elus või sinu harjumustes midagi?

Vot ta enam nagu eriti ei muuda aga alguses oli küll selline... et nagu ütlesin juba vahepeal läks asi nagu iseenda jaoks ka juba segaseks et millepärast ma nüüd seda käsitööd teen kas selleks et seda blogisse panna onju või on mul seda nagu vaja teha et... Alguses oli küll sihukene et oi ma teen ruttu valmis ja mis ma siis kõik teistele näitan eksole et... Nüüd nagu nüüd nagu see blogimine enam ei ole nii üldse oluline et selle tegemise kohapealt selle võrra on endal nagu rahulikum tegelt seda käitööd teha onju et ma ikkagi teen sellepärast et ma tahan midagi teha ja mul on seda asja näiteks vaja onju. Teostan selle rahulikult ära nii kasvõi kuu või kaks teen ühte asja ja siis kui ta on valmis siis okei ma lähen ja näitan teistele ka mis ma tegin. Aga et alguses oli jah...

Et see teistele näitamine on sulle ka oluline?

Jah nüüd ta on nagu vähem oluliseks läind aga ennem... kui see blogi sai pidama hakatud siis oli nagu see ka oluline jah. Ja no ikka on hea kui keegi kiidab.

Jajah

Kuigi ma ise olen selles mõttes nagu oma käsitöö tegemisega... selles mõttes ka rahul et... kui ma seda kellelegi ei näitaks ja-ja keegi mulle ühtki head sõna selle kohta ei ütleks siis ma olen ise sellega rahul igal juhul onju. Aga aga noh see oli alguses oli väga uus kogemus ja andis tegelt hästi palju sihukest nagu enesekindlust ka et kuna mul oma tutvusringkonnas ei ole peaaegu ühtegi inimest kes nagu käsitööd niimoodi teeks onju või oskaks seda niipalju hinnata või oskaks selle kohta üldse mingit arvamust avaldada eksole, siis siis oli see nagu alguses sihuke väga mõnus suur pai onju tõesti et. Et näe et et vähe vähe sellest et mulle endale meeldib tuleb välja et meeldib päris mitmele onju. Hea oli selles mõttes. Tegelt on ikkagi...

Kommentaaride üle on sul hea meel reeglina

Jah. On küll. Et noh põhimõtteliselt keegi pole midagi halvasti kunagi ütelnud ka aga ikkagi ma mõtlen kui keegi ütleks nüüd kohe pahatahtlikult sõna otseses mõttes siis see mind nagu rõõpast välja ei viiks onju. Niivõrd iseteadlik olen oma tegemistes küll onju et.

Aga noh... et võib-olla kui keegi midagi... kritiseeriks või ütleks et teeks nii või naa...
Ka hea. Aga no keegi ei kipu ütlema midagi sellist.

Jajaa

Ikka põhiliselt on nagu... On hea teada et et... et et ei tuuselda nagu üksinda seal eks ole.
Et, et...

Jajaa

Et tegelikult nagu mina näen ju ainult sellest oma poolest et oma tegemisi hindan oma mätta otsast aga siis nagu et kuidas teised seda vastu võtavad siis see oli sihuke hea uudne kogemus või mis blogimisest sain nagu.

Sa mainisid et sul ei ole.. kas sul... et sul ei ole tutvusringkonnas väga palju käsitööharrastajaid et et kas sul tänu blogile on ütleme mingeid tuttavaid tekkinud?

Jaa. Ja üldse tänu sellele foorumile. Seal on täiesti oma sihukene seltskond on. Kokkutulekud käime korra kuus koos ja on selliseid tuttavaid tekkinud noh kellega sa nagu üldse väljaspool foorumit saad nagu kokku ja. Juba selliseid on lausa tekkinud jah.

Aga mis sa arvad mida... mida sinu blogi sinu kohta ütleb? Et kas sinu blogi räägib sinust midagi?

Ma olen tegelikult püüdnud seda hoidagi sellisena et et midagi isiklikku nagu ma ei ole sinna tahtnud panna. Tegelt oli see nagu selle isetegija keskkonna blogide üks tingimus ka et see on ainult käsitööblogi et kui sa tahtsid sinna oma lastest ja ja reisist ja mida iganes veel kirjutada siis see pidi tegema kuskile teise keskkonda oma blogi. Aga... mulle nagu see hästi meeldis sest et ma olin enne nagu ühes teises foorumis küllalt palju ennast nagu isiklikult avanud ja siis hakkas see nagu pärast nagu mind juba elu segama või sihukene ja siin ma täiesti teadlikult hoian seda joont et ei hakka ma seal ei mingit isiklikku rääkima nii et ma arvan et seal minust nagu selles mõttes väga palju ei räägigi eriti. Ta räägib minust kui kudujust, käsitöötegitajast. Seda ta võib rääkida niimoodi et kui siis ühed inimesed kes on nagu aru saanud missugune mu värvieelistus ja missugune mu maitse-eelistused ja siuksed asjad et et mis tasemel ma olen võimeline midagi tegema aga aga ma arvan et... mis inimene ma olen seda ta vast ei näitagi tegelikult. Kui just jutust välja ei tule.

Ja-jah. Aga mis sa arvad, kes su blogi loevad?

mmm ma ei oska mitte midagi arvata kui et teised isetegijad loevad, teised käsitöölised Eestis...

Miks sa seda arvad?

Kommentaaridest näeb eks ole kes on ja noh need inimesed kellega seal kokkutulekul on suheldud et... et kes nagu isegi ei ole kommenteerinud siis ikka nad teavad sind seal tegemisi ja asju ja oskavad-tulevad küsima et kuule et õpeta seda või teist et kuidas sa teeksid et... Selle järgi. Just see tagasiside järgi läbi interneti ja niimoodi.

Mhmh, mhmh. Aga mis sa arvad kas kas inimesed, kellest sa mitte midagi ei tea et kas nemad ka sinu blogi loevad?

No arvata on sest seal on see külastajate arvu näitab onju ja noh see blogi või või kommentaarid ütleme need kommenteerib neid seal kümme-kakskend inimest vist oli juba üle saja tuhande nüüd neid vaatajaid nemad loevad ka siis.

Aga kuidas sa sellesse suhtud?

Las loevad selleks ma tegelt ka kirjutangi et kui ma tahaks ainult endale kirjutada siis ma kirjutaks nagu sahtlisse tegelikult.

Aga kas sulle on see ka oluline, et sinu käsitööblogi oleks teiste teiste käsitööblogijate hulgas populaarne? Selline paljuloetud ja vaadatud, et see meeldiks teistele?

See et meeldiks see on ikkagi on...täitsa raske öelda et... ega ma ükskõik mida nüüd ei hakka ju tegema sellepärast et see kellelegi meeldiks ma teen seda mis mulle meeldib eksole. See on kujundatud nii nagu mulle meeldib et ja nii nagu ma ise kujutan ette milline võiks meeldiv blogi olla, milliseid mulle endale meeldib lugeda. Aga noh selles mõttes ikkagi on ju oluline ka ikka jah et ikkagi ma tahan et keegi tuleks ja vaataks ka seda mis ma jälle teind olen. Ikkagi jälle selles mõttes ma selle mida ma muidu tavaliselt ei teeks seda ma ka tegema ei hakkaks.

Et sul ei ole mingeid selliseid nippe millega sa näiteks üritad lugejaid köita, et seda sul ei ole siis?

Praegu küll teadlikult pähe ei tule... Mulle meeldib pikalt kirjutada eksju võib-olla see mõnda köidab aga ma olen täiesti kindel et seal käib palju inimesi kes lihtsalt vaatavad pildi ära eks ole et aa näe tegi seda ja ja kindlasti ei loegi seda et see on nende jaoks keda huvitab see jutt seal juures et sest ma ise vaatan ka paljusid blogisid niimoodi et ma esimese asjana ikkagi vaatan pildi ära ja kui see pilt mind niipalju huvitab et ma tahan teada mis selle juurde jutt käib siis ma loen eksole ka. Aga on teatud inimesed kelle blogid ma loen niimoodi et et ma loengi. Ma tahan teada mis ta ütleb. Ja ma arvan et mul on kindlasti ka nihukseid teisi lugejaid et on niuksed nagu püsikliendid kes loevad mis mul öelda on ja teised vaatavad lihtsalt et et kas saavad mingi idee pildi pealt või no lihtsalt emotsiooni mingi...

Aga mida sa ütled seal tavaliselt?

Tavaliselt mul ikka jutt käib selle üle mida ma tegin: kust mul see idee tuli ja ja mis noh... kuidas see asi mul nagu üldse teostus ja ja siis ka panen alati juurde ka põhjendusele et kust on muster, millest tehtud noh minu jaoks on see oluline näiteks kui ma kellegi blogi loen et ma ei peaks nüüd küsima et et kuule aga mis lõngast sa tegid või kust sa selle mustri sai. Minu arust see on elementaarne et kui inimene paneb oma selle üles oleks nagu viisakas sinna alla ka kirjutada kohe need andmed eksole et oleks teistel ka nagu võimalik sellest aru saada onju... Jah, et ikka iga asja ümber et... Mulle meeldib. Mulle alati kui ma midagi teen siis mul on selle asja ümber ilge emotsioon onju enda jaoks et kust mul sihuke mõte tuli ja kõik see tegemise juures mis seal kõik oli et siis ma ikka üsna pikalt muljetan seda ka seal jälle.

Jajah. Mhmh. Aga oskad sa mulle öelda, näiteks mingid viis sõna, mis sul tuleb pähe, mis sinu sinu blogi kõige paremini kirjeldaksid?

Mmmm.... Pikk jutt... Ma ei tea... mis sõnad need võiks olla... Mis mõttes nad kirjeldama peaksid – kas sisu või väljanägemist või?

Ükskõik. Kui sa mõtled oma blogi peale esimesed viis sõna mis sul pähe tulevad.

Väga raske. Mul ei tule midagi pähe.

Ega sa ei pea kõikidele küsimustele vastama.

Aga kui sa tagasi mõtled siis miks sa endale käsitööblogi tegid? Et sa põgusalt mainisid seda et et sa avastasid enda jaoks sealt ühe lisaväärtuse. Selle et et et et see on sul töötab nagu mälu eest aga aga kui sa alustasid siis miks?

Siis siis oli no selles mõttes ma olin mingi ma arvan et üks pool aastat või või vähemalt kolm-neli kuud lugenud seda foorumit ja ja siis nende teiste blogisid ja ja no ma ei olnud ennem seda no ütleme seda foorumi avastamist üldse kuulnud et siuksed asjad nagu blogid on olemas et mulle oli isegi see sõna täiesti võõras. Ja ja siis noh, oli nii huvitav

vaadata ja aga vat siis ja ja siis noh foorumis ka ma ikka seal oma teadmisi kudumisest rääkis ja siis nagu tekkis siuke tunne et noh tegelt oleks ju endal huvitav ja ja viisakas ka et kui ma ka siis näitaks et ma peale jutuajamise ka oskan midagi tegelt teha ka et praktiliselt kohe ja... Lihtsalt jah... et näidata... oma neid töid ja ... järsku saan teistele pakkuda ka siis sama emotsiooni mida mina sain näiteks teiste blogidest.

Kas sa kommenteerid enda blogis näiteks teiste asju ka, teiste-teiste blogisid? Oled sa mõnikord viidanud teiste blogidele?

Jaa. Ütleme jah. Kui on näiteks muster leitud kuskilt või no mingi idee kuskilt tulnud või ikka kui jutu sees on nagu kellestki teisest käsitöolisest juttu siis ma ikka panen sinna nime alla selle lingi tema blogile tavaliselt ja ja isegi noh selles mõttes et jah kui ma ikka ütlen et seal kellegi konkreetsest inimesest räägin siis ma panen selle tema blogi aadressi sinna alla et et nagu väike reklaam ka teistele. Sest et et võib-olla mõni ei ole sattunud sinna ja mis minule tundub hästi huvitav asi onju. Ja ja jälle kogemus selle võrra ise blogide lugejana et et kui loed ja satud sealt mööda neid linke klõksides järjest uutesse huvitavatesse kohtadesse siis ma nagu olen üritanud oma bogis ka... teha. Omakorda viidata mis asjad on mis mind huvitavad.

Mhmh. Aga käsitööblogisid on päris palju et mis sa arvad mis on... miks neid on nii palju et mis mis on käsitöö loomulikk... käsitööhobis seda see iseloomulik asi mis paneb inimesed blogima?

Ma arvan et see ongi põhimõtteliselt see et et esiteks tahetakse näidata ja teiseks tahetakse tagasisidet saada sellest et mis teised arvavad just seda minu tehtud asjadest ja näiteks ma arvan et algajatele on see kohe veel eriti oluline. Et kui ikkagi sellest olen ma ise jõe kõva kommenteerija – mul ei ole kahju inimesele öelda et väga ilus asi ja ja oi kui tubli sa olid et. Ma kujutan ette et et jah kes on ikka algaja siis talle on see nii oluline see annab talle nii positiivse emotsiooni et näe kellelegi meeldis onju eksle ja... siis tal on nagu lõbusam edasi teha oma asju et.

Toekam tunne?

Jah. Mul on kohe kahju kui mõni on ilusa asja teind ma saan aru võib-olla et paljud ei satugi vaatama või ei tunne teda inimest siis nad nagu ei ütle oma neid ja isegi ma olen nagu lugend paljudest blogidest et et kade eestlane eksle et mina küll ei viitsi seal kirjutada et väga ilus ja väga ilus ja nii... aga see on oluline et kui inimene on blogi teind siis ta ikka tahab tagasisidet saada.

Mhmh. Aga kuidas ja milleks... jah tegelt selle me rääkisime ära ka et milleks ja kuidas täna peamiselt oma blogi kasutad: samamoodi saab midagi valmis ja paned siis ülesse.

Jah.

Aga ja ja see funktsioon tegelikult see mälu et see ongi sinu jaoks üks olulisemaid?

See on isegi praegu nagu üldiselt mul läks selle aasta alguses tegelikult see blogimise tuhin nagu täiesti ära ma ütleksin pidin juba nagu sundima natuke... ennem oli ikka niimoodi et kui valmis sai siis saaks aga ruttu pildi ja ruttu ülesse siis oli ikka niimoodi et ma peaks panema ja peaks panema ja näitama et ma ka ikka veel eksisteerin ja teen midagi. Aga aga just nüüd on nagu see on nagu üks suur pluss on jah endal on ka nagu sihuke hea et sihukene ülevaade oma tehtud asjadest.

Et isegi see tagasisideme...

Jah see on isegi vähemaks nüüd jäänud jah jah

Sul on nagu vähemaks jäänud et see ei ole nii oluline?

Et neidsamu neid emotsioone ja muljeidki on endal pärast hea lugeda et need ju ka - teed järgmise asja tulevad uued emotsioonid peale selle uue asjaga. Teinekord on nii hea minna ja lugeda et näe seda kampsunit kududes ma mõtlesin et võiks ikka niimoodi... meenutada...

Et see on ka põhimõtteliselt see, mis sulle blogimise juures kõige rohkem meeldib?

Jah.

Ja aga millised su tulevikuplaanid oma blogiga on? On sul mingeid...

Ei ole praegu mingeid sihukesti...

Aga võib-olla sul on selle ingliskeelse blogiga?

No seda võiks jah rohkem aga ma täiesti ma nagu palju optimistlikumalt suhtusin sellesse et aga aga ma täitsa tundsin et ma ei oska seda ikkagi... keeleliselt juba oma emotsioone nii hästi seal edasi anda nagu ma seda eestikeelses blogis nagu teen. See on nagu jah... Ma isegi olen vahepeal kaalund et võib-olla see ikkagi... üldse pooleli jätta see ingliskeelne ja panna võib-olla üks paar rida sinna meie blogisse tõesti et kui... noh see kedagi huvitab... noh tegelt ma vaatan seal ka mul küllastajate arvu näitaja ja ikka käivad vaatamas eksju, noh... Seal jääb nagu keele taha rohkem et... Ma võin grammatiliselt õigesti kirjutada aga ma ei oska oma emotsiooni ikkagi nii hästi panna sellesse keelde... Siis ma nagu, arvan et võib-olla... seda edasi saaksin nagu... sellega on veel lahtine asi et kas see üldse... hakkab edasi käima või ei hakka.

Aga sinu põhilised teemad on siis, noh, seda sa juba mainisid ka et ikkagi käsitöö, et et sa ei... teisi teisi asju eriti ei puuduta oma blogis?

Ei taha jah.

Aga mis sa arvad kas see on hea või halb kui teised kirjutavad seal peale käsitöö veel millestki?

Mulle isiklikult meeldib puhtalt käsitöö blogisid rohkem vaadata. Sest et... no seda... eelmises foorumis see oli see perekool seal ma sain täiesti siamaani oma selle lasku kätte et... ma ei tahagi. Ma ei tahagi kuulata nende teiste inimeste muresid siis lõpuks need kuhjuvad susse kuidagi endasse toovad seda negatiivset energiat kaasa ja hakkab täiesti segama elu see. Sest mul on seal mõni konkreetne inimene kes mind nagu isiksusena või või tuttavusega nagu eksole köidab siis võib seda inimesena lugeda aga nii et ma täiesti suvaliselt valimatult võtan järjest ja loen niimoodi inimeste pere ja ja asju üldse siis... ei taha. Mul ei ole niipalju aega ka selle et kõigi eludega kursis olla eksole. See on ikkagi...

Kaasa elada...

Ei taha jah. Mulle meeldivad siukesed puhtad käsitööblogid. Noh et... Isegi kui on mõned kirjutatud siis ma vaatan jah ära et okei käis reisil okei nii lapsel oli sünnipäev... ikka liigun kerin sinnamaani kus hakatakse kampsunist rääkima.

Aga kellele sa oma blogist rääkinud oled ja miks sa seda teinud oled?

Tegelt ma ei olegi sellest kellelegi rääkinud tähendab minu tutvusringkonna inimesed ei teagi et ma seda blogi teen.

Et see on sinu oma käsitöömaailm?

Jah. Ja sellest teavadki teised käsitöölised et ma blogi teen. Ma ei ole seda nagu reklaaminud kuskil et... no need inimesed nagunii seda ilmselt nagu ma arvan et ei... aru ei saa ja no miks... ma pole nagu pidand vajalikuks.

Aga kas sa mingil moel oma blogi kasutad ka näiteks tuluteenimise allikana? Või mingi abivahendina?

No on mõned tellimused ja tulnud ja ei ilmselt ikkagi selle blogi põhjal eksju et on nähtud mis ma teen ja... Aga selle tuluga on ka siukene et ega selle käsitööga ei teeni küll mingit kommi et ma olen ikkagi ainult teinud mingitele headele tuttavatele et meil on seal põhimõtteliselt teenuste vahetamise moodi rohkem et mina oskan kududa tema oskab viltida siis me teeme niimoodi vahetust et sa teed mulle selle ma teen sulle selle eks. selles mõttes. Jah, see alguses oli küll siuke juba mõte et ma nüüd hakkam oma hobiga teenima et milline meeldiv võimalus onju et teed mida mis meeldib ja saad eksole raha aga...

Et alguses selline mõte käis peast läbi?

Jah oli küll. Täiesti. Aga noh ma olin juba esimesed need asjad ära teind siis selgus kohe ruttu et et et ega see meie inimeste käsitööhind ei ole tegelt sellele tööle ja kulutatud ajale vastav. Ja ja kaasneb sellega see et tegelikult siuke pinge et mul on tähtajad ja nüüd ma pean tegema ja et ma pean ja ma pean, omad asjad jäävad mis peaks endal nigu teha jäävad tegemata ja see sihukse... mul läks see mõte kohe üle. Need tulud sealt ei korva üldse seda pinget.

Sa eelistad teha endale ja oma tuttavatele.

Jah, justnimelt oma perele ja kingitusteks palun väga ja siis ma tunnen mõnu asjast.

Aga kas sulle see ka meeldib kui teistes blogides näiteks sinu blogile viidatakse?

Jah seda on, muidugi on meeldiv tunne et näe keegi on käind ja isegi peab vajalikuks viidata.

Aga mis sa arvad mis ühe käsitööblogi populaarseks teeb üleüldse?

Ma arvan et kõige põhilisem on ikkagi see et mida sa seal noh näitad. Kõik see toodang või see on see... Kui need asjad nagu /.../ on et nad on ilusti presenteeritud see on jube oluline et ma tean et noh omavahelgi räägitud et kui ikka väga viletsad pildid siis see asi võib seal ilus olla aga ega keegi ei viitsi seda rohkem seda klikkida ja vaadatagi et kui sa teed. Kuidas sa presenteerid oma asju see on ka oluline. Aga ma arvan jah et et kõik käivad seal ikkagi vaatamas ja ideid noppimas ja noh et see et seal on ikkagi olulised need asjad mida seal näidatakse et ja muu sealjuures ei ole peamine tegelikult. See on juba seal juures see on juba maitse küsimus – mõnele meeldib rääkida nendest asjadest mõnele ei meeldi, mõnele meeldib lugeda nendest asjadest teisele ei meeldi. Aga noh... need asjad. Just ideed tahaks et sul hakkab nagu, mitte et sa lähed ja kopeerid ja teed endale täpselt sama aga sul hakkab mõte jooksma et ooo onju. Selles mõttes. Saada inspiratsiooni enda tegemisteks.

Aga kuidas sa kirjeldaksid oma suhteid teiste käsitööblogijatega?

Head suhted. Ma arvan.

Paljusid sa nendest umbes tunnend?

No meil käib kokkutulekul ikka kakskend-kolmkend inimest eks aga ütleme lähemalt ma arvan et oma grupikene on võib-olla kümme inimest või... aga noh läbi läbi interneti keda võib-olla ei ole kunagi näinud eksole tavaelus kohtund aga suhtled läbi interneti et ta tundub sulle ka et ma tunnen teda jube hästi /.../ ma arvan seal ka kakskend inimest võib-olla.

Käsitööblogisid on meeletu hulk ka eksole.

Jah on küll. /.../ Enam ei jõua kõiki jälgida.

Ja sa juba mainisid et sa suhtled nendega ka väljaspool internetti eks ole ju. Aga aga aga suhtled, kui sa nüüd mõtled niimoodi üldisemalt et, kas see kas peamiseks suhtluskanaliks on ikkagi internet või või väljas...

Internet on rohkem seepärast et inimestel on ikka oma tööelu-tööelud ja pereelud et ega ei olegi aega niipalju et minna... kokku istuda. Rohkem jah ikka internet.

See internetikaudne suhtlemisvõimalus on sulle kõige olulisem?

Minule on ta küll hästi palju juurde andnud sellepärast et... kuna ma teen tööd kodus ja olen kodus eksole et... ega mul ei olekski muidu võimalust väga palju inimestega niimoodi suhelda. /.../

Aga aga mis sa arvad kumb sinu jaoks nagu olulisem on kas foorum või blogi just selle suhtlemise mõttes?

Ma arvan et mõlemad ikkagi. Just see blogi on ikka selline et ma näitan ja ootan konkreetset selle asja vastu nagu tagasisidet eksole. Aga foorumis käib nagu üldine siukene suhtlemine ja igasugused noh kus ma saan nagu oma teadmisi sellest asjadest jagada tegelt ka ikkagi käib foorumi kaudu et keegi seal küsib et palun kuidas seda teha või või mustri seletust või mida iganes. Foorum on nagu selle suhtlemise koha pealt laialiapõhjaline nagu.

Aga kuidas sa mulle seletaksid foorumi ja blogi erinevuse?

Ongi see et et foorumis on ikkagi teemade ring mida nagu... nagu noh aluseks võetakse on palju suurem. Seal foorumis ikka käib nagu ikka inimesed suhtlevad. Aga aga blogi see on nagu rohkem siukene... mina näitan sina vaatad siukene. Igasugu mõttearutused ja ja ja vaidlused ja mis iganes seal on need asjad ikka käivad ju foorumi kaudu.

Aga millised on ühe tugevad küljed ja nõrgad küljed?

No foorum on muidugi ka ikka suureks on läinud ja sinna on tulnud hästi palju neid vabasid teemasid et alguses oli palju rohkem käsitööpõhine eksju. Sest et ma arvangi et see et ta liiga suureks paisutatakse nende teemade poolest et see... kisub miinuseks. Minule meeldib siuke väga konkreetset käsitööfoorum. Ma tulen loen käsitööst ja ma saan suhelda käsitöövallas. Aga aga blogi jah... no see blogi on natuke tahaplaanile kuidagi oma tähtsuselt vajunud sest et... Ei oskagi võib-olla blogiga seoses ühtegi miinust tuua et...

Aga blogi on isiklikum ilmselt?

Jah on. Ta on ikka ju päevik eksole. Ta on isiklik muidugi. Seal nagu nii... igal teemal seal ei hakka rääkima ja ja siukene... siuke pisikene üksus. Foorum on aga suur elu et... tegelt nad on ju täitsa erinevad ka sellepärast võrrelda ongi raskem...

Sest foorumisse sul on raske ka oma asju ülesse panna kuidagi vist?

Jah ei no foorumisse saata saab küll...

Lingi abil?

Jah aga aga see nagu... mulle tundub oma blogi et see on jah justkui oma pesake siukene et kes tahab see tuleb vaatab ja kes ei taha see ei tule vaatama. Foorumis seal ta on nagu kõigile välja riputatud kuigi ega seal on samamoodi et kes tahab see vaatab kes ei taha ei vaata eksole. See jah... kui juba näitamiseks läks oma asjade siis ma nagu ei üldse ei kahelnud kas panna nüüd foorumisse selline oma isiklik teema ülesse või näidata blogis. Et mulle tundus blogi nagu mitmekülgsem variant nagu.

Mhmm, mhmm. Aga sinu käsitööharrastuse seisukohalt et kumb kumb olulisem on kas foorum või blogi?

Tegelikult kumbki ei puutu enam üldse asjasse. Alguses olid ikkagi mõlemad küllaltki... ma tegelikult umbes kümme aastat ei olnud praktiliselt midagi teinud. Mõni üksik soki- või kindapaar aasta jooksul eksju. Et see kui ma selle foorumi leidsin siis see ja kõik see see näha mis teised teevad ja kui palju ja et seal just see et foorumis oli muidugi hästi

palju linke pandud kõik ja seda et varem ainult ostsid oma ajakirja mõne üksiku mida kätte said ja see et üle maailma jah tuli sihuke infolaar nii peale et et see pani ikka ei tea kus suunas joosta mida kõike ära teha kähku et mis järjestuses kõike teha. Et alguses nagu see foorum oli oma info koguse poolest oli hästi suur mõjutaja eks... võis hakata tegema... a nüüd on nagu ma ma olen täiesti tunnen ma olen täiesti rahulikku vette jõudnud et tuleb üks mõte teen teoks siis hakkab järgmist otsima aga ennem oli siuke õudne... lõpuks ma tundsiingi et siuke rõhuv paanika täiesti peal et nii palju asju oi ma tahaks kõike teha kuidas ma jõuan. Ma mõtlesin et aga: kas ma pean, kus see kirjas on et ma pean kõike tegema, ei pea onju. Vot ja siis ma võtsingi täiesti aasta alguses aja maha ei viitsi üldse onju ei tee mitte midagi. See ongi see et hobi peab olema ikka nagu positiivne asi mitte nii et mul on pidevalt mingisugune asi taob kuklas et ma pean tegema ma pean näitama ma pean - ei pea. Et nüüd ma olen siuke selles mõttes et... see mis ma teen see on tegelikult see täiesti seisab eraldi juba nagu ja ja siis no see et ma seal käin seda foorumit lugemas – see on nagu täiesti eraldi. Sinna ma lähen suhtlema ja ma nagu ei mõtle üldse sellele mis ma parasjagu käsitöö vallas teen onju. Kui ma teen midagi käsitöö vallas siis ma ei mõtle üldse sellele et et ma teen nüüd seda kellelegi näitamiseks või et ma tahan panna kuhugi. No ma ei mõtle sel hetkel enam üldse sellele et kuskil ma pean seda presenteerima.

Aga kui olulised on sinu jaoks teiste käsitööhuviliste blogid?

On olulised. Mulle meeldib vaadata mis teised teevad. Ja ja mulle meeldib lugeda samamoodi mis emotsioonid ja värgid teistel on sellega seoses. Ideede allikatena on hästi oluline. Ja ja tõesti saad mingi...sul on juba kujunend oma kindlad inimesed kelle blogisid sa vaatad eksju Eestis ja ja mujal maailmas mul on ka neid seal ja mingi üle saja vähemalt blogisid mida ma jälgin... et... emotsioon. Ma vaatan ja saan mõnu. Näen mõnuga kohe et inimene teeb mõttega asja eksole, ilusti presenteerib, mõnus on lugeda sellest... Mulle meeldib blogisid lugeda. Muidugi mitte kõiki. Ma ei jõuagi lugeda. On selliseid mis mind täiesti külmaks jätavad. Ma klõpsan võib-olla korra lahti et ma vaatan et äkki on mingi... mingi sähvakas eksju. Tuleb ju uusi hästi palju peale ja siis ma vaatan et et et kust ma muidu tean sest et et väga palju on tulnud selle aja jooksul /.../ vaatad et mamma mia mida inimesed teevad mida nad oskavad onju. Sest et ma võin ju hästi kududa selles mõttes aga osad inimesed nemad on ikka täielikud kunstnikud ja loomingulised inimesed kes nagu. Imetled juba seda et kust inimesel tuleb see asi eksole et täielikku kunsti teevad kohati /.../ täiesti emotsioonid ilumeelele /.../

Aga kas see mida sa teiste blogidest loeb mõjutab seda ka mida sa ise kirjutad?

No nii on ju et selles mõttes on ikka ma arvan küll mõjutanud et eee et ma olen nagu just just see et kuna ma tean mida mulle meeldib teistelt lugeda ikkagi ja teiste selle postituse ülesehitus missugune mulle meeldib siis ma ikkagi alateadlikult püüan ise ka sama järgida. Just nimelt see et et vahetult räägid et et kust see asi on tekkinud ja ja ja no mis... mis probleemid selle tehes olid, kindlasti siis see tehnilised andmed et mis kust on muster mis lõngast ning mis materjalist eksju mis töövahendeid kasutatud. Siis mulle meeldib näiteks väga ka lugeda et et kui on... mingid uusi nippe või tehnilisi nippe on asja juures tegelt kasutatud mitte nii et ma näen et oh küll on uhke asi tehtud aga ma ei loe ühtegi sõna selle asja kohta et tore et et kuidas tehti või või... mind nagu huvitab see kudumise juures see /tel kõne/ et kõik see mida mulle meeldib teistel lugeda seda ma siis püüan ka oma blogisse panna. Et kui ma ise tahan teistelt seda siis ma pakuks teistele sama.

Et ühesõnaga sinu jaoks teiste blogid on siis ikkagi oluliselt ka ideede vahendaja, genereerija, allikana ja ja ja ka informatsiooni allikana?

Just, just.

Need on põhilised funktsioonid?

Hästi palju on nippe ja noh teadmisi üldse mingeid kudumise võtteid või neid on kõik leitud ikkagi teiste blogidest kus on nagu et vot näe kasutasin on pandud ilusti juurde lingid et näed vot seal on õpetus eksole ja... nii et sealt raamatust loe ja... just see info seal juures...

Kas sa ise veel tahaksid midagi olulist lisada käsitööblogide teemal?

Ei ma ei oska midagi lisada. Ei oska midagi öelda. Küsi midagi.

Ei mul rohkem ei olegi küsimusi, ma mõtlesin et äkki sul veel midagi öelda on?

Enam-vähem sai...

Ma arvan et sai kõik öeldud enam-vähem mis mul sellega seoses on.

Okei aga aitäh sulle!

Intervjuu 2

Intervjuu pikkus 8'15'' - 50'53''

Räägigi mulle kõigepealt kui pikk su blogijastaaž on, kaua sa bloginud oled?

Ma oleks vaatand.

Umbes. Ei sa ei pea seda...

Ma arvan et üks poolteist aastat.

Poolteist aastat?

No ma arvan... Äkki natuke rohkem juba?

Mhmh.

Ai ei kuule mul sai blogi kaheaastaseks ju kunagi!

No näed! Aga sul on üks blogi või mitu?

Mul on tegelikult üks ja pool.

Üks ja pool?

Mhmh. Sest ma vaatasin et see käsitööblogi tegelikult on ju selline kuhu reeglina muud juttu ei kirjutata eks et muust ei peaks kirjutama... Et teeks endale sellise muu jutu blogi ka et aga selgus et ma suurt ei viitsi kahte blogi pidada. Et... on üks ja pool.

Mhmh, üks ja pool.

Mhmh.

Aga siis teiste selles teises blogis sa räägid mis teemadel põhiliselt?

Endast ja perest ja...

Endast ja perest

Sellistel üldinimlikel teemadel eks.

Mhmh. Aga kui sageli sa üldiselt blogid?

Me rääkisime sellest kolmest faasist onju?

Jajah.

Ma olen paraku jõudnud sinna viimasesse. Et mul on suhteliselt harvad need postitused et... see sõltub mu tööst ka vaata et et kui mul on kuu lõpp ja lugude tähtajad siis see tähendab et blogi jaoks mul aega ei ole. Praegu on kuu algus – praegu ma blogin eks

natukene aktiivsemalt kui muidu. Et... ma ei oskagi öelda kas mingi viis korda kuus või...

See on isegi päris hea tulemus minu arust.

Jah niimoodi eks. Ma arvan...

Palju sa sellele üldiselt aega kulutad?

Oi ma olen kiire kirjutaja. Ei ma ei kuluta kaua. Maksimum mingi viisteist minutit ehk.

Mhmh.

See on selle posti-postituse jaoks.

Mhmh-mhmh. A mis puhul sa blogid, mis sind nagu ajendab sissekannet tegema?

Kui midagi jube närvi ajab, kui midagi hästi rõõmsaks teeb, kui mind... no mingi /.../ blogija ma ei ole selles mõttes et et ma kirjutan mingi huinamuina jutukese eksju et et lilled õitsevad ja ilm on ilus et ei ma nii ei viitsi. Mingid emotsioonid. Et mida tugevam emotsioon seda seda sagedamini tekib mul isu sellest blogida. No muidugi vat see on nagu see et ma olen suhteliselt tagasihoidlik selles mõttes et ma ei kirjuta isiklikest asjadest. No mis on minu jaoks klassifitseeruvad nagu isiklikuks et et... loen mõnikord mõnda blogi ja hoian kahe käega peast kinni ja mõtlen et tule taevas appi et et noh kulla inimene et seda loevad teised ka eks.

Mhmh.

Ma arvan et jah, emotsioonid on need mis nagu...

Et sinu puhul näiteks ei ole ajendiks see et sa said mingi uue asja valmis ja nüüd ma riputan selle ülesse. Et see ei ole...

Tead see oli alguses. Selles mõttes et ma olen vist liiga kaua bloginud juba et nagu et et see mind motiveeriks et... Aga kusjuures tegelikult on olnud vist kaks korda kus ma olen mõelnud et appi ma ei ole nii kaua bloginud et ma nagu ma võiks midagi teha ja siis... siis ma siis ma olen samal ajal mingi asja valmis saand ja siis ma olen lihtsalt olen pildi pannud et et oleks nagu midagigi et siis...

Et tunned sellist kohustust?

Mhmh. Siuke sotsiaalne tellimus nii-öelda.

Aga kuidas blogimine sind ja sinu käsitööhobi mõjutab? Kas see muudab midagi? Sinu jaoks?

Tead tegelikult muudab, et iga kükki ma ei ei julge nagu oma nime all enam üles riputada. Et... mmm... Muudab ikka.

Või sinus endas ja sinu harjumustes?

Pane diktofon kinni muidugi. /.../ selles mõttes et et... et... no teinekord ma olen käind lugusid tegemas eksju... ka teiste blogijatega. Ja siis ma vaatan nende käsitöötubasid kus on värvi järgi pandud lõngad karpidesse ja peale kirjutatud heleroheline ja tumeroheline. Siis mul on nagu sihuke suur üks kuhil... mis on... kus on kõik lõngad sassis. /.../ keras eksju aga ikkagi nad ei ole värvi järgi ega paksuse järgi...

Ei ole süstematiseeritud.

Jah täpselt, ma ei ole nagu süsteemiinimene. Et... aga viimasel ajal ma olen... ära sorteerinud puuvillased lõngad ja ja ja siis villased lõngad et... et äkki ta on natuke korralikumaks muutnud. Aga võib-olla on see ka lihtsalt see, et ma vaatan et abikaasa käib ringi ja juba sihuke... põrnitseb seda kuhilat et... et... äkki see on tõesti nagu... mehe surve.

Aga mis sa arvad mida sinu blogi ütleb sinu kohta? Kas ta räägib sinust midagi?

Tead ta räägib seda mida ma lasen rääkida blogil. Selles suhtes et ma olen suhteliselt... kuidas ma ütlen, mis see õige sõna oleks... mmm.... Mul ei tule sõna meelde praegu. Aga ma mõtlen mis ma sinna kirjutan. Selles mõttes et reeglina ma ei kirjuta sinna väga kurbi asju ja reeglina ma ei kirjuta sinna väga isiklikke asju et... mingi pildi nähtavasti annab. Et... võib-olla ma ei ole kõige morbiidsem inimene ja kõige kehvema tujuga inimene maamuna peal... et... ma ei tea. Ju ta midagi ikka ütleb. Ma arvan. Ma ei tea ju. Et... et...

Noh kui sa mõtled milline su blogija identiteet on kui nagu peenelt küsida? Oled sa mõelnud selle peale üldse kunagi?

Ei ole. Ma olen nii mõelnud küll et... et miks inimene peaks mu blogi lahti tegema. Isegi algusaegadel et... et mul on suhteliselt savi kas nad teevad seda lahti või ei tee et... et aga... alguses ma mõtlesin küll et eks nad teevad... pärast nad ei teegi niivõrd selle käsitöö pärast seda blogi lahti vaid sellepärast et... et nad saaks natukenegi... Oled sa kunagi vaatand kui tõsised on inimesed? See on midagi müstilist. Tead ma sõidan bussiga hästi sageli eksju, ja siis ma vaatan: kõrval istub mossis näoga inimene, ees istub mossis näoga, taga mossis näoga – see on täiesti müstika kui palju on juba siukseid mossinägusid. Et... ma natukene meelega kirjutan siukseid kiiksuga jutte et et... et neil tuju parem oleks ja mulle tundub et nad kuidagi äkki võtavadki mind kuidagi siukse mingi... teistsuguse inimesena või ma ei tea kellena. Okei, räägime edasi.

Aga mis sa arvad kes su blogi loevad?

Paljusid ma tean kes mu blogi loevad. Just selles mõttes et...

Sul on üsna suur küllastajate arv.

Seda küll aga aga küllastajate arv tuleb ju sellest et seda loevad ühed ja samad inimesed kes klikivad sinna ikka ja jälle. Mu ema loeb ja mu tädid loevad ja siis loevad need kellega ma olen käind lugusid tegemas, neid on päris palju. Mmm. Sõbrad loevad. Kõik loevad keda ma tean.

Miks sa miks sa seda arvad et nad loevad, et kas sa tead seda, sa oled saanud mingit tagasisidet sealt?

Tagasiside on see et, grethe, kurat miks sa ei blogi onju.

Ühesõnaga, sinu sinu sissekandeid oodatakse?

Jah kusjuures see on... see on see sotsiaalne tellimus.

Mhmh. Aga... aga mis mis sa arvad kas inimesed kellest sa mitte midagi ei tea kas nemad ka loevad sinu blogi? Võib-olla isegi...

Kusjuures on. Ma lähen... no nüüd ma juba tean eksju kes need inimesed tähendab noh mõnda nendest et aga üks paar paar aega tagasi oli üks üks kommenteerija kes oli täitsa võõras. Mida... ta oli jätnud ka oma blogi selle... noh /.../ sinna eks... selles mõttes ma vaatasin et... ma pole elus teda näinud pole seda nime ka kuulnud et mis vägi see on mis sunnib nagu võõrast blogi kommenteerima? See on nagu hästi naljakas minu jaoks.

Sa ise ei kirjuta kunagi?

Mkm, mkm. Kui siis, mingi asi peab olema mis... mis on natukenegi... noh nagu kas seob või... noh et... noh näiteks see et... et ma tean et see blogi on ka kuskilt siitkandist pärit eksju ja ma tean tema tuttavaid või noh midagi sellist nagu ikka võiks olla et või. Mingi side peab olema.

Aga kas sulle on oluline et su blogi oleks ka näiteks käsitööhuviliste huviliste hulgas populaarne? Või see ei ole tähtis?

Ei ole.

Mhmh.

No selles mõttes et...

Et sa ei sa ei ürita kuidagi... kõita neid?

Noh ma ei tee ju mingit meeletut... ma ei tea mis see on... ekstravagantset või või meeletut... peent käsitööd et et et ta nüüd oleks siis see ma ei tea niplispitsi seltsi päevateema number üks või noh mida iganes.

Aga üldiselt püüad sa oma lugejaid kuidagi kõita?

Ma arvan küll.

Aga mismoodi?

Võib-olla oma lugudega.

Tahad neil tuju paremaks teha?

Mhmh. See on ju tore minu meelest et... mis nad ikka mossitavad.

Mhmh. Blogi on muutunud ka sellest ajast kui sa alustasid?

Muidugi on.

Mismoodi?

Mmm. Sissekanded on harvemaks jäänud, ei saa öelda et nad on sügavamaks läinud... mmm ma teen käsitööd vähem kui varem.... Mmm mul on aega teisi blogisid vähem lugeda kui varem, et nähtavasti see ka kuidagi mõjutab mu enda blogi ja... vaata see blogide teema ammendab ennast mingi mingiks hetkeks. Et nagu alguses tõesti oli see hästi uus ja põnev et ooo et nii palju sarnase nagu hobiga inimesi ja ja kõik tunduvad nii toredad ja. Tegelikult on nagu seal nende hulgas ka selliseid kes tegelt ei ole väga toredad. Et noh kontrollifriike ja ja mingeid teiste elu elajaid ja ja nagu igal pool eksju.

Mhmh, mhmh.

Et mida aeg edasi seda enam noh seda rohkem mulle meeldib jälgida nagu selles mõttes et ma teinekord ka natukene provotseerida kohe ausalt selles mõttes et pakkuda välja mõned teemad mis nagu... noh kas kütavad kirgi või ja siis tulevad inimeste iseloomud hästi hästi põnevalt välja... mulle tohutult meeldib see et et et ja see on ka põhjus miks ma oma blogis kunagi kommentaare ei kustuta. Et need on...

Et ühesõnaga neid kommentaare sa kasutadki selleks et...

See on ju hästi lahe tegelikult?

Et sa provotseerid ja siis kommentaarides vaatad mida arvatakse...

No mitte mitte nüüd iga kord vaid...

Ei ma ei eelda ju seda et iga kord, mõnikord

Mõnikord, harva...

Mhmh.

Minu meelest on see lahe. Ma ei tea. Kindlast on neid kes ütlevad et appi, et miks sa nii teed eksju et. Aga... sa... noh...

A miks sa teed nii?

Ma ei saa seda peenelt öelda aga lihtsalt mõni inimene ajab mul nagu harja punaseks eksju. Noh selles mõttes et... käitub nii nagu ma ise elu sees ei käituks ja ja käitub nii nagu... käitub nii et ma ei suuda ka aktsepteerida seda sellisena. Et... mis mul tuleb praegu meelde... noh nimesid nimetamata eksju. Eee on inimesi kes ei saa aru et et mõnel inimesel on kaasasündinud näiteks mõned haigused. No seesama keda me nägime... no näiteks düsgraafia eksju et, et no tõesti mis seal halba on et kui kui inimene ajab kpt ja gbd sassi? No okei ma olen filoloog mul peaks olema ma ei tea juuksed

õudusest turris kulkas eksju kui ma loen midagi siukest aga noh – respekt eksju. et noh ta üldse kirjutab. Ja ja ja ja noh – ma ei tea minu meelest...

Tahad korrale kutsuda siis inimesi või?

Ei ei vat ma ei ole siuke näpuga näitaja ka aga pigem ma arutlen seal oma blogis et natuke rohkem sallivust ei tee sulle endale ka paha eksju et.

Mhmmh.

Ja ja siis nad selle arutluse peale lähvad nad veel omakorda leili onju.

Jajah.

Et keegi võttis nagu veelkord selle teema üles onju.

Mhmmh.

Jah. Et mu arust võiks nagu sallivamad inimesed olla.

Mhmmh, jah, see on tõsi. aga oskad sa mulle öelda umbes viis sõna mis su blogi kõige paremini kirjeldaksid? Kui sa ei oska siis sa ei pea seda ütleva, sa võid öelda ka vähem.

Et lõbus... mmm teinekord mõtlik nähtavasti. Siuke värske mingis mõttes. Rohkem ma küll ei oska öelda.

Mhmmh. Okei. Aga miks sa tegid endale käsitööblogi? Miks see on käsitööblogi?

Tead ma avastasin selle käsitöö. Taasavastasin. Ja siis tõesti see alguse faas on see et sa tahad et sul oleks tagasiside. Et noh kaua ma ikka kuulan et mees ütleb et oh käib kah ja ema kiljub vaimustusest ja sõbrad ütlevad et oota kas ma mina saan selle endale või? Et... et... et vaata noh kui sa hakkad millegagi tegelema et siis sa justkui ootad et need kes sellest asjast ka midagi teavad et nad siis kas respektieriks seda või või ütleks et oh et see on täiesti jama et tee hoopis noh teist tee hoopis niimoodi et noh et et... aga sellist suunamist tegelikult on hästi vähe olnud et ma ei tea kõik pigem nagu kiidavad et selle asemel et öelda et oota aga et näed sul on siit täiesti kõver eksju et et proovi järgmine kord noh natu

e paremini tee eksju et. Et samas ega ma ise ei lähe ka ütleva et kui ma näen et et midagi sussa-pussa on et et siis ma pigem ei ütle üldse midagi et et. No see eestlane on selline et et...

Mhmmh.

Ma arvan.

Mhmmh. Aga kuivõrd neid käsitööblogisid on päris palju et mis sa arvad mis on selles hobis see iseloomulik joon või mis on sellele blogile omased või käsitööle omast mis mis inimesed blogima paneb just? Miks miks just käsitööhobilised blogivad?

Kuule blogivad ju mingid mersuomanikud näiteks on kohe mingi mersude klubi blogiring näiteks noh.

Nad ei ole küll sellisel hulgal...

Ei nii palju ei ole jah.

Et et see see käsitöö...

Esiteks ajalooline taust nähtavasti. Eestlased on ikka käind vaatamas mingit käsitööd ja vaata nüüd ei ole enam sellist... tean mul vanavanaema vedas mingit küla naiste käsitöö... ring vist on õige sõna.

Mhmmh, mhmmh.

Et vat siis nad käisid koos, nad said oma tagasiside kohe kätte eksju aga no kus sa tänapäeval lähed, ma ei lähe ju kuskile memmekestega koos tikkima eksju et et... et... ma arvan et see on üks põhjus eksju et... et järjest rohkem nad nad või me – ma ei tea mis

see õige oleks. Me nähtavasti... mmm... väärtustame seda käsitööd. Noh tegelemist eks ma arvan. See blogi aitab ka kuidagi seda väärtustada. Ma arvan.

Mhnh. Aga needsamad memmekesed keda sa mainisid nemad nagu reeglina ei blogi et nemad leiavad oma väljundi kuskil mujal et...

Blogivad.

Blogivad?

Mhnh.

Ma väga palju ei ole kohtand selliseid blogijaid. Ma muidugi ei ole kõiki läbi vaatand aga...

Ma võin sulle öelda on sussimemm, sealt isetegijast, siis on siinsamas Võrumaal tead on...

Neil ei ole seda vanust väga sageli välja toodud et seda on väga raske kindlaks teha kui vanad nad on.

Ma ma tean lihtsalt et kes on nagu noh mu tuttavalt – see on hästi naljakas kui ma olen kuskil ära rääkind et ooo et noh et et... et on siuke lahe koht nagu isetegija, siis mingi aja möödudes, noh näiteks nagu allikatele eksju, mingi aja möödudes ma vaatan – uus blogi.

Jajah.

Et see on nagu nii lahe et et nagu tegelt nagu asi levib et... et... aga need vanad inimesed, noh ämm – mis vanad eks ämm on mul viiskend ja peale, et kusjuures nemad teevad neid käsitööringe ja asju. Täiesti müstiline kuidas nad ei väsi. Et... teevad igal kevade oma neid ülevaatenäitusi ja korraldavad matkakesi ja siuke...

Mhnh. Ma mõtlen just et kui palju nad internetis on et internetis vist... noh neil tekib see...

Noh on.

Kellel on võimalusi, kellel on oskusi.

Jah selles mõttes et... ämm mul käib näiteks. Noh ta ei ole ka mingi iidvana eksju et et ja tema sõbrannad käivad. Needsamad kes seal tema selles seltsis ka on eksju et... ja ja ma tean et... kõige vanem, kes seal isetegijas oli... mul ei tule ta vanus meelde oli päris päris eakas, alla seitsmekümne vist... no vana inimene, käib aeg-ajalt, blogib ja aga ta ise küll ei blogi... et iseenesest on lahe ju.

Ja ei on küll.

Nojah kellel on arvuti ja internet eksju et aga ma arvan et see paneb piirid eksju et et kuskil metsakülas sul ei ole netti ja sul ongi ainus väljund on ju minna sinna käsitööseltsi et et... et et midagigi saaks ju noh...

Jah. Just. Aga milleks sa täna oma blogi põhiliselt kasutad? Et milline blogi kasutusvõimalustest, milline sinu jaoks kõige olulisem on?

No vaata mul ei ole probleemi sellega et ma ei saaks oma kirjatükke kuskil eksponeerida onju. Mmm... Mida aeg edasi seda rohkem ma mõtlen milleks mul see blogi üldse. Et... esiteks ta võtab aega, teiseks ta nõuab tegelemist selles mõttes et kuna tegu on käsitööblogiga pean ma sinna aeg-ajalt ka midagi käsitöölist tekitama. Et... et... ja samas /.../ et ju midagi on siukest mis mulle... annab ka midagi mitte ainult ei võta. Et...

Mis ta annab?

Mulle tundub et... ta annab mulle võimaluse nagu midagi head teha. Ikkagi nagu see sama jutt et... ma ma vaatan neid inimesi kes seal isetegijas on et... ja kes kes mu blogis käivad et... see on nagu müstiline kui... kui... kehvasti nagu võib mõnel inimesel minna eksju. ma ei hakka nimesid nimetama et... ja ja kui ta mulle pärast kirjutab et issand

jumal tead et et no see oli nagu ainus hea hetk mu päevas eksju et et et siis nagu noh... ma ma tahan talle pakkuda selle hea hetke et et et see nagu vist ongi siuke peamine põhjus et... ja see on see on hästi kentsakas kuidas... kuidas inimesed elavad kaasa. See on nagu täiesti siuke... ja mõtlevad kaasa ja võtavad vaevaks kommenteerida ja pärast mul on mingi noh töömeilile kirju saata et et et... noh see on mingi siuke... ma ei tea... nähtavasti see ongi põhjus miks ma seda kinni pole pannud eksju. et...

Mhnh.

Sul on pärast neid jahhe ja möhhe ja mahhe vist päris palju maha kirjutada.

/.../ Aga mis sulle blogimise juures kõige enam meeldib? Ilmselt see ongi see mis sa praegu just rääkisid?

Jah nähtavasti küll jah.

Aga millised su tulevikuplaanid on blogiga seoses? On sul üldse mingeid tulevikuplaane?

Ma ei mõtle kunagi väga pikalt ette et nüüd aastal 2010 on mu blogil kollane taust ja meelepead kuskil üleval vasakus servas eksju et... et... ma ei tea, ma ei ole mõelnud sellele.

Aga sa ei plaani lõpetada?

Noh, ma olen mõelnud sellele küll et et panen kinni et aga aga siis ma nähtavasti teeks midagi muud et et et praegu on ta selline suhteliselt sissetöötatud või töötanud et... ei ma praegu küll ei plaani, lähema nädala jooksul.

Okei. Aga millised su ootused olid kui sa blogima hakkasid, mida sa ootasid sellelt?

Kõigepealt ma ootasin et tuleks kasvõi üks kommentaar onju. Mu ootused kahekordselt ületati. Esimesel postitusel oli kaks kommentaari. Aga... ma ei tea. Ma ma ei ole siuke et mul oleks nüüd meeletult oluline vaadata iga päev et palju mu blogis on külastajaid käinud et et ja ja mind ka tegelikult selles mõttes väga ei huvita see et vaata seal isetegijas on mingi top blogid või midagi sellist et...

Ja-jah on küll mingi selline sektsioon.

Et jah et... et ma ilmselt ei murra ka sinna esimeseks eksju et et... mmm ma ei tea.

Aga mis sa arvad mida blogimine sulle pakkuda võib?

Noh mingil hetkel ta pakkus nagu väikest eneseteostust et et et näed et ma... et ma saan... noh algus oli hästi põnev eksju et et kõigepealt oli et ma saan üldse mingi blogimisega hakkama sest et ma ei ole üldse arvutigenius mitte kunagi olnud et...

Instrumentaalne pool just

No jah jah jah. Et ja noh see kui ma sain oma blogi tausta nagu umbes selliseks häkitud et nagu ta mulle meeldib et see oli nagu selline kolm kõva päeva tööd ja siis ma pärast vingusin endaga et no kuule ole normaalne et sul ei ole muud paremat teha või. Aga nüüd jah.. aga nüüd ma tean mis ta mulle pakub võib-olla siukest... ma ei saa öelda et ta mulle ainult rõõmu pakub selles mõttes et /.../ teaksin kaua ma blogind olen. Või neid kommentaare näiteks et...

Või ta on äkki omaks saanud lihtsalt või?

No ma ei saa öelda et ta nüüd osa minust oleks selle mõttes et tegelt ta ei ole ju tegelt on ta mingi... noh mingi asi kuskil internetis, mis tegelikult elab nagu minust suhteliselt sõltumatut elu et ma just mõtlen neid kommentaare et... et... ma ei saa ju kuidagi... noh.. eeldada et et see kommenteerija tunneb või mõtleb samamoodi nagu mina eksju. ja kui seal siis tõesti on teinekord mõni selline et ma loen ja mõtlen et tule taevas appi onju et... siis ma mõtlengi et et... aga noh ju selles ju selles postituses midagi sellist oli mis teda

nagu kas endast välja ajas või noh sundis nagu raamideväliselt nagu ringi vaatama et... ma ei tea.

Mhmh.

Mõni kergem küsimus ka tuleb või?

Ei need ei ole ju üldse väga rasked küsimused.

Okei ei ole muidugi.

A kui sa praegu tagasi vaatad et et see mida sa ootasid et kuivõrd su ootused kinnitust leidsid? Et noh nagu ma aru saan kommentaaride hulk siiski...

Kasvav

...on kasvanud ja on ületanud sinu ootused.

Jaa jaa juba sadades kordades eksju. vaata nüüd ta nagu ei ole enam selline koht kus ma otsiksin... otsiksin mingit sellist tagasisidet oma tööle et noh võib-olla see on nagu enesekindlus mis on tekkinud et et nüüd ma teen sellist asja mis mulle meeldib et see tegelt ei pea teistele meeldima. Et ja ma kannan seda ju... või noh siis kingin sõpradele tegelikult ma reeglina kingingi ära ega ma ise, seda kannavad ju mu sõbrad kes siis seda nähtavasti millekski peavad et noh... et see kas kuskil tädi Maali arvab et...

Aga aga kas see see siuke enesekindlus ja siuke rahulolu tunne sellest sellest blogist mis sa sealt ütleme said, enesekindlust...

Tead ma arvan et ma mõtlen seda et miks ma teen käsitöö osa et et suhted tuleb nagu endaga kaasa et et et ma ei teegi nagu neid asju mida mul ei meeldi teha eksju et... noh sundust ju ei ole et ma ei pea paaniliselt mõtlema et mul oleks vaja leivaraha teenida sellega... käsitööga või.. või noh mida iganes.

Okei.

Ma küll ei vastand su küsimusele nüüd tegelikult. Ma ei mäletagi enam mis sa küsisid.

Ma küsisin ootuste kohta et kas need ootused leidsid kinnitust?

Nähtavasti nähtavasti leidsid selles mõttes et...

Aga milliseid lisaväärtusi sa veel blogimise juures avastasid et kui sa hakkasid...

Head tuttavad tegelikult on tekkinud. Siuksed täiesti kentsakad kes on kunagi olid hästi võõrad-võõrad eksju... ma ei ole mingi pimedeitija eksle kes ootaks ja võib-olla läheks ja ütleks et... et ooo et saame kokku /.../ käib ju nendel kokkusaamistel eksju...

Ja-jah, neil on mingid kokkutulekud.

Ja-jaa et aga aga aga siiski olen ühe korra kohtunud ühe... kes kes ei blogi küll seal isetegijas, ühe siitkandi naisega et... hästi tore inimene, siinamaani suhtleme. Et... noh see on siis üks et a la uued tuttavad eks. mmm... noh silmaringi avardab ju ka tegelikult, et... noh vaata kui ma peaksin mingit võib-olla siukest süvatoidublogi onju, et siis siis ta sunniks mind nagu nähtavasti ennast rohkem arendama et et pakkuda mingeid uusi retsepte mida kas siis seninähtamatuid või nähtamata retsepte. Aga aga et et ta on nagu käsitööblogi siis... ma ei tea ma ei tunne endal mingit kohustust et ma peaksin iga nädal presenteerima mingit ma ei tea maailma... seninägemata asja onju et noh selles suhtes ei.

Mhmh. Aga millised su blogi põhilised teemad on? Need ei ole ainult käsitööga seotud eksle?

mmm... Pere ja koerad. Ei no selles mõttes on ju et käsitöö, pere ja no koerad on kogu aeg tegelikult.

Mhmh. Millest sa eriti armastad blogida?

Sellest mis mulle tähtis on. Nii, see ongi seesama /.../

Aga kui sa nüüd mõtled oma käsitööblogi peale, kas käsitööblogide kas käsitöö sinul vist ei ole käsitöö seal kõige olulisem? Või on?

Ta vist ei ole ma arvan. On kuid kus ma tõesti ei olegi... midagi... riputand sinna noh käsitöölist et... kuigi see ei tähenda et ma ei oleks teinud ikkagi midagi et aga... see oli võib-olla seal algusjärgus tõesti rohkem et et ma vaatasin et noh näiteks Marianne iga esmaspäev, või oli teisipäev – esmaspäev vist aga riputab midagigi ülesse onju et et oleks nagu järjepidevust. Ma olen selle järjepidevuse nagu ka suutnud ära kaotada et et...

Mhmh. Aga kellele sa oma blogist rääkinud oled?

Mmm... Sõpradele, lähedastele mmm... vaata nüüd on juba see et... et ma ise ei pea nagu sellest rääkima nüüd räägivad teised onju et... et ja siis kuulad nagu siit ja sealt et ooo et ma loen ka su blogi. Kõige naljakam asi muuseas et ma hakkasin ühel koolitusel käima eks mingi aeg – pool aastat tagasi – vast ei ole ka nii palju tagasi – viis kuud tagasi. Ja siis üks kolm koolitust mööda, nagu seda, noh nagu seda kolm koolituspäeva ja siis neljandal päeval üks selline, noh tore inimene ütles mulle et tead Grethe ma loen su blogi juba hästi ammu onju et – jumala võõras inimene! Et ta nagu tundis mind ära et... aga...

Rõõmustas see sind?

Jaa. Selles mõttes hästi hästi tore et et ta loeb ju - las tema loeb. Kui ma ei tahaks et inimesed loevad siis ta oleks parooli all ju.

Kas sa blogi mingil määral moel reklaamid ka?

Ei. Selles suhtes küll ei reklaami et kuskil mingi banner vilguks ja et... noh... ei. Aaa – ei aga orkutis mul on küll oma selle nime all on link ja. Tea kas seda võib reklaamiks lugeda.

Mmm mingil määral võib-olla tõesti...

Siis on reklaam okei.

Aga mingil moel tulu teenimise allikana sa oma blogi ei kasuta.

Ei.

Aga meeldib sulle kui sinu blogile näiteks teised blogijad viitavad?

Mul ei ole midagi selle vastu. Ma ei saa öelda et ma kiljuks vaimustusest onju selles mõttes et et ma olen hästi neutraalne.

Mhmh. Aga see ei /.../ sind?

Ei, ei.

Mhmh, okei. Aga mis sa arvad mis ühe käsitööblogi üleüldse populaarseks teeb?

Oled sa mõelnud selle peale?

No nähtavasti on selliseid käsitööblogisid kus on lihtsalt nii imeilusad asjad et mis mida sa vaatad, ahhetad ja paned omal nendesse bookmark'ide alla et et vaatad teinekord veel et täiesti imeilus on. Aga mul ei ole selliseid asju. Paraku. Et... ma ei tea ju see mingi jutt on mis nagu... sunnib sinna tagasi tulema.

Aga su blogi on üsna populaarne aga on see sulle ka oluline, et ta oleks populaarne?

Ei ole.

Aga kuidas sa kirjeldaksid oma suhteid teiste käsitööblogijatega?

Ma ei saa öelda et need suhted puuduvad sest ma olen egoistlikult kasutanud ära nii mõndagi käsitööblogijat oma töös. Me oleme jäänud suhtlema pärast et et... noh see mis näiteks oli mmm... meilides ka, noh meili teel rohkem. /.../ Selles mõttes et...

Mhmh. Aga tunned sa paljusid neist?

Isiklikult nagu oleks üle laua istunud? Ei, ma ei tea.

Kas isegi nii et ütleme suhtlemise tasandil? Suhelda võib ju ka mitte üle laua?

Kui palju on palju?

Noh ma ei tea aga sa võid öelda palju sa umbes arvad et sa tunned.

No umbes veerandsadat. No kahtekendviite umbes ma arvan tunnen niimoodi et olen tõesti üle laua istunud ja rääkinud. Noh just need keda ma tean et on et on see ja see, et ta elab seal ja seal, tal on niipalju lapsi, niipalju hobuseid või lehmi, no mida iganes onju.

Et jah, et sinu jutust tuleb välja ka see et et et sa oled leidnud tegelikult interneti kaudu siis endale või läbi selle blogimise oma harrastusega uusi tutvavaid.

Mhmh need on tõesti tutvavad tegelikult et noh et kellega ma ei suhtle niimoodi nagu ma sõpradega suhtlen. Aga aga jah, tutvavad küll.

Aga millist jah et et aga millist kanalit sa kasutad põhiliselt nende nende uute tutvavatega suhtlemisel? Et siis ikkagi internetti, et mitte...

Mhmh, noh on küll kellega me näiteks telefonitsi räägime et aga... neid on tõesti vähe – kaks-kolm.

Nii et see internet on ikkagi olulisem kanal?

Jah.

Aga kui oluline vahend on blogi sinul sulle teiste käsitööhuvilistega suhtlemisel?

Ei saa öelda et ta nii meeletult oluline on et... kui tema on las tema siis olla et... noh ma ei leia vaata seda et ma peaks nüüd iga hinna eest teiste käsitööhuvilistega suhtlema et et...

Käsitööhobi nagu ei ole nii oluline sinu jaoks?

Ei noh on küll aga aga ma suhtlen ka tegelikult muude asjade pärast et inimene peab ju olema ka... noh nagu...

Mingil muul põhjusel kõitev?

Jah täpselt, et et et mul tekiks nagu... kui ma ainult suhtlen sellepärast et ta koob imeilusat parempidikudet... no – see ei ole nagu minu jaoks piisav põhjus. Et et....

Mhmh. Aga kas sa mõnes foorumis ka aktiivselt osaled, käsitööfoorumites?

Ma olen alustanud. Aga siis saab üsna ruttu nagu selgeks et... et inimese iseloom tuleb isegi foorumisse kaasa ja kui ja kui seal on minu jaoks midagi negatiivset siis ma ei pea nagu vajalikuks... noh oma aega ja energiat raisata mingi... negatiivse asja peale.

Aga kumma sa enne avastasid kas foorumi või blogi?

Blogid.

Blogid?

Ma avastasid... ma juba jõudsin nagu tükk aega ära blogida kui ma avastasid et isetegijas on ka nagu mingi foorum.

Mhmh, okei. Aga kui sa mõtled foorumi ja blogi peale siis kuidas sa nende erinevuse sõnastaksid?

Mmmm foorum on nagu vahetum. Vaata see intervall selle... noh samas ma ei tea ma arvan et ta on vahetum. Et sa blogid ja siis sa mõtled siiski – no vähemalt mina mõtlen.... Mõtlen selle asja enda jaoks enne valmis kui ma ta kirja panen. Noh nagu ma tööd teen ka ju nii et et ma ei istu arvuti taha ja ei kirjuta kohe et see on... noh, mis iganes. Et aga... aga foorumis vist lastakse emotsioonidel natuke rohkem... välja tulla vist. Emotsioonid on selgem... See on natuke vahetum ma arvan.

Mhmh, mhmh. Aga blogi on sinu jaoks tähtsam?

Kas blogi on tähtsam kui foorum või? Noh minu jaoks küll. Ma ei osale seal foorumis eriti aktiivselt.

Mhmmh, mhmmh.

Kuigi ma ei ütle et ma ei jälgiks seda foorumit et aeg-ajalt ma ikka klõpsin seal.

A mille jaoks sa foorumit üldse kasutad?

Mmmm...

Huvitav millal sa kasutad blogi millal – no see on nagu selge millal sa blogi kasutad – aga millal sa foorumit kasutad?

Millal ma foorumit kasutan? Mmm... kui mul on vaja midagi kiiresti leida... ja ja ma ei leia seda, siis ma olen paar korda küsinud et kas keegi teab ja reeglina on inimesed hästi vastutulelikud ja kes tõesti teab see nagu kirjutab. Või noh mõni teema on kadunud mis mulle nagu on huvi pakkunud aga et... aga ma ei leia... ma ei tea rohkem ma kasutagi vist selles mõttes et ma ei...

Informatsiooni saamiseks?

Jah jah jah jah.

Aga kui olulised su jaoks teiste käsitööhuviliste blogid on? Loed sa neid? Palju?

No ei palju ei loe. Aga mul on mingid oma lemmikud keda... keda ma tõesti loen nagu.

Miks sa neid loed?

Midagi peab olema seal blogis ka mis mulle meeldib. Et noh kind selge on see et et... et ükski blogi ei paku mulle nagu sadat protsenti rahuldust selles mõttes et ma... et ma juba tean ette et ma teen selle blogi lahti ja siis mul on nagu päev päikest täis pärast seda blogi on ju et... aga... mulle meeldivad need blogijad kes.... noh kes kas kirjutavad... kirjutavad lahedalt, teevad väga ilusat käsitööd või siis teevad seda mõlemat. Et... et... neid ma loen.

Väga palju aega sa sellele ei kuluta? No umbes kui palju?

Mmm...

Kui sageli sa neid külastad?

Korra nädalas nähtavasti küll. Mul on selline tore internetiabiline go-go.ee, kes näitab mulle ära või mis näitab mulle ära kui keegi on midagi uut lisanud oma blogisse. Ja siis ma vaatan. Aga ma ei oska öelda palju mul selleks aega kulub. Ma teen seda nagu muu töö kõvalt.

Aga see on midagi ma mõtlen seal isetegijas põhiliselt seda seda RSSi võimalust nagu väga paljudel blogidel ei ole. A see on midagi kuidagi teistmoodi annab märku?

Ei ole. Ei ta saab noh mul on mingi itimees kes pani mul interneti ja blogid sinna noh netiga ma ei tea kuidas netiga asi käib.

Mingi keeruline IT-nipp ühesõnaga. Aga miks sa neid blogisid loed? Ka lihtsalt sellesama emotsiooni pärast?

Mhmmh. Ma arvan küll jah.

Annab see.... Noh... või või otsid sa ka mingit tuge sealt oma oma käsitööharrastusele? Otsid sealt mingeid ideesid, inspireeri-inspiratsiooni?

Võib-olla ka jah mingil hetkel... otsisin. Aga... tegelt ma arvan seda ka jah. Et... mingi... noh pelgalt selle pärast et ta mulle mingi emotsiooni pakub noh... ma nagu... a samas on sellele ideeotsimisele nagu ka oma aeg et et... ma päeval mitte kunagi ei loe blogisid selle pilguga või ei vaata et et oh et järsku siin on mõni äge idee et ma saaks järele teha et... et pigem ma vaatan seda niimoodi õhtul kui mul on siuke... lapsed magavad ja koerad on ka vait ja mees ka magab ja... et siuke oma aeg on igaks asjaks.

Mhmmh, mhmmh. Aga kas blogid on informatsiooniallikana ka sinu jaoks olulised?

Muidugi, ma kasutan oma töös ka selles mõttes et et ma loen ka blogisid tegelikult oma töö pärast et... et et nagu nagu siis erinevate inimestega erinevate – inimesed räägivad seal palju endast ju. Et... et et ma teaksin noh et et tõesti tädi Maalil on seitse last ja üks neist on joodik ja kaks tükki käivad litsiks ja umbes nii eksju et et... jah. Et jah. Või et blogis on seitse last ja kõik on hästi tublid ja toredad et... Nagu ikka inimesed.

Selles mõttes et sinu huvi blogide vastu ei ole seotud ennekõike seotud käsitööga jah? Et sa otsid sealt nagu muud ka.

Noh on päevi kui ma tõesti vaatan ka aind käsitöö pärast et... aga, noh see, no ma ei saa nii kindlalt öelda et jah ma ainult käsitöö pärast vaatan.

Mhmm, mhmm. Kas sa veel midagi ise tahaksid öelda käsitööblogide kohta? Ükskõik mida mis sul pähe tuleb.

Põnevust võiks rohkem olla.

Põnevust? Et on liiga ühetaolised?

No isegi /.../ et keegi vaimustub millestki... mul tuleb meelde see Saalomoni sõlm mis oli... Et keegi vaimustub sellest ja siis kõik vaimustusid nagu järjest ja siis tõesti võisid blogidest näha järjest onju...

Kõik tegid saalomoni sõlme?

Et... ma ise ka tegin. See oli lahe teha. A lihtsalt nagu tagant-tagantjärele vaadata nagu hästi kentsakas et kuidas nagu mingi hullus on Eestimaa peal lahti läinud et...

Seal on hästi palju selliseid ühisprojekte ka et mingeid selliseid...

Mhmm, aga kusjuures need ühisprojektid on tegelikult lahedad.

Jah mulle tundub ka et on...

Ja ja ma just mõtlen seda mis on nagu seda kogukonda puudutab et... et tegelikult on hästi armas kuidas inimesed võtavad vaevaks nagu... südant valutada nagu kellegi... kellegi pärast keda sa tõesti tead ainult ju virtuaalselt et et et... noh siin praegu tuleb meelde siin on...

Kes võibki olla väljamõeldud tegelaskuju ju?

No tegelikult küll et täiesti vabalt võib olla et et ei pruugi teda ju olemaski olla et et noh sellisel kujul. Ma arvan mina ka ei ole täpselt selline nagu ma seal blogis olen et... inimesed suudavad üllatada minu meelest see on hästi lahe. Et loen ja loen ja jälle üllatun ja... Hästi vahva. Siis teinekord muidugi suudab ta nagu ka negatiivselt üllatada see need see blogide lugemine et... kui saabas üks inimene olla võib. Et noh nagu... jah.

Minu küsimused said otsa.

Et lugege kõik edasi rõõmsalt.

Aitäh sulle.

Aga palun palun.

Intervjuu 3

Intervjuu pikkus 71'13''

/.../ Marianne Seimaniga.

Olen küll. Mariannega jah ma tahtsin temaga ka teha intervjuud aga mul kahjuks ei õnnestunud see et ta ütles et ta on lastega kodus ja et ta eriti väljas ei käi ja ja kuna intervjuu on noh nagu sa isegi näed, vestlus mida ma tahaksin salvestada et siis see osutus nagu keeruliseks.

Nojah muidugi ta elab seal kuskil mere ääres et sinna kindlasti ka tore sul kunagi külla minna. Et et noh tema...

Ma ei saa nagu teha selliseid ettepanekuid jah et kuule aga ma tulen sulle koju.

Jah et tema blogi nagu on siukene asi mis nagu oli üldse number üks asi mis eeskujuks nagu oli et... et sealt nagu üldse see idee võib-olla kui selline nagu hakkas et et me kõigepealt ikka nagu leidsime neid Eesti blogisid ja ja siis nagu jõudsime sealtkaudu välismaa blogideni ka lõpuks et tema väga palju viitab välismaa blogidele. Et sealt ka nagu ta tuli. Aga jah me foorumit nagu tehes jah mõtlesime ka ikka et peaks nagu olema inimestel selline nurk et kus nad mis on nende enda oma täiesti et et ikka inimestel tekib oma arvamus ja... ja noh kes blogi teha ei oska nendel on meil seal foorumis veel eraldi mingid teemad et võib-olla sa oled näinud. Et need on ka tegelikult omamoodi blogid et need on lihtsalt teises vormis nagu natuke. Et noh blogi on ju ka foorumiga selles mõttes võrreldav et on postitused ja selline ajaline järjepidevus on nii-öelda näha. Et nii see on. Et isetegijas on päris palju juba blogisid aga noh muidugi kõik ei ole nagu väga aktiivsed et ja noh suveperioodil on näha ka et seda käimist on nagu vähem.

No see on üsna loomulik nagu muu elugi ilmselt.

Reisitakse ja ja oma tegemised on ka et et.

Aga kui pikk sinu blogijastaaž on üldse?

Põhimõtteliselt siis kui isetegija asutasime siis siis nagu saigi tehtud. Mäletan võib-olla mingi kaks pool aastat vist isegi. Ma ei olegi vaadanud millal need esimesed potitused tehtud said. Aga ma arvan et kaks pool aastat peaks olema.

Aga sul on ikkagi üks blogi? Või on sul veel?

Mul on... no mul on aeg-ajalt nagu püüdnud teha mingeid muid blogisid ka muudel teemadel aga ikka see käsitööblogi on nagu selline... selline ainukene armastus et... noh mõnikord lihtsalt on nagu vaja mingit ajutist blogi ja siis ma olen teinud et.

Mis puhul sul ajutist näiteks?

No tahad seal mingid oma märkmeid teha tõesti mingi reisi kohta et et... aga need on ka nii et teed ühe selle reisi kohta ära ja kõik et rohkem nagu ei täienda seda. Noh muidugi võiks ja kui viitsiks oleks nagu teha rohkem aga... aga jah ma olen kuulnud ka nendest kellel on kolm-neli blogi et ikka päris palju aega võtab ära see et seda eksju täiendada neid... neid kõiki periooditi täiendada et.

No siis peab see blogi tegemine vist olema ka mingil määral omaette eesmärk.

Jah. No muidugi hästi huvitav on aeg-ajalt ma vaatan ka et kui meedias vihjatakse nendele Eesti suuretele tublidele ettevõtlikele naistele kellel on oma blogid – Evelin Sepp ja ja siin vist oli EMTst keegi kes pidas enda blogi ja noh päris palju on. Aga noh neid ma niukseid päevakajalisi ma loen harvem et kui kuskil keegi viitab et on midagi toredat et siis. Harva. Et.

Käsitööblogidel hoiad ikkagi silma peal?

Hoian ikka jah et et ikka väljakujunenud on nagu lemmikud et noh isetegijast juba juba tead nagu silma järgi et et kui on kiired ajad et mis siis nagu läbi vaatad. Et kõiki enam ei jõua läbi vaadata.

Ma vaatasin et see number on seal midagi üle kaheksasaja juba.

Jah et me oleme isegi päris palju sealt ära kustutanud juba et noh kes mis ei ole nagu aktiivsed. Et otsast kustutame aga teisest otsast tuleb neid nagu juurde et. Päris mitu päringut tuleb nagu päevas et paluks aktiveerida. Me ise käsitsi aktiveerime neid. Et siis

on nagu näha. Et mida, noh, see on siuke kasutajate tõusu arvuga nagu seotud et. Et eks nad seal on, niimoodi vaikselt avastavad. Võimalusi.

Aga kui sageli sa blogid üldse?

Noh, vahepeal mul oli niukene omale välja mõeldud selline eesmärk et püüaks nagu korra nädalas vähemalt täiendada. Aga nüüd on hea kui korra kuus saab siin viimase poole aasta jooksul et tööalaselt on nii nii kiire ja ja pereelu ja muud on ka. Et et noh eesmärk oleks jah nagu korra korra nädalas või paar korda kuu jooksul et et niimoodi ta umbes on olnud.

Mhmh. Aga kui palju aega sa pühendad sellele tavaliselt?

No tegelikult läheb päris kaua aega kui alati tahta sinna panna fotomaterjali juurde – foto tegemine ja foto töötlemine võtab päris palju aega ja ja ja kirjutad seda teksti otsid seal mõnda linki ka et ta ikka võib oma tunnikese kindlasti ära võtta. Päevas.

Üks postitus siis?

Üks postitus jah. Et koos kõigi kõrvaltegevustega. Noh see võrreldes sellega võib olla asja valmimise endaga mida siin on esitletud blogis et nii väike aeg et tavaliselt mõni kampsun võtab mitu nädalat seal võib-olla mitu kuud aega et... et siis hea et seda aega nagu on õhtul õhtul niimoodi blogimisega sisustada et nagu esitleda oma asju et see tundub nii väike et ei pane tähelegi.

Aga millistel puhkudel sa blogid? Mis sind ajendab sissekannet tegema?

Ikka peaaegu ikka põhiliselt see kui on mingisugune uus asi valminud. Või on midagi põnevat kuskilt olen leidnud näiteks mõne põneva lingi mida nagu tahaks endale ka kusagile väga kättesaadavasse kohta panna et siis ma olen oma blogisse pannud et üldiselt lingid nagu kogunevad foorumi postitusse aga kui on midagi väga erilist ja väga põnevat et siis kindlasti ma teen oma blogisse postituse selle kohta ja ja viite. Aga põhiliselt on ja kui mõni uus asi on ikka valmis see on nagu põhiline.

Aga kuidas blogimine sind ja sinu käsitööhobi mõjutab? Mõjutab see kuidagi, muudab see midagi sinu harjumustes?

No... mida ma kõige rohkem olen üldse näinud sealt oma blogist on see et palju ma olen arenenud selle kahe poole aastaga mis ma bloginud olen. Et kui alguses oli mingi selline väike väikesed ninnid-nännid ja mingid lihtsamad asjad et siis nüüd on ikka järjest nagu keerulisemaks lähevad tööd. Ja noh rohkem...

Sa mõtled just käsitööesemeid.

Jah just just et kui noh... kuna kaks kaks pool aastat tagasi mingi väikese kinda kudumine oli juba selline kõva väljakutse siis nüüd mingisugune keeruline kampsun ette võtta ei ole probleem enam. Et noh, loomulikult see foorum ja ja teiste blogide lugemine on ka kindlasti seda mõjutanud et ma arenen kogu aeg ja tahad midagi uut teha. Näed midagi uut jälle siis tahaks nagu proovida-katsetada. Ja aga ma ei usu et blogimine kui selline nagu üldse käsitöö tegemist mõjutab kuivõrd et see et enda jaoks et pead nagu järke mis nagu valmis ka saanud on onju et siis saad sa hinnata et palju mul nüüd valmis olen jõudnud teha ja... vaatad et nüüd ma ei ole jõudnud jälle kuu aega nüüd ühtegi postitust teha et ma ei olegi midagi eriti valmis jõudnud et et noh võib-olla see et motiveerib võib-olla mõnda asja kiiremini valmis tegema. Tahaks juba näidata. Ei tea, siit poolt võib-olla küll.

Mhmh. Aga kas näitamine on sinu jaoks oluline?

On küll tegelikult et et kui eriti siis kui ma olin lapsega kodus ja tööl ei olnud et siis oli see näitamine selle pärast oluline et saaks nagu mitte oma sellist loomingulisust välja

elada ja saaks mingit tunnustust et kui sa oled lapsega kodus nagu koduperenaine, mees tuleb koju viskab diivanisse, noh ei pane tähelegi mida sa mis hõrgutisi sa võib-olla valmis oled teinud et siis nagu kuskiltki poolt tuleb nagu selline tunnustus. Et noh praegu ma saan selle tööalaselt ka kätte seda tunnustust aga siis nagu oli jah just see et oli sellist kiitust ja positiivset nagu nooti nagu vaja et...

Mhmh. Et see eneseteostuse võimalus siis ka?

Jah. See oli ka selline nagu et mina loon midagi ja siis ma näitan seda et nagu kunstnikel on et et ma ei tee aint kappi seda, ei kirjuta luuletusi sahtlisse.

Aga mis sa arvad mis mida sinu blogi sinu kohta räägib? Räägib ta sinust midagi?

Noh, niipalju kui ma ise tagasisidet olen saanud siis ma arvan küll et inimestel on minu kohta mingi ettekujutus tekkinud nii sellest mis ma nagu käsitöölaseks teen kui mida ma nagu muul ajal teen, milline mu perekond on, millised mu harjumused võib-olla on, milline mu stiil näiteks on et see kindlasti peegeldub seal. Noh on mingi-mingeid selliseid asju seal mida sealt leiab rohkem et võib-olla noh tõesti arvatakse et mina rohkem tahan teha selliseid natuke moodsamaid asju et ma ei ole selline kes läheks rahvariideseelikut kuduma lihtsalt sellepärast et endale rahvariidekomplekt teha et ma tahan ikka midagi midagi teha tänapäevast, midagi moodsat et võib-olla nagu see on noh selline asi mida mulle kõige rohkem on nagu öeldud seoses blogiga. Ja-jah et sellist nagu natukene peenemat näputööd. Kuigi jah kui ma vaatan esimesi postitusi siis seal oli mingisugune ilge fliisist äpu. Tegin lastele kui ma nüüd seda vaatan siis ma mõtlen küll et appi mis ma nagu mõtlesin et ma selle nagu tegin aga noh sellel hetkel oli väga lahe ja väga kihvt et et et ongi nagu selle pärast et ma et ma saangi vaadata tagasi mis ma üldse teinud olen, palju ma arenenud olen et. See on nagu väga siuke mõnus.

Mhmh. Aga on see blogi nagu osa sinust või või erineb ta nüüd küll sinu sellest inimesest kes siin praegu istub?

Ma ma arvan et ei erine et ma proovin ikka seal ka ikka nagu enda moodi olla et... et minu jaoks nagu see isetegija blogi ja isetegija foorum ei ole selline koht kus ma enda mingisugust alter ego käin välja elamas. Ma ikkagi üritan seal ka olla mina ise ja võib-olla seal ma olen kõige rohkem mina ise sellepärast et seal on inimesed kellel on samad huvid mis minul, üldiselt ja seal nagu räägitakse sellest huvist ja hobi-hobist mis minulgi on et seal ma võib-olla nagu samastun nagu nende teiste inimestega rohkem ja seal ma saan nagu olla see kes ma olen et mehega ma kodus ei hakka rääkima mingist heegeltööst et tema ei tee võib-olla vahet mis heegelnõel ja sukavarraski on. Aga siis ma jah nende inimestega klabin nii virtuaalselt kui ka siis kui ma olen nagu omavahel kusagil kokkusaamistel. Et meil on ka iga kuu ikka siin mõned korrad. Et ma jah ei usu et ma et ma seal hoopis teine inimene olen kui siin.

Mhmh. Aga kes su blogi loevad?

Ma arvan et põhiliselt nagu loevadki isetegija foorumi liikmed ja ja... ja võib-olla siis mõned teised käsitööblogide lugejad ka et... meil on see Eesti käsitööblogide ring ka et ma arvan et noh seal on ka mitmed kes nagu silma peal hoiavad. Ka minu vanemad, kes elavad teises Eestis otsas, nemad jälgivad kuigi nad foorumit ennast nagu ei loe. Ja ja mõnikord on on ilmselt läbi otsingumootorite kusagilt ka jõutud minu blogisse nagu välismaalt kaudu kusagilt et siis on ka mõned öelnud et et olen jäänud nagu lugema et... Aga jah põhiseltskond on ma arvan jah isetegija foorumi liikmed.

Aga miks sa arvad niimoodi?

No kuna päris päris suur osa Eesti käsitöötajatest kes kes internetis nagu liiguvad on isetegija foorumisse juba kogunenud et siis tõenäosus on päris suur et nemad nagu põhilised on.

Mhmh. Aga kas sa arvad kas inimesed kellest sa ka mitte midagi ei tea kas ka nemad loevad sinu blogi?

Kindlasti. Sest et ka isetegija foorumis on ju lihtsalt selliseid inimesi kes on ainult ära registreerinud kasutajanime selleks et vaadata võib-olla teinekord foorumi mõnda postitust ja vastata mõnele postitusele või lihtsalt niisama ennast ära registreerinud. Noh, isegi meiliaadressi järgi sa ei võta kinni et mis inimene ta selline on et et täitsa nagu...

Aga kuidas sa sellesse suhtud?

ei selles mõttes et kui ma blogi juba kirjutan siis ma siis ma arvestan nagu sellega et seda võivad lugeda kõik. Et ma tõesti võib-olla ei hakka seal mingeid väga intiimseid asju ja väga kurje asju ja ja siukseid asju nagu välja välja nagu kirjutama. Et et kindlasti nagu väike siuke ettevaatusmoment nagu on siin juures ja muidugi ma olen arvestanud ka sellega et... et võib alati tulla mingit negatiivset tagasisidet. Noh ei... ei ole inimese maitsed ja ja inimesed üldse üldse nagu on erinevad et et sellega nagu tuleb arvestada. Et mina olen täitsa poolt et miks ma muidu üldse siis vaevun enda blogi niimoodi avalikult hoidma kui kui ma ei ole valmis selleks et seda ka võõrad loevad et... et noh väga hea ja tore on kui kommenteeritakse aga mida näha ka et blogi postituste või blogi vaatamise arv on nii kõrge et tõenäoliselt käiakse ka muul aja lihtsalt lihtsalt sealt läbi ja vaadatakse mida uut on on jälle tekkinud.

Aga kas sulle see on oluline et sinu blogi oleks käsitööhuviliste hulgas populaarne?

Ei ole tegelikult. Et... ikkagi põhiline on see et nagu enda jaoks ja siis muidugi jah väike selline lootus lootuskiir on ka et äkki keegi-kedagi teist veel inspireerib see mida mina teen ja ta tahab ka õppida käsitööd siis üldse tegema või uuesti tegema näiteks. Et noh... noh mõnes mõttes ikka nagu on oluline et loetakse et miks tõesti et miks ma siis muidu nagu teen et et... mnjah. Mnjah siuke kahe otsaga asi natuke. Et jah mõnes mõttes nagu on ühelt poolt on nagu jah rohkem enda jaoks, teiselt poolt noh et ongi see et eesmärk et teised ka nagu loeksid et sellepärast ma teda üldse avaldan. Et muidu võiks võiks ju näiteks kodus arvutisse kirjutada jah et iga päev või iga kord kui midagi valmis saad teed klõpsu, kirjutad endal sinna word'i dokumenti jutu juurde ja tegin nii ja naa... aga jah. Blogi kui selline sellise idee et ongi selline et teised saaksid seda lugeda mis sa arvanud, teinud või mõelnud oled et. Aga jah et et ma enesetappu ei lähe sooritama kui ma näen et mu blogi postituste või või blogi lugemis lugemuse arv kahanenud on või midagi. Et noh selles mõttes ju et see ei ole elu küsimus.

Aga kas sa kas sa ka näiteks teed midagi selle heaks et oma lugejaid köita?

No seda kindlasti et ma panen üritan alati fotomaterjali panna. Et noh see on juba ajakirjanduse selline põhitõde et kui foto on ja suur pealkiri et siis siis nagu nagu armastatakse sed-seda teksti nagu ka lähemalt uurida ja lugeda ja vaadata. Ma arvan muud nagu ei olegi. Sest et noh, ma tean et et osad siin blogijad näed küll üritavad oma blogide linke igale poole foorumitesse ja igale poole nagu erinevatesse blogiringidesse lisada ja niimoodi et minu jaoks see nagu ei ole üldse nagu oluline. Et ma arvan et see kes mu blogi üles tahab leida see leiab selle niikuinii ja... ja selles käsi-isetegija ringkonnas ma võib-olla olen juba nii teatud inimene et seal ma ei pea üldse endale võib-olla reklaami tegema et.

Aga kas su blogi on muutunud ka sellest ajast saadik kui sa alustasid?

Kindlasti nii välimiselt kui kui sisu poolest. Et alguses ma näiteks ei osanud üldse nagu tehnilist sellist tehnilist poolt üldse teostada. Siis ma küsisin kodust oma it-inimesest elukaaslase käest et et kuidas mingit asja teha. Tema andis mulle veel mingisuguseid linke et vaata, õpi uuri kuidas tehakse seal blogi tausta muuta ja ja noh mingite nagu tehnilisi asju. Ja jah ja sisuliselt ta on muutunud kõige rohkem algusest algusega võrreldes see et nüüd ei pane nagu eriti enam poolikuid asju üles. Et alguses oli nii põnev, nii uus oli see et oh tegin midagi, kudusin kolm rida, pilt üles kohe. See alguses oli nagu kõigil see aga nüüd on jah ikka blogitakse rohkem neid asju ja pannakse ülesse mis nagu just valmis on.

Et see kõige suurem hoog ja eufooria on nagu üle läinud?

Ja-jah. Ei ütleks nii vaid see milline... võib-olla selline tunne on et... et mis ma neid tühje postitusi niiöelda teen et et asi on rohkem väärt siis kui ta on valmis ja kui ta on kenasti eksponeeritud. Et mina mina minule näiteks meeldib kui mingi kampsun teen et see oleks poseeritud ikkagi inimese seljas nagu eksponeeritud et et ta oleks tõesti näha et mis asi see on et... et see et pilt kui selline on tegelikult väga oluline. Et vahel... meil on isegi vahel läinud kodus kahepeale kaks tundi aega mõne pildi tegemiseks et saada selline pilt mis... mis sobib üles panna. Et ma lasen oma mehel nagu teha et endast on muidu väga raske teha pilti.

Mhmm, ilmselt küll jah.

Et et see on nagu nagu nagu üks selline pool. Et seal blogiringides või blogi blogimaailmas on teisigi selliseid kellele nagu fotokvaliteet ja selline on nagu väga oluline ja ja neid blogisid kindlasti loetakse ka rohkem. Et noh asi ei olegi võib-olla selles et kas mul on blogikaamera kodus või mitte vaid selles et kas ma viitsin vaeva näha selle pildiga ja natuke mõelda ka et et ta nagu teistele mõnus vaadata oleks.

Mhmm, et sealt midagi näha oleks?

Jah. Et oleks midagi näha ja et see asi nagu nagu oleks reaalne. Et mõnikord on küll tore et inimene on midagi valmis saanud aga kui seal mingi pildi peal ainult udukogu ja ja tuleb kõvasti just... ette kõvasti ette kujutada et mingisugust pilti sellest asjast tegelt enda jaoks saada et siis see on nagu raske et see ei ole meil see selle ajaviitekirjanduse mõistes nagu selline mõnu asi. Ja seda blogid tegelikult on. Nad on ajaviiteks et... et mõned üksikud blogid üldseüldse Eestis ongi võib-olla need mis on nagu tööblogid nii-öelda et et kus toimub näiteks mingi asja müük või... või mingi selline info andmine.

Aga kui sa nüüd tagasi mõtled, natuke me sellest rääkisime ka et et miks sa üldse tegid endale blogi?

Ilmselt sellepärast tegin et tahtsin enda asju eksponeerida. Et ja muidugi ka see et et selle kaudu oli hea mugav nagu suhelda inimestega.

Et blogi kaudu?

Blogi kaudu et et mitte niivõrd nagu mina teistega vaid nagu teised said nagu vaadata kes mina selline olen et kas nad tahavad minuga üldse edasi suhelda et selline ilmselt selline /.../ jah nagu teiste jaoks seal hommikul ma panin ka ise tähele seda et need inimesed kellel on blogi et nendesse suhtud hoopis teistmoodi kõigi nende projektide käigus näiteks kui kui neisse kel kellel näiteks blogi ei ole. Meil on seal tihtipeale foorumis näiteks mõned vahetusprojektid et vahetame näiteks kotte – kotivahetus kus siis loositakse välja et kes kellele paki teeb niiöelda. Ja väga keeruline on tegelikult mõista ja aru saada sellest inimesest kellel nagu blogi ei ole: milline ta on, mis on tema elustiil, milline võiks olla see asi mida ma nüüd talle teen. See on tegelikult noh käsitöö on võib

noh tead minna sellest piirist üle mis teisele inimesele meeldida võib. Aga kui inimesel on blogi sa näed mil-mis asju ta endale teeb, mis asjad talle meeldivad ja ja siis on nagu märksa lihtsam teha seda vahetusprojekti pakkigi talle nagu. Et see on nagu üks selline selline asi. Aga jah põhiline jah loomulikult oli see et... et ikka nagu enda asju näidata et. Et mida... midagi ja just sealt saaks mingit tunnustust tagasi sealt. Need on need põhilised asjad.

Aga mis sa arvad mis on käsitöös see käsitööle iseloomulikku et mis paneb inimesi blogima? Kas need samad asjad mida sa mainisid ja võib-olla midagi veel?

No kui ma vaatan näiteks selliseid inimesi kes arvutimaailmast midagi ei tea: oma vanaema kes väga kaua on käsitööd teinud siis alati on nagu see et kui lähed külla vanaemale siis ta alati otsib välja oma kootud kindad seal ja linikud ja mis ta nagu teinud on et ikka see selline tunnustuse vajadus ja see on ikka ma arvan nagu primaarne. Mina arvan vähemalt. Ja ja loomulikult selline veebipäevik et blogi nagu tähendab veebipäevikut et et enda jaoks nagu päeviku pidamine et mis ma nagu käsitöölalasel teinud olen. Kui see on minu igapäevane elu, selline väga suur osa see käsitöö tegemine siis on täitsa mõtet nagu seda päevikut niimoodi pidada et sa vaata.

Et saad tagasi vaadata?

Jah. Saad tagasi vaadata ja ja noh mul tuleb noh noh nagu tavalisegi päeviku puhul võib-olla ongi see et et ennast niioelda korraks niimoodi välja elada. Et see tagasivaatamise moment võib-olla ei olegi nii oluline sealjuures.

Aga kuidas või milleks sa täna oma blogi kasutad et milline blogi kasutusvõimalustest sinu jaoks kõige olulisem on?

Ikkagi jah see enda asjade näitamine see on n-ikkagi põhiline. Ma tean et paljud nagu kasutavad veel müügi-müügikanalina teda ka aga... aga noh ma nagu teen nagu neid asju ainult enda jaoks ja anda pere jaoks et siis siis see nagu võib-olla ei olegi nii oluline et... Mind on näiteks sealt blogide eksponeeritud kampsuni järgi ära tuntud või koti järgi ära tuntud et see on muidugi päris selline nagu lõbus. Et et kui inimene keda ma ei ole oma ihusilmaga enne näinud tuleb: oo sa olev vist see ampsak sealt foorumist! Et ma koti järgi tundsin ära. Et siis nagu saad jälle inimesega niimoodi jutu peale et see on hästi selline vahva kui või siis kui kuskilt foorumist jälle loed: aga minu mees ütles et ta nägi täna ampsakut. Ta oli näinud blogis seda kotti või neid seda kampsunit või mida see on minu arust hästi siukene vahva nagu et... et inimesed nagu noh et see tagasiside on nii oluline tegelikult et inimesed tõsiselt nagu tunnevad huvi ja noh kui sul oleks mingi liiga igapäevane või tavaline asi siis neile ei jääks meeldegi see. A kui nad näevad kuskil tänaval liikumas ja mind selle järgi mis ma olen blogis eksponeerinud mind ära tunnevad et see nagu noh, väga vahva et see on nagu omamoodi tunnustus jälle. Et sellepärast... aga jah, ainult noh põhiline just ongi see et ma saaks oma asju näidata. Et... et selle foorumi üldine selline idee oli ka et saaks selle Eesti Eesti inimestes kes nagu internetis liiguvad ja võib-olla harjunud selle jutukate ja mängude ja... ja delfi maailmaga et nad mõistaksid ka seda et käsitöö on nagu väga lahe asi. Et ei ole selline... ainult kuiv kinda ja soki kudumine mida kooli käsitöötunnis pähe tambiti vaid võib ka teha just sellist osa sellest käsitööst mis endale kõige rohkem meeldib, mis endale ilus tundub, piirid on on vabad et noh seda nagu just inimesteni viia on nagu hästi oluline. Et see oli nagu selle foorumi eesmärk ja noh... ühe foorumi nagu asutajana kindlasti noh kajastub see võib-olla minu blogis nagu ka et et et inimestele näidata et... noh, saab hakkama. Läheb vahel valesti – läheb. Harutan üles, võtan uue lõnga, teen uuesti. Et et noh võib-olla on jah

sellistele kes on ka mõelnud ühe korra et prooviks heegeldamist ja selle kohe nurka visanud näidata võib-olla ka et ei ole see asi midagi nii hull et teistel läheb ka nässu ja on vaja harutada ja ja ei kuku kõik esimese korraga välja ja... et noh, just just nii blogi kui selle foorumi eesmärk on jah et et inimesed saaksid aru et käsitöö ei ole mingi vanaaegne igand või et see on tõesti nagu kõigi jaoks. Et ükskõik kui vana sa oled või ükskõik kui noor sa oled et... et ükskõik kui pikad kunstküüned sul on et sa võid ka vabalt vabalt nagu teha. Et õhtul või päeval oled pintaku ja ja kostüümiga võib-olla kontoris aga õhtul lähed ja võtad heegelnõela kätte et... et see on nagu selline täitsa normaalne.

Mhmh. Aga mis sulle blogimise juures kõige enam meeldib? Ilmselt...

Tagasiside ongi. Tagasiside ongi see mis nagu meeldib. Et et see on nagu selline hästi mõnus ja ja noh ja ja just see et ma saan nagu ka oma asja valmis siis ma saan nii-öelda punkti panna et ma olen nagu mõelnud niimoodi et ma koo-teen nüüd näiteks mingi kampsuni või vesti, lõpetan ära, teen pildi ja panen selle blogisse ülesse, väike jutukene juurde ja see on nagu punkt et nüüd on asi täiesti valmis. Et vahel ongi jääbki mulje et mõnda asja pole aja puudusel või millegipärast üles pannud et siis nagu ei olegi valmis asi päriselt. Et noh jääb juba endale selline kerge tunne. Jah, see tagasiside vist ongi üks olulisemaid asju et et et siis on on siuke mõnus tunne endal et et ju ma siis olen midagi hästi teinud. Et seal ka väga paljud inimesed nagu muretsevad et on ju postitusele ei olnud nagu üldse vastuseid tulnud kommentaare et noh äkki oli kole asi või midagi... et noh mingi tõetera seal on on nagu sees aga... aga noh see ilmselt oleneb ka sellest kui tuntud see blogija ise on... blogimaailmas. Et vastavalt sellele nagu postitused ja kommentaarid sinna ka nagu tekivad.

Nojah paratamatult ilmselt loetakse neid mis on esiplaanil seal.

Jah. Ja üldiselt on ka nagu see mida ma olen tähele pand et mõni teeb vahel iga päev postituse ja paneb sinna mõne vidina ülesse aga... aga mmm seda ei viitsita nagu enam väga lugeda et mingi uudsus kaob nagu ära. Aga noh ka see kui niimoodi harvem natuke postitada siis tundub see inimestele selline magus kompvek nii-öelda. Et tulevad ja loevad mõnuga ja ja kommenteerivad et... et see on nagu selline hästi hea.

Mhmh. Millised su tulevikuplaanid oma blogiga on?

Niimoodi kaugemale ei olegi mõelnud niimoodi spontaanselt areneb et et kindlasti ma ei taha tast teha mingit müügikanalit, kindlasti ma tahan et see oleks... oleks selline minu minu enda enda nii-öelda pesakene et kus ma saan tõesti oma asju jätkuvalt nagu näidata. Aga ma jah ei ole nagu üldse niimoodi... niimoodi mõelnud et mis nagu edasi saab. Sest et praegu nagu tundub väga hea see süsteem. Et nagu sobib. Et võib-olla mõeldakse siin... tehnoloogiaajastul välja veel mingi järgmine, järgmine variant sellest blogimisest või päevikupidamisest sest et kes teab võib-olla lähen kaasa sellega. Aga... no seni kuni kuni ühte veel arenenumat /.../ varianti ei ole siis see on minu jaoks sobiv ja ma nagu jätkan sellega et, et võib-olla õpin tehniliselt midagi juurde mida ma saan teha blogi oma blogiga tehniliselt et... et et panna sinna mingit, ma ei tea, otsingunupukesi või mida iganes juurde et, et niukseid asju na-nagu võimalik et et tuleb aga... see on ikkagi selline koht internetis kus minu kohta saab ma ütleks isegi võib-olla kõige rohkem infot ja noh kes võib-olla sellest käsitöö-tegijate ringist väljaspool on et võib-olla nemad ei oskagi seda nii-öelda otsida. Et mõnikord on mõni vana töökaaslane jõudnud minule kodulehel vaadanud – oi tuttav nägu. Sest et üldiselt, esined ju seal ka nii-öelda väljamõeldud nime all. Ja ja võib-olla ei ole see leidmine nii lihtne et guugeldad oma nime sisse ja tuleb vaid vaid ikkagi pead nagu nagu natukene seda valdkonda teadma enne kui inimese sealt üles

leiad. Et mõnes mõttes natukene nagu anonüümne aga samas nagu avalik. Et kes ära tunneb see tunneb. Ja loomulikult need kellega rahu noh rohkem suhelnud olen et need loomulikult teavad võib-olla päris nimele ja telefoninumbrite ja ja elukohta natukene rohkem loomulikult aga keskmine vaataja-lugeja võib-olla nagu teab mind jah ainult foorumi nime järgi.

Aga millised olid sinu ootused kui sa blogima hakkasid? Mida mida sa ootasid? Mida sa arvasid et blogimine sulle pakub?

Kuna ma ei teadnud sest blogimisest mitte midagi, siis ma ei oskand osanud ka suurt arvata. Ma selle blogi tegin ka ainult selle pärast et oh nii lahe on nüüd saab teha siia oma postitusi ja... ja saab midagi kirjutada ja niimoodi ta on selline vaikselt nagu õppimise koht olnud minu jaoks. Aga noh ootused... noh loomulikult ootasid seda et inimesed käiksid ja külastaksid ka mu blogi, loeksid, kommenteeriksid. Muud ma nagu... ma nagu...

See ootus on täitunud?

See ootus on täitunud jah. Nojah ei ei tulegi meelde et midagi nagu konkreetselt oodanud või lootnud oleks rohkem. Et kuna see üks esimesi blogisid nagu seal oli... selles keskkonnas... no võib-olla oli mingi jah see täp noh ikkagi seotud selle lugejate arvuga võib-olla et ootasid et... et Marianne blogis seal ka palju inimesi liigub ja. Ja siis vaatasid kui palju postitusi seal Elsa teha ja ja kes seal veel on et... et siis nagu tundus et oh nüüd ma olen nii tegija. Ja nüüd on nemad nagu kui vanemad olijad seal väga paljud nii-öelda vaikselt ära kadunud, on uued huvid tulnud, uued hobid. Ma loodan et minuga seda nagu ei juhtu nii kergesti et tulevad uued et huvid ja hobid et noh kuigi jah elu on keeruline et ühel hetkel on vaja rohkem tööd teha ja teisel hetkel võib-olla tuleb majaehitus ja ja kolmandal hetkel midagi muud aga... noh tahaks ikkagi nagu et seal blogis ikkagi oleks käsitööst rohkem juttu kui muud juttu. Et noh mina olen absoluutselt näiteks vastane ka sellele et seal näiteks Eesti käsitööblogide ringis on väga palju selliseid kus nagu vaatad pool aastat tagasi klõpsid, klõpsid veel kauem tagasi – käsitöö kohta võib-olla heal juhul üks postitus. Et noh minu arvates nad ei peaks ei peaks kuuluma Eesti käsitööblogide ringi et nende jaoks peaks olema mingi teine ring. Aga noh eks on nagu selle keskkonna haldaja oma otsus et keda ta nagu tahab seal näha ja keda ta sinna oma ringi nagu nagu võtab. Et meie oleme ka oma foorumis ikkagi teinud reegli niimoodi et ikka põhirõhk on käsitööl et kui mõni postitus ka tuleb võib-olla muust muust teemast ei ole nagu hullu aga ikkagi kui... ikkagi jah, kui keegi hakkab seal tegema oma koerast blogi ja kuude kaupa loed ainult seda koerajuttu et siis me ikkagi teeme märkuse et et meil on käsitööfoorum ja käsitööblogid. Et sellel on nagu põhirõhk.

Aga milliseid blogimise lisaväärtusi sa oled enda jaoks avastanud? Nüüd kus sa oled bloginud juba päris jupp aega?

Lisaväärtused nagu?

No mida sa algul ei arvanudki et et blogimine võiks nagu kaasa tuua endaga?

Tänu blogile ma olen kindlasti... võtsin ennast kätte, käisin ära fotokursustel, sellepärast et... et ma ei osand üldse nagu teha korralikke pilte ma nagu ei teadnud sellest pildi piltide tegemisest ja sellest maagiast nii-öelda mitte midagi. Ja selle pärast oligi nagu ütleme põhimotivaator oligi nagu see käsitööblogi, miks ma läksin nagu ja õppisin endale need asjad selgeks. Selline oskus mida nagu saab ka mujal kasutada. Et see on küll jah selline asi mida ma olen ainult oma blogi jaoks ja blogi tõttu nagu kindlasti teinud.

Aga et ei ole selline seesama see ootamatu tuntus tänaval. Kampsuni järgi tuntakse ära? Kas sa...

See on lihtsalt selline rohkem meeldiv vahepala nii aeg-ajalt aga... aga... ütleme nii et blogi ei ole mulle võib-olla rohkem niipalju üldse lisaväärtusi andnud kui võrd nagu see foorum ja foorumi elu seal üldse et foorum ja need blogid on niivõrd omavahel seotud tegelikult. Et fantastilisi inimesi nagu on... olen kohanud ja fantastilisi projekte tehakse et et samas nädalavahetusel anti ju see suur lapitekk üle aasta emale. See oli isetegijate tehtud et neid lappe nägi siin blogides siin ja seal ka. Et seekord ma ise küll ei teind /.../ ikkagi uhke tunne on et noh et... et isetegijate tehtud tekk ja ja näidati televiisoris eksju. et, et nagu foorumil ja nendel blogidel on praeguses praeguses käsitöömaastikus üldse nii nii tugev koht, kuna internetielu on niipalju arenenud et ka kaheksakümne aastased memmekesed käivad oma päevakeskustes ja õpikodades inetrnetti kasutada et. Et noh nagu... siuke tahes tahtmata on see lihtsalt niimoodi. Käiakse, vaadatakse...

Et see on väga oluline väljund käsitöö-tööde tegijale praegu?

Jah, ma usun küll. Ma arvan, mulle nagu tundub et selle isetegija foorumi tekkega on Eestis nagu just seda nišši hakatud nüüd täitma et oleks lõngapoode, internetipoode kust saab lõnga ja helmeid ja käsitöötarvikuid osta. Et on hakanud ilmuma mitmed käsitööajakirjad, trükitakse üha rohkem ja kirjutatakse käsitööraamatuid igasuguseid õpikuid. Et kui foorumit alustasin siis oli selline tunne et seda infot, et käsitööd teha on nii raske kätte saada et see on nagu nii kuidagi valitud seltskonnale või kuidagi selline tunne tekkis. Aga nüüd on ikkagi selline juba et käsitöö on läinud ikkagi massidesse juba et hakkab juba tekkima selline et parem tunne nagu. On nagu. Ma usun küll et see käsitööfoorum on sellele päris kõvasti kaasa aidanud. Ja loomulikult need blogid ka sest et noh need on foorumi nagu lahutamatu osa seal tegelikult ja nii nii ka minu blogi. Hea tunne on muidugi mõelda et ma olen midagi mõjutanud, kaasa aidanud et umbes nagu see „Teeme koos!“ kampaania et, et see mõjutab midagi seda on nagu näha. Samamoodi see need kõik foorumite ja blogi pidamine et see mõjutab midagi ja seda on juba nagu näha neid tulemusi.

Aga sa mainisid et sa arvad, oled seda meelt et käsitööblogi peaks olema siiski suhteliselt käsitöökeskne, aga kas sa ise näiteks millestki muust ka oma blogis räägid?

Aeg-ajalt ikka räägin aga üldiselt see käib nagu... noh kui ma teen postituse siis ma ikkagi põhiliselt vaatan et mul oleks midagi käsitööalast sinna ka sinna pakkuda ja siis nii muuseas räägid seal oma igapäeva elu muid asju ka et... ma ei tea halad et töö juures on väsitav või räägid sellest kuidas... ma ei tea koer, koer ära jooksis aiast välja või... või kirjutad oma mõnest reisielamusest et... või millestki muust vahvast. Mõne nalja. Et noh et eks see käib nagu ka asja juurde aga... aga kui ma lähen postitust tegema siis ma ikkagi vaatan et mul oleks nagu käsitööalaselt ka midagi pakkuda. Et see on nagu minu jaoks on väga oluline.

Et et need teised teemad et need on siis seotud seal ütleme kodu, pere ja ja reisimisega?

Jah, jah. No vahel harva kui töö et võib-olla see käsitöö on ikkagi hobi ja siis üritad üritaks nagu jah tööasju nagu kõrvale jätta et see on nagu siuke puhkuse aeg minu jaoks kui ma teen käsitööd, kui ma loen foorumit. Et see on jah selline puhkuse jaoks minu jaoks.

A kellele sa oma blogist rääkinud oled?

Noh see on nii aut. Avalikult ma kuskil tutvusingkonnas eriti ei lähegi nagu rääkima. Aga mõnikord kui tuleb jutuks näiteks et... kuskil sünnipäeval, koosistumisel et noh keegi midagi teeb või näinud on et siis, siis ma ma olen ikka maininud et mul on blogi ja mõnikord nagu lingi saatnud. Ema mul on muidugi maininud kõvasti oma tuttavatele et mul selline blogi on ja... ja siit-sealt olen kuulnud ka et teised sugulased kuidagi kogekogemata on selle üles leidnud. Lasteaiakaaslaste emad vahel tulevad rääkima muga et olen näinud su asju sealt seal ja seal ja seal. Aga jah niimoodi... niimoodi ise nagu ei lähegi väga nagu rääkima et... kui jah jutu sees nagu tuleb et siis ma ikkagi ütlen et mul on selline koht kus ma oma asju näitan, teen ja kus... ja ka foorum kust on võimalik väga palju infot saada et. Aga muidu jah...

Aga kas sa reklaamid ka oma blogi mingil moel?

Ei ma ei ole küll. Absoluutselt kuskil, et see mis seal isetegija foorumis on see on nagu ainus ja noh, kuna isetegijate ja kaalukad.ee foorum on tegelikult noh, nii-öelda sõsarfoorum siis seal tegelikult on ka nagu minu profiilist on näha see link, minu blogile. Et võib-olla sealtkaudu ka on, tuleb mingit ka, ma ei usu et oluliselt. Et jah, põhiline on ongi see et mul ikkagi profiilis nii isetegijas kui kaalukastes on olemas see link ja kes tahab, see leiab sealt.

Aga oma blogi sa mingil moel tulu teenimise allikana ei kasuta, eksole?

Mhmm, absoluutselt mitte.

Aga kuidas sulle meeldib kui teistes blogides sinu blogile viidatakse?

Jah, see on ju ka omamoodi tunnustus jälle. Et see on nagu väga hea. Noh paljudes, no sellistes autoriõiguslikes küsimustes muidugi on nagu isegi noh oleks hea isegi nõuda seda et palun viidata noh minu minu blogile kui te kasutate seda seda asja või teist asja või kolmandat asja et et seda kindlasti noh inimesed võiksid nagu rohkem teada tegelikult. A jah, viidatakse küll.

Mhmm. Et sa mainisid seda...

Et see on jah tunn-ikkagi ka omamoodi nagu tunnustus et keegi on teinud terve postituse sellest et nüüd viidat- et et sellel teemal mis on minu blogis /.../ näiteks või või /.../ lihtsalt midagi vahvat leidnud.

Aga see autorsuse moment on ka oluline nagu ma aru saan?

Tegelikult on, et et noh mõnes mõttes muidugi need ideed on ju tõesti igal pool õhus ja tihtipeale juhtubki nii et mitmes maailma eri paigus korraga korjatakse üles täpselt seesama sarnane idee, aga kui jah mingisugune õpetus või juhend on kusagil... tõesti enda väljamõeldud asi et siis minu jaoks on küll oluline et keegi viit-viitaks sellele. Et me tavaliselt ma ei ole pannud eraldi et palun viidata, ma tean et palju teevad seda aga noh hea on nagu näha et et tehakse seda et näed Ampsaku blogist leidsin selle tolle kolmanda asja. Et isegi isegi siis kui see ei ole näiteks mingisugune minu isiklik autoriõigusega asi aga seda on, selleni on jõutud minu blogi kaudu siis on nagu väga tore kui sellele viidatakse et... et et see on ka selline rohkem oma-omamoodi tunnustus jälle.

Aga mis sa arvad mis teeb ühe käsitööblogi populaarseks? Millised ikkagi kõige enam külastusi koguvad?

Kui seal on niimoodi pidevalt huvitavaid ja erilisi asju eksponeeritud. See nagu teebki huvitavaks. Isegi, noh Marianne blogi muidugi on selline kus on väga palju huvitavaid linke. Et see linkide leidmise ja panemise oskus on nagu ka väga selline hea ja ja suur et ma tean et väga paljud inimesed ei oska näiteks informatsiooni otsida ja siis on väga tore

kui keegi on selle sinu eest ära teinud ja sulle pakub silma-silmailu ja silmarõõmu. Aga jah teine pool jah see et... et jah et sinu enda, enda asjad on seal ja ja... jah.

Aga kas sulle on oluline, et su blogi oleks populaarne ja paljuloetud?

Ma arvan küll et on. Et noh meil on seal olemas ka post... või klikkide arvu järgi see peaks kuidagi arvestama seda et kui palju blogi külastusi on. Ja seal ma vaatan et... noh kui pole kaua aega postitusi olnd siis noh natukene see koht nagu nagu langeb. Muidugi siin on mängib rolli ka see et kui kaua inimesel blogi olnud on. Et kuna mul on päris kaua ta olnud ja ikka postitusi olen sinna ikka teinud ka siis ma ma vaatan et üsna üsna populaarne on. Et kui midagi huvitavat ja ja uudset sinna ikkagi välja panna siis see kommentaaride arv on ka tavaliselt päris suur et et ju ta siis on, on suhteliselt populaarne. Et see on selline jah blogi et kui, mit-mitmedki nagu on öelnud et kui ma näen et sa oled uuendanud oma blogi et siis ma kindlasti klikin lahti ja vaatan mis postituse sa teinud oled. Et nagu ma ise ka noh ma tean juba mul on kindlad sellised lemmikud ütleme kujunend et kelle post-blogi on kiirel ajal kohe kindlasti lahti klikin et... et on ka palju selliseid kelle blogidesse nagu võib-olla ei jõua lihtsalt ajapuudusel. Et... tore. Oli aegu kui jõudsin kõik blogid läbi lugeda. Kõik postitused ja korjata sealt võib-olla huvitavaid asju välja aga... nüüd näe enam ei jõua.

Mhmm. Aga kuidas sa kirjeldaksid oma suhteid teiste käsitööblogijatega?

No, isetegija blogidega on väga selline on väga mõnus soe selline suhtlemine. Aga... väljaspool seda isetegija käsitööblogide ringi on ka mõned üksikud kelle blogisid ma loen ja kust ma saan ka nagu seda tagasisidet et ju et ju nemad loevad minu blogi ka. Aga noh on ka väga palju selliseid kes, kes on oma blogikesksed et nad nagu ei käigi väga palju mujal nagu lugemas või on ka näiteks oma lemmikute ring ainult. Et et siis jah nendega ka. Noh ma ütlen ikka ma vaatan ikka rohkem neid kelle elu ja käsitööelu mind nagu huvitab et et ikka oma lemmikud on välja kujunenud.

Mhmm. Aga tunned sa nendest paljusid?

Ikka ma arvan. Noh need kes on seal isetegija foorumi üritustel käivad et... nendega seal on ütleme päris palju kellega mul on, olen väga heaks sõbraks saanud. Et et ka mitte ainult Tallinnas vaid ka väljaspool Eestit et et kui ma juhtun olema Viljandis ja sellel ajal seal käsitöö-käsitööfoorumi mingisugune väike koosistumine, ma loomulikult lähen. Ja ja noh vahel ei pea paljudeks sõita ka kusagile mujale: Haapsalusse, Pärnusse et seal nagu näha inimesi kellega sa virtuaalselt niimoodi igapäevaselt suhtled ja töötad eksju ja see on hästi selline soe ja ja mõnus alati. Nagu oleksid need inimesed juba ammu tuttavad kuigi sa võib-olla silmast-silma näed esimest korda. Et see nagu on selline hästi hästi hea moment siin juures. Aga noh, on ka muidugi sellist selliseid juhuseid olnd kui oled täielikult nagu pettunud nii-öelda et... et algul arvad et oh see on blogis nii lahe, nii tore, nii jutukas ja siis sa näed seda inimest ja siis mõtled et: ma ei kujutand teda üldse sellisena ette. Istub vaikselt onju, ta ei tahagi nagu tavaelus väga palju suhelda, ta on hoopis teistsugune kui välimuselt kui sa ette kujutasid võib-olla... et no siis on vahel kergeid pettumuse momente ka aga... noh... üldiselt mul on jah nagu mõnu-mõnusad suhted. Et noh, ausalt öeldes tundub ka seda et et Mariannet tead nii hästi eksju aga kirjutab oma käsitööst et sa tead milline selline tema käsitöö stiil on juba mis asjad talle nagu meeldivad. Et noh loomulikult vahel kuskilt vaatad mõne artikli peale mis tal varasemast elust kusagil on, ta aeg-ajalt kirjutab oma perest natukene mõne sõna sekka et siis tundub sa tunned seda inimest juba. Samas silmast-silma ei ole mitte kunagi näinud. Mitte kunagi. Pole probleemi talle kirjutada e-maili familiaar-väga familiaarses stiilis

eksju. aga jah. Kokku nagu ei ole saanud kuigi noh ma ütlen väga paljudel on nagu õnnestunud see. Käia kohvi joomas, teed joomas et, kooki söömas.

Aga kas sa oled leidnud interneti kaudu uusi selliseid hobituttavaid palju?

Ma arvan et on küll jah. Noh mõned on kellega nagu rohkem suhtled tõesti... keda on alati hea meel koosistumisel näha et /.../ isetegija nagu korra kuus teevad sellise väikse... väikse õpitoa ja ja koosistumise ja siis seal on nagu nagu hästi hästi tore nagu näha... näha inimesi. Ja noh kes ikka tihedamini käivad ja kellega vahel niisama ka kokk-kuskil raamatupoe ees kokku saad et noh nendega nagu on nagu mõnusam suhelda loomulikult. Ja nendega nagu jääd ka niisama suhtlema et kes võib-olla saab kuuleb et töötan kindlustuse valdkonnas tuleb küsib võib-olla selle kohta mõne sõna ja... ja no ikka nagu tekib, tekib selliseid tuttavaid. Et noh foorumi nagu nende asutajatega kes nüüd küll väga palju siin ei blogi, Susa tegelikult küll blogib, päris palju aga, noh nendega nagu ikka suhtled nagu rohkem ja iga-igapäevaselt ja nendega on aeg-ajalt vaja kokku saada juba selleks et silmast-silma ka foorumi asjadest rääkida ja. Noh kuigi need on ka siuksed... pläkutamiskoosolekud meil aga... aga hästi jah tore on. Et et ma ütlekski et ma nende... nende foorumiinimestega võib-olla klapingi nagu rohkem kui kui mõne võib-olla muu eluvaldkonna inimesega. Et nendega nagu mõnevõrra just nagu, nagu võib-olla vabamalt kui näiteks kolleegidega et... et võib-olla, kolleegidega ei... ei hakka nagu nii väga, nii väga oma nendest...nendest ma ei tea, lapsele kampsuni kudumisest nagu rääkima ja tüütama. Siin on meil nagu väga erinev seltskond siin ka tegelikult et noh tõesti võib-olla ei mõista nagu seda minu hobi niipalju. Et nemad noh, nad on nad on teadlikud küll tegelikult et mul on see käsitööblogi ja käsitööhobi aga... aga nagu selles selles valdkonnas nagu nad muga kaasa ei mängi. Samas kui ma lähen nendele käsitööüritustele või ka laatadele kusagil kus ma tean et isetegijad on ja siis on nagu hoopis teine, teine. Hästi nagu tore on.

Aga nendega suhtlemisel milline, milline võimalus nendega suhtlemiseks sinu jaoks kõige olulisem on et et kas seesama interneti kaudu ütleme see blogi või foorum või või kokkusaamine...

Ikkagi foorum on... foorum on üks olulisemaid sest et seal on infovahetus kõige kiirem. Et ei ole meil vaja selleks saada kokku, et mingit teemat näiteks arutada või... noh tõesti vahel on selline tunne et sa võid virtuaalsel teel ka kohvi juu-kohvitada saad eksju. Et seal on vaba siis nagu foorumi teemasid ka, et see on nagu selline ütleme igapäevasem. Teisel kohal võib-olla siis on alles need kokkusaamised. Ja võib-olla see blogides suhtlemine nii-öelda kommentaarides et see on, on üldseüldse teisejärguline et see ei olegi nagu nii nii oluline. Aga jah just see et blogide seltskond ja foorumi seltskond on sama ja sellepärast on nii /.../ neid seotud et ei saa nagu nagu nagu öelda et me nüüd suhtleme ainult blogide vahendusel. Et sellepärast võib-olla need isetegija blogid on natuke teistmoodi kui üldse muudes keskkondades olevad käsitööblogid. Et meil on nagu kaks asja nagu nagu koos.

Teistes Eesti käsitööfoorumites sa ei suhtle?

Ma... ütleme et, ütleme miks ma ei suhtle siin on sellised väiksed nagu tüliõunad vahel et miks ma nagu ei suhtle. Kuigi tiht-tihtipeale need seltskonnad nagu kattuvad et on inimesed kes käivad nagu mõlemas foorumis aga... Aga mmm miks miks see teine käsitööfoorum nii-öelda tekkinud on ongi just see et, et tulid väga tugevad isiksused väga tugevate isiksuste vastu. Et olid seal sellised inimesi kes tahtsid teha ettekirjutusi et kuidas meie foorumi asutajatena, omanikena peaksime oma tööd tegema ja sellepärast

meile ei sobinud see, nad tegid oma foorumi. Aga nagu näha kasutajate arvu ja postituste arvu järgi et isetegija on ikkagi selline... selline koht kus nagu rohkem inimesi liigub ja rohkem informatsiooni liigub. Kus ei olda võib-olla mmm nii ettevaatlikud või kadedad nagu informatsiooni jagama või noh, on selline tunne on nagu tekkinud. Et et eee noh kui keegi ikkagi midagi uut või huvitavat avastab millegipärast mulle tundub et on väga palju selliseid inimesi kes tahavad seda ainult endale hoida. Aga seal isetegijas on jagamine ja teeme koos ja selline nagu rohkem nagu arenenud et see see on nüüd see mis nagu seda foorumit ja blogimaailma seal ringi ajab. Et et seal on jah nagu sellised nüansid ja erinevused. Noh hea on jah et et ta on Eesti suurim käsitööfoorum. Et, see on jah.

Aga sina enda jaoks siis kõigepealt avastasid ikkagi selle foorumi või õigemini sa ise tegid seda foorumi?

Jaa see sai alguse sellest kaalukate foorumist et kõigepealt meil oli seal teise adminniga üks teema, kus me arutasime käsitööasju. Siis läks see teema juba nii suureks, et tehti meie jaoks alaforum nii-öelda seal. Ja siis hakkas sinna tulema nii palju /.../ kasutajaid kes ainult käsitöö pärast sina tulid et ei olnud üldse nagu selle selle foorumi ideega nagu kooskõlas mis seal olid kes kes oma toitumist jälgivad ja ja sellist tervislikku elustiili harrastasid ja nii edasi. See ei läind enam nagu sinna teemasse hästi. Ja siis me ühel hetkel ütlesime nii, me teeme nüüd eraldi foorumi. Nädal aega nägime vaeva, panime oli meil asi püsti. Noh eks ikka tuli siukeseid vastulööke ja igasuguseid asju seal ka ja vaeva tuli ikka kõvasti näha aga... ja noh on ka olnud selliseid selliseid momente kus tahaks nii-öelda püssi püssi põõsasse visata ka. Aga aga on näha et inimestele nagu meeldib see keskkond ja ja see on neile väga palju abiks ja väga palju on ka aidanud. Et et sellepärast nagu ei ole õnnestunud seda püssi nii-öelda põõsasse visata.

Aga kui sa mõtled foorumi ja blogi erinevuse peale et kuidas sa selle erinevuse sõnastaksid?

Vat erinevus ongi see et foorumis nagu arutatakse selliseid üldisi asju ja võib-olla töötatakse välja need need alused mida pärast tulemusena seal blogis näidatakse. Et see on nagu selline üldine üldine suhtlemine ja ja ja üldised asjad aga blogis on alati iga kasutaja enda isiklikud asjad. Et siit nagu tuleb see vahe sisse. Et, et jah.

Et blogi on isiksusekeskne?

Jah. Et blogi on ka selline koht mida administratsioon ei saa muuta nagu midagi teha. Kui ülejäänud foorumit me saame reglementeerida seal rohkem ja kustutada, poolitada, mida iganes teha, siis blogides meil nagu seda võimu ei ole. Et me saame võib-olla erasõnumiga väikse märkuse saata et kuule et see vist eriti ei sobi et võta see ära. Et siis see noh on see on nagu minimaalne selline, selline juhendamine. Ja noh muidugi väga hea oli et foorumi alguses sai juba kokku lepitud ka niuksed blogi põhilised nagu reeglid ja meie nägemus et. Blogid võib-olla ongi natuke admin-aministratsiooni nägemus et meie tahame käsitööd seal näha et meil on käsitööfoorum, et siis on käsitööblogid ka. Et kes tahab oma koerast, kassist ja ja lapsest rääkida – selle jaoks on teised keskkonnad ja on teised võimalused nagu olemas. Et nii ta on. Aga jah, põhiline on see...

Aga need reeglid on kuskil sõnastatud ka või ei ole?

Jaa, meil on need sõnastatud ka et seal foorumis on kohe blogide jaoks eraldi teemad kus saab igasugust blogi tehnilist abi ja ja kus saab nagu küsida, uurida, vaadata, õppida et et eraldi asjad on jah kohe olemas. Natukene ük-üks selline koht on ka selline kus me oleme püüdnud natukene nagu klassifitseerida neid blogisid et kes tegelevad näiteks rohkem

heegeldamisega ja kes rohkem pärlitööga ja et siis on nagu hästi mõnus aeg-ajalt vaadata et et kudumisega tegeldakse kõige rohkem näiteks. Või...

Lihtsam on ka huvilisel leida ilmselt.

et, et jah et et hästi hästi näiteks vähe on mida blogides nagu on võrreldes kudumisega on näiteks õmblemise pool. Et see on nagu suht suht selline teema mida on foorumis nagu üsna raske on nagu õppida, õpetada, käsitleda ja ja blogides näeb ka ilmselt seda seetõttu vähem. Või on õmblejad nii enesekesksed et ei taha näidata eriti midagi. Et... noh kes on sellised hobiõmblejad eks nad ikka üht-teist ikka teevad et. Et noh üldiselt ongi niimoodi et käid õpid foorumis mingi tehnika või mingi asja selgeks ja siis on sul tulek ka. Võivad seda blogis demoda või saad seda vastavas teemas oma blogi kaudu viidata näiteks. Et näed panid blogisse heegeldatud kleit, sain valmis. Üles vastavasse teemasse kus kleidi heegeldamine on mõned näed sain ka valmis viide minu blogis siin. Et et see on nagu hästi selline, tüüpiline.

Aga kumb sinu käsitööharrastuse seisukohalt olulisem on kas foorum või blogi?

Foorum ma ütleks isegi on olulisem. Sest et mmm, ilma foorumita mul ei oleks neid teadmisi, neid ideid et et teostada neid asju mida ma blogis eksponeerin. Ma mõtlen et et kui vaadata blogi algus selliseid postitusi siis ja võrrelda neid sellega mis ma praegu teen siis kahe poole aasta jooksul käsitööline areng on ikka meeletu olnud. Et et kui varem sai nagu jah piirdunud lihtsate asjadega siis nüüd on ikka mida huvitavam ja ja lahedam asi ja mida suurem väljakutse see nagu käsitöoliselt on et et seda nagu mõnusam. Et see on kergelt võib-olla selline enda ja teiste nagu ületrumpamine ka et haa sain hakkama mingi meeletult keerulise asjaga et tegin ära! Et see on kindlasti ka üks selline niuke moment seal juures.

Aga, mis sa arvad et kumma toel sul rohkem sünnib kas foorumi või blogi toel?

No foorumi ma arvan kindlasti ikka. Foorum on see kus nagu neid asju nagu sünnitab ja mis mõtted nagu... tööle paneb. Et seal on väga palju linke ja väga palju infot. Et saaks nagu selle jah tegutsemis nagu keskkonna endale nagu paika et, et noh ma ei mäleta tihtipeale need nii-öelda need knit along ja sellised projektid et koome koos kampsuni. Üks on mingi kindel mudel näiteks välja võetud ja kõik koovad seda kampsunit, vaatame mis välja tuleb. Kõigil tuleb erinev eksju. et... et... seda on nagu no huvitav vaadata niimoodi blogis nagu eraldiseisvana nagu inimesekeskselt ja siis vaadata nagu seda foorumis nii-öelda grupikeskselt et mida see grupp nagu teind on ja kui erinev on ta seal on. Et see nagu just ongi see...

See võrdlusmoment tekib?

Et ja-jah selline hästi nagu, siukene, mõnus nagu, et et foorumis on kohe näha et kui foorumis on mingisugune idee nagu välja läbi välja näiteks käidud, võib-olla kellegi blogis – mõni muster, mingi siukene teistmoodi asi – siis tehaksegi mingi terve periood tehakse kõik teevad ühte sedasama asja. Pärlüssi – kõik tegid. Või siis mingit volangisalli kõik tegid, sellest on mingi mitu mitu kuud, kuude kaupa et. On näha üks trendid sealt juba, blogi blogidest, a siis on noh näed et kust see nagu eee tulnud on, on tavaliselt nagu foorumist tulnud. Või siis tõesti on kellegi blogist nagu ainuisikulisena mingisugune algus tehtud, keegi teeb mingi, leiab mingi salli teeb ära. Kuskilt võib-olla välismaa blogist ja siis kõik teevad, kõigil teevad, küsivad mustreid, teevad. Et, üks et skeptikud on selle kohta öelnud muidugi ka seda et, et noh, huvitav kui ma tulen nagu Tallinna lennujaamas lennuki pealt maha et siis kõik tulevadki plastmassist kõrvarõngaste ja volangisallidega mulle vastu või? Et noh tegelikult see nagu ei ole nii onju et noh

käsitöölisi võib-olla seal on kolm kuni viis tuhat kes neid asju üldse näevad ja seostada oskavad seda foorumiga aga tavaline võõras inimene vaatab et oh kui lahe eksju.

Aga kogemuste vahetamiseks? Ka ikkagi foorum?

Jaa ikka jah. Ikka ka foorum. No vahel harva tõesti, kui keegi on midagi teinud sellist mida ei ole foorumis väga palju käsitletud või ei ole tähele pandud et et siis see nagu hakkab see kõigepealt nagu nii-öelda blogikeskselt minema, aga üldiselt nagu tuleb foorum järgi sellele et nagu kuidagi ikkagi niipalju seotud et kas blogi ees ja foorum järel või foorum ees ja blogi järel et... et et nad on ikkagi... mõnes mõttes nagu peegeldavad teineteist niimoodi.

Aga kui olulised sinu jaoks teiste käsitöölise käsitööharrastajate blogid on?

Mmm ma ei oska... põhiliselt, ütleme need põhilised lemmikud ma ikka käin ikka päris tihti läbi. Ja vaatan et... noh sealt saab nagu ideid, vaadata kuidas mingi asi õnnestunud on, saab vaadata mis vigu võib ette tulla kui ise tahad midagi sarnast näiteks teha. Mmmm vat see on ikkagi jah, väga siukene on oluline et et kui võib-olla ongi see koht kus tehakse foorumis ühiselt mõnda heegeldatud kleiti, siis blogis ikkagi nagu kirjeldatakse rohkem nagu see asi lahti, põhjalikumalt. Et mis lõnga kasutasin ja mis takistusi mu loomingu teel ette tuli ja ja nii edasi. Et see ho-selles mõttes nagu... nagu blogi on nagu põhjalikum kui vaadata niipidi. Et kui vaadata mingi ühe ühe eseme põhiselt näiteks. Tihti see ma olen tähele pannud. Et kui blogis räägid, siis räägid põhjalikult ja pärast foorumis on hea lihtne viidata oma blogile et.

Mhmm. Aga kui sageli sa loed teiste blogisid?

Noh, ma ikka püüan iga päev ikka lugeda. Vahepeal on nii kiire et ei jõua midagi lugeda. Või või ei saa kodus arvutile ligi sellepärast et seal on nõudlus nii suur. Et ma ikka üritan ikka iga päev lugeda ja silma peal hoida et, et võib-olla see on mõjutatud ka sellest et minu koht selles foorumikeskkonnas on see et ma pean nagu vaatama ja vastutama ja silma peal hoidma. Et noh ühelt poolt see. Juba tekib ka harjumus on teiselt poolt tekkind et ma vaatan vaatan seal läbi et mis mis nagu toimub.

Mhmm. Nagu ajalehed ühesõnaga?

Nagu ajalehed jah et hommikul esimene asi vaatad oma foorumid läbi ja siis võtad alles võib-olla Postimehe ette et.

Mhmm. Aga kas see, mida sa teiste blogidest loed ja näed et kas see mõjutab seda mida sa ise teed?

No vot seal ongi see...

Või kirjutad?

... jah tihtipeale see et, et näed jah kellegi blogis midagi toredat ja siis teed ise ka ja siis saad juba viidata et näed ma leidsin neiu x blogist niukse toreda asja mõtlesin ka teha. Et ikka ikka see nagu mõjutab mõjutab päris palju. Et kui siin jah mmm ka Marianne ja ja sellised nagu /.../ näiteks esitlesid oma freeform'i stiilis heegeldamist, siis oli kohe näha et igal pool on nii suur huvi selle järgi et kõik tahtsid õppida, proovida ja siis Marianne õpetas neid, tegi meile pilte ja viitas kust me saame nagu õppida neid asju. Et tema on meile ka nagu õpetanud. Ja siis siis oli jah oli see periood kus nägi hästi palju asju hästi palju freeform tehnikas asju. Ma ütlen see käib niimoodi mingi siukse... lainetena nii-öelda. Ma ei tea et kui mingi asi nagu on eriline ja huvipakkuv siis pakub see kõigile ja korraga huvi.

Mhmm. Muutub päevakajaliseks.

Jah. Jah et vahepeal... noh... esimene asi muidugi see et mingi hästi pikalt nagu tehakse et mingi pärlsalli saba salli on seal mida jube kaua kõik koovad ja jube palju on ja jube ilus muidugi ka eksju. ja see on juba hästi siuke pikaajaline /.../ koos kootud ja eksponeeritud seal. Vat selles mõttes on ka ju hea et tavaliselt on noh kui kaupluses müüakse käsitööajakirju inimesed ostavad selle aga kodus eksju hea küll lähilähikondlased võib-olla näevad ja teavad ja saavad imetleda su salli aga vat siis on ikka selline et kõik näevad ja on siuke tunne et terve Eesti näeb nüüd mu ilusat salli mis ma olen oma kätega valmis teinud. Nii et jah siuke moment.

Aga kui olulised on sulle teised blogid ütleme ideede allikatena, genereerijana?

Ma arvan et tegelikult on ka et nad on sama olulised nagu see foorum. Et ma mõtlen et ma olen isegi märgand seda et vahepeal on... noh, näed tead küll, foorumis oled näind seal mingit linki aga /.../ üldse ei teki mingisugust selle mingi mustri näiteks. Aga keegi teeb selle ära ja ta teeb selle nii kihvtilt ja talle nii hästi sobib, et kohe tekib selline ahh, ma tahan ka. Selline naiselik selline: aaaah mul on väga vaja seda asja! Et et noh ikka päris päris palju on. On see mis ma blogis ja foorumis nagu näen.

Et päris sageli sa avastad enda jaoks midagi?

Päris sageli on jah. Et noh tihtipeale on muidugi on see et: aaah ma tahan ka aga ma ei oska! Vat siis hakkabki see inimese see... selline enesealahoivinstinkt tööle. Ma uurin välja kuidas seda tehakse ja ma teen ka, jonnii pärast teen. Et noh muidu võib-olla ei tuleks selle pealegi et teha mingit mingit asja et et võib-olla tundub mõni käsitööliik näiteks mmm noh täiesti vanaaegne et noh mäletan küll vanasti tikiti kuskil mingisugust mingit pistet onju mina küll seda tegema ei hakka. Aga siis näed kuskilt kui kihvtilt seda kasutatud on ja tahad ka kohe. Et... praegu näiteks noh, meil igasugused muud asjad loomulikult /.../ seda kui oli vabariigi aastapäeva ball ja seal väga palju rahvuslikke motiive kasutati nüüd on meil ka kõigil: teeme ka, teeme ka. Et siis hakati ka väga palju nagu näitama ja tegema ja ja noh jälle nende foorumitel ja blogidel on väga suur ja oluline koht selles et inimesed saaksid aru et rahvuslik ei ole ainult see ürp eksju mis ei ole üldse tänapäeva moodsa seeliku lõikega ja noh never ever ma ei paneks seda selga eksju. aga et kui ma saan seda rahvuslikku motiivi mis on tõesti südamelähedane, hea, ilus ja armas tegelikult nagu kasutada niimoodi kuidas ma ennast nagu igapäevaselt riidesse panen et kasvõi noh teha mingi väike motiiv kuskile mis väga hästi mängib, et see on nagu ilus ja lahe ja ja ja moodne on. Kui see inimestele nagu kohale jõuab foorumite ja ja ka nüüd nüüd meedia kaudu, et siis minnakse sellega kaasa ja ma arvan et see nagu arendab väga paljuski eesti käsitööd. Et et kui inimesed nagu tunnevad et ka niimoodi saab. Et vot just ongi see see blogid-blogid, foorumid, tänapäeva mood – kõik need kokku panna vot siis, siis on see see kuhu nagu eesti käsitöö jõudma peaks tegelikult minu arvates.

Et sünnib uus kvaliteet?

Jah et uus kvaliteet ei ole ainult muhu tikand ja ja ja ristpiste ja mis meil siin on – triibuseelikud, vaid on on needsamad asjad aga palju... hoopis teistsuguses võtmes näiteks et. Et, et noh see on nagu see mis nagu hakkab nagu käsitöölistele juba nagu kohale jõudma. Ma arvan et see virtuaalne maailm aitab sellele väga väga palju kaasa et olgu see foorum või blogid et, et blogidel on jah, on võimu tänapäeval nii-öelda.

Mhmh. Aga informatsiooniallikana? Kui olulised on blogid informatsiooniallikana?

Ma arvan et natukene vähem olulised kui võib-olla foorum. Sellepärast et ikkagi see info, mustrid liiguvad foorumite ja ajakirjade kaudu rohkem. Et blogis nagu üldiselt nagu

viidatakse võib-olla rohkem nendele. Et blogid nagu toetavad nii-öelda seda mustri võib-olla populaarseks saamist, või mõne mõne idee populaarseks saamist et et. Aga ma arvan et nad jah ei ole nagu primaarsed. Et võib-olla on mõned blogid tõesti noh välismaal rohkem kus kus on seda nagu näha et et selle blogi ülesanne on nii-öelda jagada kõike maailmaga mitte mitte niivõrd see enese eksponeerimine. Aga Eestis vist mulle tundub et nagu seda on vähem.

Aga on sul veel midagi, mida sa ise tahaksid võib-olla lisada meie jutule?

Oh ma olen nii palju rääkind et... jah mina ma mina võtaks selle asja niimoodi kokku et, et, et käsi-käsitöö on jõudnud virtuaalmaailma ka et et seal inimesed saavad sealt nagu infot ja ma arvan et järjest nooremad inimesed hakkavad nagu seda käsitööd tegema ja ja on uhked selle üle et nad oskavad teha. Et mingil hetkel mulle tundus et oli selline periood et need kes oskasid tegid salaja. Et noh, nüüd ollakse nagu uhked ma tean et mõned õpetajad räägivad et mul tüdrukud ka üheksandas klassis koolitunnis vahepeal heegeldavad ja et et see et sa oskad teha, et see nagu on juba uhkuse asi ja see et tahetakse nagu, nagu uuesti õppida seda et see on ka nagu, nagu väga hea ja mul on väga hea meel kui blogid ja foorumid seda nagu toetavad.

Mhmm. Selge.

Intervjuu 4

Intervjuu pikkus: 32'18''

Kõigepealt kas sa niimoodi peast oskad mulle öelda, kui pikk su blogijastaaž on, kui kaua sa oled bloginud?

Ma arvan et ta läheb kuskil kaks pool-kolm aastat. Kuskile sinnakanti.

Mhmm, mhmm. Aga on sul üks või mitu blogi?

Tegelikult mul on üks käsitööblogi, siis on üks blogi kus ma oma poja tegemistel silma peal hoian, et noh lihtsalt kuna vanavanemad on ka nii kaugel et nad ei saa kogu aeg lapsega tegeleda, siis nad näevad vähemalt blogi vahendusel mis poiss teeb. Ja siis... vahetevahel kui me kuskil reisimas käime siis reise kohta on ka pandud mingisugused siuksed päevade kaupa teemad paika et. Aga põhimõtteliselt ja üks blogi on ikkagi see põhiline kus ma siis räägin nii-öelda oma käsitööst ja natukene muust asjast ka.

Mhmm, mhmm. Aga kui sageli sa blogid?

Alguses praktiliselt üle päeva või niimoodi aga nüüd viimasel ajal on elutempo nii kiireks läinud et kui korra nädalas postitus tuleb siis on hästi. Ja ja siis ta ei ole ka enam nii väga käsitööteemaline.

Mhmm, mhmm. Aga kui palju sa ütleme selle ühe postituse peale niimoodi aega kulutad?

Mmm ma arvan et maksimum viisteist minutit, mitte rohkem, tegelikult.

Et noh palju aega ta sul ei võta.

Jah.

Mhmm. Aga millistel puhkudel sa blogid et kui sa mõtled siis millistel puhkudel või mis mis sind tavaliselt ajendab sissekannet tegema?

käsitöö puhul kui ma olen millegagi valmis saanud. Muidugi see oleneb vat kuna mina teen ka ajakirjadesse kaastööd, siis ma ei saa enne kilgata kui ajakiri on ilmunud sest et noh eetilise ei ole ju varem välja näidata mis ajakirjas tuleb. Et siis ma saan näiteks

näidata seda mis mul minul isiklikult on tulnud ajakirjas, ilmunud. Või on mõni raamat tõlgitud või või siis on siin maja peal midagi valmis ehitatud jälle et saab jälle näidata et vat millega me oleme jälle hakkama saanud või siis on lihtsalt mingisugune siukene positiivne sündmus minu jaoks mida ma tahan kajastada teistega ka jagada.

Mhnh, mhnh, et siis selline emotsioon või mingi?

Jah, põhimõtteliselt emotsiooni ajal.

Mhnh. Aga mis sa arvad, oled sa mõelnud sellele kuidas blogimine sind ja sinu käsitööhobi mõjutab?

Ma ei oska sea niimoodi... Käsitööd teen ma nii või teisiti et see... meil on siukene üks tüdrukute grupp kes koos käib, et me naerame et me oleme siuksed anonüümsed käsitöölised et et meid peaks varsti võõrutusravile saatma. Et et olgu mis tahes sündmused ümberringi et käsitööd me jääme tegema ja ja oleme teinud kogu aeg et et sellest me ei loobu et... et see... see jääb. Et see blogimine seda küll ei mõjuta kuidagipidi.

Mhnh, mhnh. Aga aga võib-olla see muudab mingil määral ikkagi sinu mingeid harjumusi või või sinus endas midagi? Ei ole?

Ma arvan et mitte. Lihtsalt siukene, minu jaoks meeldiv eputamise koht kus ma saan näidata et vaata kui tubli ma olen.

Ahah. Aga mis sa arvad kas sinu blogi sinu kohta midagi ütleb?

Mmm ma arvan et jaa.

Aga mida?

Eee, eh ta näitab mida ma armastan teha. Et et käsitöö on ju ka nii suur ja lai ala et et seal sinna mahuvad kõik alates heegeldamisest lõpetades tõesti puutööni või mingisuguste selliste asjadeni. Aga see ikkagi näitab konkreetselt milliseid asju ma armastan käsitöö puhul on ka: näiteks niplispits on ju hästi siukene nokitsemise töö seda suudavad teha ainult teatud siukse kiiksuga inimesed minu arust kes väga väga hoolikalt asju teevad ja väga järjepidevad on sest see on ka tohutult aeganõudev töö aga eks et kudumine, heegeldamine on minu jaoks siukene hästi kiiresti valmiv asi. Et jah, ta annab nagu siukse... pildi ma arvan minust et mulle meeldivad siuksed kiiresti valmivad. Samas näiteks ka värvide valik mis ma käsitöös kasutan eks ole et et mulle meelivad siuksed eriti erksad ja kirkad värvid et ma ei kasuta siukseid pastelseid või mingeid pooltoone. Ma arvan et see iseloomustab päris palju inimest.

Mhnh, mhnh. Aga mis sa arvad milline su blogija identiteet on või millisena sa ise välja paistad kui sa blogid?

Selle peale ma mõelnud tegelikult ei olegi.

Kui sa hetkeks mõtled?

Eks ta vist üks siukene eputamise koht ole.

Aga mis sa arvad kes su blogi loevad?

Mul oli kunagi üks programm, mis näitas kes mul seal lugemas käivad. Ja enamus olid tuttavad, kes käsitööga seotud olid, siis olid vahest tulid mingisugused inimesed kes otsinguga otsisid mingeid konkreetseid asju, kas näiteks mütsi tegemise õpetust või või mingisuguseid... Vahepeal ma kajastasin näiteks moekunsti ajalugu seal sealt tulid näiteks mingisuguste märksõnadega google'i otsingust et moe-moekunsti ajaloo kohta näiteks otsimas või midagi... aga ma ei usu et mingisugune suvaline inimene seda lugema hakkaks et, ma arvan et pigem inimene kes kes mind tunneb või siis kes tegeleb tõesti käsitööga.

Mhmm, mhmm. Aga mis sa arvad kas inimesed kellest sa ka mitte midagi ei tea et kas nemad ka võib-olla loevad su blogi?

Võimalik. Et võib-olla siis need kes... kes kes ajakirjadest minu käsitööga tuttavad on et võib-olla nad ootavad kustkohast jälle midagi järgmisena ilmub või või või mis raamatut ma jälle tõlgin et kas ma soovitan seda raamatut või ei soovita. Võib-olla sellised inimesed loevad ka.

Aga... aga kas sulle see on oluline et sinu blogi oleks näiteks käsitööhuviliste hulgas populaarne, loetud?

Ma arvan et mitte. Muidugi meeldiv on kui teda loevad paljud inimesed. Aga... aga samas ta on ta on selline koht kuhu ma panen oma mõtted mis, mis võib-olla teinekord on ka hea pärast tagantjärele lugeda et millega ma millalgi hakkama olen saanud või või või nagu noh selles mõttes ka endale nagu ajalooliselt salvestada et mida ma üldse teinud olen et nii-öelda nagu portfooliona ka seda mingil momendil kasutada näiteks hoopis.

Mhmm, mhmm, et... Aga oma lugejaid sa kuidagi köita ei püüa?

Ausalt öeldes mitte.

Aga kas su blogi on ka muutunud sellest ajast saadik kui sa alustasid?

Jah ta on muutunud ehituskeskseks. Seoses olude sunniga. Aga ma arvan et mingi moment ma pööran ta jälle tagasi. Kuigi ka ehitus on käsitöö.

Jah, üsnagi. Aga, aga kui sa tagasi mõtled siis miks sa endale käsitööblogi tegid? Mäleta sa?

Eee ma arvan et mind eee ajendas Marianne, kui sa teda tead.

Ta on selline väga salapärane tegelane ma olen aru saanud blogijate maailmas.

Tema oli üks esimesi ja tema blogi ma lugesin ja loen siamaani väga suure heameelega, sest ta teeb väga huvitavaid asju. Ja tema kutsus ülesse ja ma päris ei teagi kas tema üleskutse põhjal või mind lihtsalt hakkas see... kuna ma ise arvutitega tööd teen ja nii edasi, siis... võib-olla mind lihtsalt huvitas ka mis asi see blogimine üldse on kui selline. Ja võib-olla ta kuidagi sealt siis kasvas välja. Et alguses natukene siuksest uudishimust mis asi see üldse on ja siis ta niimoodi järjest tuli ja tuli ja.

Mmm, aga neid blogisid on päris palju, et mis sa arvad mis on need käsitöö käsitöös seda mis justkui paneb inimesed ka blogima? Sest neid blogisid on tõesti väga palju tekkinud.

Mmm jah on küll. Aga... kästöö on selline, ta on loominguline ja loomingulised inimesed minu arust tahavad et ka neid vahetevahel niimoodi kiidetakse ja ja samas kes sind ikka kõige paremini kiidab kui teine käsitööline kes mõistab kui palju higi ja vaeva sa oled pannud oma kampsunisse ja kui pal-mitu korda sa oled pidanud seda sokki üles harutama et seda korralikult teha et, et selles mõttes et see annab nagu sellise, siukse meeldiva elamuse et sa näitad teistele mida sa oled saavutanud ja teised saavad sulle näidata mida nemad on jälle teinud et. Siukene mõnus jagamise ja ja siukse... võib-olla noh tõesti jah natukene see kergitamise ja näitamise koht et...

Ja tagasiside.

Jah. Ma arvan et siukene mõnus mõnus näitamise koht pigem et.

Aga kuidas ja milleks sa täna oma blogi kasutad? Siin ehitamisest oli juba juttu aga aga aga mis sa arvad millised need blogi põhilised funktsioonid on mis sinu jaoks on olulised mis nagu on ja jäävad ja mis mis tegelikult motiveerivad sind edasi blogima kui see esimene tuhin on võib-olla mööda läinud?

Tegelikult ma arvan et see et jätta endast jälg maha et ma ikka veel teen ja olen sellel käsitöölainel et et ta nagu tegelikult suures osas ka nagu reklaam enesele. Et et kuna ma nagu käsitööga tegelikult ju alustasin mingi aastal 2003 vist juba ajakirjadesse tegemise ja nende mudelite valmistamisega. Et ta nagu reklaamib mind välja et selle selle käsitööblogi kaudu on tulnud ka mingid teatud kontaktid minuni näiteks et et ta nagu näitab mind ka maailmale. Mida ma teen ja mida ma oskan. Ta on nagu kergelt nagu ka CV või sellise tutvustava asjana täiesti toimiv, minu jaoks.

Et ta toetab sinu tööd ka siis osa-osaliselt?

No käsitöölalast tööd kindlasti...

Käsitöölalast tööd?

Jah jah just. Et et ma arvan et selles osas on blogil päris suur funktsioon täita et... et tutvustada mind maailmale nii-öelda. Mida milleks ma võimeline olen või mida ma teen.

Mhmh, mhmh. Aga mis sulle blogimise juures kõige enam meeldib?

Ma arvan et kohati see... mind kõige enam huvitab tegelikult see, et mida inimesed arvavad sellest millega ma nüüd jälle hakkama olen saanud et kas neile see meeldib või ei meeldi, mida ma peaksin paremini tegema, mida ma peaksin nagu muutma endas või kuhu veel edasi arenema et... sealt tagasisidest saab päris palju nagu välja lugeda ka et kas kas inimestele meeldis see mis sa teed, kas sa oled õigel rajal et võib-olla sa pead kuskile mujale liikuma hoopis. Et... ma arvan et see nagu on kõige kõige siuksem mõnusam asi selle blogimise juures ka lisaks kõigele muule veel. Et ta nagu annab selle mingisuguse suuna kuhupoole liikuda.

Aga sellist tagasisidet tuleb nagu palju? Ma olen nagu tähele pannud et tavaliselt kiputakse hästi palju kiitma, et kõik ütlevad oi kui ilus, aga sellist, ütleme sellist positiivses mõttes kriitikat kohtab vähe vist?

Kohtab vähe, aga kui teda tuleb, siis ta tegelikult, ta ei ole, sinna ei tulda tegelikult lahmima. Et seal, kui ikkagi öeldakse, siis öeldakse ikkagi konkreetselt ja ja see see kriitika on siukene aus ja otsekohene. Et et...

Ja sina hindad seda.

Mina hindan seda sellepärast et see annab nagu orientiiri kuhu edasi liikuda jälle, mida paremini teha või.

Mhmh. Aga millised su tulevikuplaanid oma blogiga on? Oled sa mõelnud sellele, et kuidas edasi?

Ma arvan et ma jätkan blogimist ja ma üritan... seal rohkem ja rohkem seda oma käsitööd kajastada et nüüd on jälle kergelt võimalus seda teha ja... et et... ek-eks ma jätkan enese reklaamimist seal.

Aga millised su ootused olid kui sa blogima hakkasid? Mida sa üldse blogimiselt ootasid?

Päris aus olla siis ma ei osanud talt midagi oodata.

Et sa lihtsalt katsetasid?

Jah ma lihtsalt katsetasin mis asi ta selline on. Hakkas meeldima. Et... jah siukest päris päris mingit konkreetset ootust mul ei olnud et vaat nüüd ta peab mind... ma ei tea... kuskile viima või või või kogu maailmale tutvustama et. Esialgu ta oli... siukene... mõnus pisikene ring teda luges ja ja see oli selles mõttes oli hea et eee ma ütlen kuna vanemad mul on kaugemal eemal, osade sõbrannadega nii tihti kokku ei saa, siis sa vähemalt andsid neile teada mida sa teed. Et et nad oli nagu kursis sinu tegemistega, et selles mõttes mulle nagu blogimine meeldib. Et sa saad teistele kiiresti teada anda, et vat

nüüd ma tegin jälle seda või teist või kolmandat ja et et kõik on hästi ja. Samas sa loed nende blogisid et mida nemad teevad, et ta on nagu selles mõttes nagu siukene eee kergelt nagu kirja saatmine ka minu jaoks nagu et.

Aga kas selle selle võrra näiteks on ka kontaktid otsesed kontaktid nendega vähemaks jäänud? Või ei ole?

Mmm ma ütleks et ei ole.

Mhmm. Et see lihtsalt toetab?

Jah, just.

Mhmm, mhmm. Aga kui sa praegu tagasi vaatad siis need, noh sa ütled et sul erilisi ootusi ei ole aga aga... või ei olnud... aga noh natuke siiski, et et et kas need ootused on mingil määral ka kinnitust leidnud?

Noh selles mõttes et jah, ma, nagu ma ütlesin et ma saan ekssole niiöelda kirja saata et et ma olen nüüd sellega hakkama saanud näiteks emale ekssole öelda et näed, see on jälle nüüd ilmunud ja võid minna poodi vaatama seda ajakirja. See see on see on näiteks jah täiesti töötav süsteem. Ja ja teiste tüdrukutega kellega me kokku saame nendele ka saadan ju et et näed, ma olen näiteks siin maja peal selle toa juba valmis teinud et nüüd saate varsti külla mulle tulla. Et siis nad juba teavad, ette valmistada ja plaane tea-paika panna et.

Mhmm. Ma mõtlen natuke. Mmm aga kellele sa oma blogist üldse rääkinud oled?

Otseselt reklaami pole ma temale teinud. Aih, tegelt valetan. Eesti käsitööblogide ringi olen ma ta pannud. See on ka põhimõtteliselt ainuke reklaam.

Aaa see käsitööblogide ring ring et see on nagu selline nagu reklaami...

Ta, tähendab, vot ma ei oskagi sellele nagu eesmärki öelda, ta ühesõnaga, seal on, ta ühendab ühe huviala inimesi, inimeste blogisid ja sul on siis lihtne lihtsalt liikuda ringi seal et sa saad kõik need läbi käia kes seal ringis on et ta on nagu lihtsustab nii-öelda blogide lugemist võib-olla mingil määral et ega noh et kes sinna ringi peale satub siis see leiab ka minu blogi ülesse sealt.

Jah, et sa liitusid sellega sel eesmärgil et sinu blogi oleks võib-olla hõlpsamini leitav?

Jah, just. Aga otseselt kuskile... ma isegi ei tea kus kohas blogisid reklaamida saaks... et et, noh jah tegelikult foorumis on ta mul ka... nime all kirjas, ekssole et et. Aga aga otseselt reklaami või niimoodi kellegile öelnud et vat, näed, minu blogi seal minge lugege – ma küll ei ole teinud.

Mhmm, aga noh oma lähedastele...

No lähedased jah, nemad nemad teavad jah, aga, ma ei tea kas seda võib reklaamiks nimetada.

Ei mitte reklaamiks ma tegelikult küsisingi lihtsalt et kellele sa rääkinud oled.

Jah emale, ämmale.

See reklaamimise küsimus oli mul järgmine tegelikult: kas sa oled seda reklaaminud?

Ei. Jah.

Aga, mmm kuidas sulle see meeldib kui mmm teistes blogides sinu blogile viidatakse?

Mul ei ole...

Reklaam selline. Tellimata reklaam aga siiski?

Jah, jah. Kui see on positiivne, siis see on väga meeldiv ekssole. Aga samas ekssole mmm siis sa jälle ka näed et sinu blogi loetakse, siis see kergitab sinu siukest eneseuhkust et

vat, näed, märgiti jälle ära, et selles mõttes ta on, positiivne minu arust et et ta... on hea teada et et tegelikult ikkagi kellegile peale minu ja võib-olla veel mõne paari kolme inimese läheb korda mida ma teen.

Mhmh. Aga mis sa arvad mis üldse teeb ühe käsitööblogi populaarseks, millist käsitööblogi loetakse palju?

Ma arvan et seal läheb asi kaheks. Üks on see et sa teed tõeliselt häid, ilusaid, originaalseid asju. Et siis sa võid puhtalt ainult pilte ka ülesse panna ja kõik käivad ja vaatavad sinu blogi ja ja mmm noh tegelt Marianne blogi põhineb sellel, okei ta annab ka mingeid vihjeid kuskohast veel infot saada ja nii edasi, aga aga ütleme tema blogi põhineb minu arust suures osas sellel et ta näitab oma tõeliselt fantastilist käsitööd. Ja teine asi on see et sa suudad väga kõitvalt kirjutada. Et, et need on nagu minu jaoks kaks siukest kriteeriumit, mille põhjal näiteks mina olen omale mingid blogid pannud paika mida ma loen.

Mhmh, mhmh.

Lisaks oma tuttavatele.

Mhmh, mhmh. Aga kas sinule endale on oluline, et sinu blogi oleks populaarne ja paljuloetud? Eelnevast jutust natuke võib arvata et natuke on?

No, kergelt on jah. Aga selles mõttes et ma nüüd ei oota et mingid sajad inimesed seda niimoodi iga päev käiksid vaatamas.

Mhmh.

Ma arvan et mulle meeldib kui mu tuttavad vaatavad seda et. Päris võõrastega... ma ei oska seisukohta võtta et võõrastega et, ma ju ei tea palju võõraid tegelikult seal käib. Eks ole. Aga võõras-tuttavatelt ma saan tagasisidet et oh näe ma nägin su seda raamatut et, kas poes ka juba on või? Noh, selles mõttes... et ma olen nagu enda jaoks nagu tegelikult need ülejäänud inimesed keda ma ei tunne nagu välistanud et minu minu jaoks nagu neid kergelt ei ole olemas. Et nad võib-olla käivad seal kuskil taustal, vahest võib-olla mõni isegi kommenteerib aga siis ta saab tuttavaks kui ta kommenteerib, sest ta kommenteerib mingisuguse põhjusega ja siis ma lähen vaatan kes ta on ja mis ta teeb aga, aga niikaua kui jah ta, näiteks kommentaari pole pannud ja minuga ühendust võtnud siis minu jaoks nagu teda nii-öelda olemas ei ole.

Mhmh, mhmh, et kui keegi on sind kommenteerinud, keegi võõras ütleme, ta oma oma blogi lingi on jätnud ja siis sa vaatad järgi alati?

Jah, jah.

Mhmh, mhmh. Et... aga kuidas sa üldse kirjeldaksid oma suhteid teiste käsitööblogijatega et... kas sa tead neist paljusid ja...

Neid on nii palju et ma ausalt öeldes... loen väga väheseid. Et ma loen oma tutvusringkonda ja siis veel paari-kolme sellist kes mulle tõeliselt meeldivad. Et et mmm see lihtsalt muidu võtaks nii suure osa minu igapäevasest ajast ära et ma... mul hakkaks muu elu selle all kannatama. Ja vahetevahel kui teised nagu viitavad millegile huvitavale, siis ma jah vaatan ka et mis kuskil mujal toimub. Aga aga põhimõtteliselt mul on jah siukene oma mingisugune, ma arvan et kümme blogi mida ma niimoodi regulaarselt vaatan ja ja siis... siis kui kuskilt midagi muud infot tuleb siis vaatan mujale ka.

Mhmh, mhmh. Aga uusi selliseid hobituttavaid oled sa leidnud läbi interneti?

Tähendab, läbi blogi mitte, aga foorumist jah. Sest et meil on see kirju kummuti MTÜ siis nüüd juba. Eeee kes sai juba tükk aega tagasi enne blogimist tuttavaks ja... lä-ka läbi interneti ja...

Kas siis foorumi kaudu?

Ei. See... siis olid meililistid veel, siis foorumeid ei olnud. Ja meie asutasime selle kullaketraajate foorumi. Ja ja ja siis nagu tänu sellele kullaketerajate foorumile kes korraldab paar korda aastas selliseid suuremaid kokkusaamisi, siis sealtkaudu on nii-öelda tulnud siis tuttavaid nagu juurde. Et et sedapidi küll et aga läbi blogi otseselt ei ole... kui muidugi, ai tegelikult selles mõttes on selline asi nagu... ma isegi ei tea kes selle algatanud on... on internetipaki vahetus ja salasõber. Ing-inglaste või ameeriklaste korraldatud, kus üle maailma inimesed vahetavad käsitööteemalisi pakke ja siis ka tutvustavad ennast sellele oma valitud sõbrale. Et sealtkaudu on tegelikult paar inimest Inglismaalt ja ja Ameerikast noh, kellega ma olen nii-öelda tuttavaks saand aga see on juba siukene nii-öelda kosjasobitamise ja ja siukse konkreetse projekti käigus toimunud asi.

Mhmh, mhmh, mhmh. Mhmh. Aga nende nende uute tuttavatega või või siis üldse ka oma teiste käsitöö mmm noh teiste käsitööhobulistega, suhtled sa nendega mismoodi põhiliselt, kas ikkagi läbi interneti, kas siis blogis või foorumis või või saate kokku? Et ma saan aru et selle kirju kummutiga...

Kirju kummutiga me saame regulaarselt iga nädal korra kokku. Mmm ja ja noh siis ülejäänud inimestega keda ma siis noh nii-öelda niiväga hästi ei tunne nendega siis jah, pigem nagu foorumis. Ja siis on need välismaised siis nendega tõesti kirja teel vahest... vahest saadame vaatame mis teiste blogides on ja... et et aga aga... muidu, muidu jah selles mõttes... ma ei ole nii-öelda interneti teel väga aktiivne suhtleja, ma ikka eelistan inimestega näost näkku suhelda rohkem.

Mhmh, mhmh. Aga... nii et blogi siis ei ole ka sinu jaoks teiste käsitööhuvilistega suhtlemisel väga oluline, no lihtsalt nii palju et et sa annad teada, mis sa jälle teind oled.

Jah, jah, just.

Mhmh. Aga, kas sa ise ka näiteks kommenteerid aeg-ajalt teiste blogisid?

Jah, vahetevahel.

Mhmh. A tuttavate omi või või?

Jah, no neid keda ma loen, mida ma vaatan.

Aga, osaled sa ka aktiivselt mõnes Eesti käsitööfoorumis et kullaketraajaid sa mainisid et seal sa ilmselt...

Jah. Seal ma olen... üldiselt, aktiivselt osalen jah. Et noh selles mõttes et päris administreerimistööga ma ei tegele kuigi seal administreerimist niikuinii vaja ei olegi et et see foorum elab ise oma elu väga ilusti et, saab hakkama et. Aga roh-rohkematega ma jah pole ennast sidunud praegu.

Mhmh, mhmh. Aga kõigepealt sa enese jaoks siis avastasid ikkagi kas foorumi või või blogi? Õigemini selle foorumi te nüüd ise tegite aga kumb enne oli?

Blogi oli enne.

Blogi oli enne?

Jah.

Mhmh. Aga käsitööharrastuse seisukoha pealt ütleme kumb sinu jaoks tähtsam on kas foorum või blogi?

Nad on seotud. Sellepärast et... blogisse ma panen oma käsitööasjade pildid ülesse ja foorumisse ma hõikan et minge vaadake. Et kes tahab. Kui on mingisugune näiteks mingisugune õpetus mille ma olen pannud või keegi on küsinud foorumi kaudu et et

kuidas näiteks seda mütsi tehakse, siis paned blogisse ülesse ja siis ütled et sealt saab vaadata.

Et foorumis on see auditoorium nagu suurem?

Jah, just.

Mhmm, mhmm. Aga kui sa mõtled selle peale et mmm kumb on sinu jaoks inspireerivam et kas ütleme näiteks blogid või foorum?

Ma arvan et blogid.

Mhmm. Miks?

Mmm foorumisse jookseb kokku hästi palju ühesuguseid ideid minu arust et sinna nagu kogutakse pigem selliseid internetiavarustest leitud asju. Ja seal käib nagu minu arust pigem siukene eeee mmm siukene arutelu et kust mingisugust töövõtet õppida saaks või kust mingisugust lõnga, raamatut, mida iganes saaks ekssole. Aga aga blogides sa ikkagi näed inimeste originaalloomingut, mida nad on lõpuks siis ise valmis teinud ja see minu arust annab nagu palju palju nagu siukse kihvtima ja mõnusama ülevaate et ja seda on tunduvalt mõnusam vaadata.

Mhmm, mhmm, mhmm. Aga kui palju see, mis sa näiteks teiste blogidest loed, et et sa mainisid et sa külastad seal regulaarselt kümme-kümmekonda blogi võib-olla, et kui palju see mõjutab seda, mida sa ise oma blogis teed, näitad, kirjutad? Kuidas võib-olla oma blogi kasutate?

Ta mingil määral mõjutab võib-olla. Aga aga vast mitte suurel määral. Võib-olla blogi kasutades seda et kui vaatad et kellegil on jälle midagi uut ja huvitavat ilmunud kuskile serva peale vilgutama või vilistama siis, siis vaatad et kas see näiteks mulle ka meeldiks ja sobiks et. Näiteks vist viimane lisand mille ma omale blogisse panin oli mu raamatute loetelu. Et on näha millised raamatud mul kodus olemas on. See on küll praegu kergelt poolik, aga aga selle ma kavatsen näiteks ära lõpuni ära täiustada et selles mõttes ta on ka hea endal kasutada et vaadata mis raamatud mul on, kellele ma välja laenutanud midagi olen ja ja et et... see on siukene praktilisest poolest nagu kasutatav täiesti. Et noh niipalju siis nagu võtaks teistest blogidest aga aga selles mõttes et et kui vaadata et nüüd keegi teeb mingisugust eee konkreetset asja ja siis ma teeks seda kohe järgi: ma arvan et järgitegija inimene ma eriti ei ole. Ma pigem, pigem võib-olla vaatan siit ühe asja teise koha pealt teise asja, panen need omavahel kokku ja siis vaatan mis välja tuleb.

Mhmm, mhmm. Aga kui olulised sulle blogid on just ütleme ideede genereerija ja vahendaja, allikana et, et avastad sa sealt sageli enda jaoks midagi?

Mitte sageli aga aga selles mõttes jah, blogidest leiab päris põnevaid asju.

Et mis võib-olla ka lihtsalt su enda mõtted nagu liikuma panevad mingis suunas?

Jah, just. Just et, jälle ekssole Marianne blogi on siukene väga väga hea lugeda, tema annab väga palju, noh lisavihjeid kust midagi veel otsida võib, mil-mille jär-millest tema inspiratsiooni on saanud et et ja annab siis nagu teistele needsamad lingid edasi et minge vaadake sealt. Et minule see meeldis ja soovitab et.

Aga informatsiooniallikana kui olulised sulle blogid on?

Oleneb millise informatsiooni. Et need blogid mida mina loen eeee nende inimeste kohta ma tean ka noh mida nad niimoodi igapäevaselt ka teevad et eee selles mõttes ma saan selle info nii või teisiti nende käest kätte: et lihtsalt kas viivisega nende käest või siis kui nad parasjagu õhtul jälle välgab vot see asi nüüd tuli, siis ma saan selle samal õhtul kätte. Aga võib-olla ma saan järgmisel päeval nendega kokku ma saan selle sama info uuesti veel korra. Aga jah... ma ütlen pigem ma olen siukene silmast silma suhtleja ja et

et mulle meeldib nagu rohkem... rohkem inimese enda käest kuulda mis ta teeb ja kus ta on. Blogi on pigem siuke toetav, kergelt.

Mhmm, mhmm. Et sina põhimõtteliselt teis-teiste blogisid eee loed siis selle pärast et oma tuttavate tegemistel nii-öelda silma peal hoida?

Jah, põhimõtteliselt küll.

Et, et et sul... noh ja mingil määral saad siis ka võib-olla uusi ideesid aga...

Jah, kui nad millegile on viidanud või oma mingisuguse töö ülesse on pannud aga selles mõttes ja et ma neid kogu aeg läbi kammiksin selle eesmärgiga et vot mis nüüd keegi teinud on ja, ja ja mingisuguseid ideesid blogidest korjata siis vot sellega ma küll ei, ei viitsi tegeleda ja ma arvan et tegelikult see inspiratsioon tuleb hoopis kuskilt mujalt.

Mhmm, mhmm. Ma siis sain... mis sa arvad kui sageli sa neid muidu loed?

Ma arvan need kümme blogi ma klõpsan niimoodi päeva jooksul korra läbi. Aga aga mitte palju ka tihemini et... Jah ma arvan kuskil niimoodi ühe korra päevas ma vaatan nad üle et kas neil on midagi uut ja huvitavat tulnud ja kui ei ole siis, siis rohkem ei viitsi.

Aga kas sul endal on ka veel midagi võib-olla mmm mida mina küsida ei osanud et äkki sa oskad midagi veel blogide kohta öelda? Mis sa ise tahaksid öelda?

Ma ei tea vat see blogindus on siukene hästi... imelik asi et mõne jaoks on ta siukene eeee et et ta peab kõigile ja palju ja kohe ja korraga näitama endast mis ta teinud on ja ootab seda kiitust aga... aga mõne jaoks ta on lihtsalt siukene: korra tulen näitan, lähen jälle vaikselt uuesti nurga taha oma asju tegema. Et... ta on nii siukene kohati isiklikult intiimne aga aga samas kõik teda ju loevad et et... selles mõttes mul on väga raske seda seisukohta võtta et ma ütlen... ma ma ju tean inimesi kes mu blogi loevad aga samas tõesti võib-olla on ka mingisugune kümmekond või või või veel rohkem inimest kellest ma mitte midagi ei tea aga kes võib-olla samamoodi loevad aga minu jaoks neid lihtsalt ei eksisteeri et, ma ei, vat ma selle koha pealt on nagu kergelt minu jaoks keeruline see asi et, et et kas, kas kas ma peaksin nende inimestega kuidagi arvestama või või või või kuidas ma nad enda jaoks defineerima peaksin et... Nad justkui on aga justkui ei ole ka.

A mi. A mis see blogi sinu jaoks üldse on siis kõige rohkem?

Ma arvan et minu positiivsete mõtete ja tegemiste näitamise koht.

Mhmm. Positiivsete just?

Jah, just.

Mhmm, okei. Aga jah mul tuli meelde see ka veel et see kirju kummuti blogi, et mis funktsiooni see sinu elus täidab?

Sellest blogist olen ma natuke kõrvale jäänud ma ei tea kas oma laiskuse või oma kiire elu- elutempo tõttu. Aga üldises plaanis eks ta peaks olema selline, kergelt meie reklaamiv ja ja meid tutvustav blogi. Kuna me MTÜ põhikirjas on nii-öelda kirjas et me oleme käsitöö edendav käsitööd edendav rühmitus nii-öelda siis siis ta peaks näitama millistel laatadel meid näha saab või kuskohas me jälle midagi õpetame või või kes kes meist jälle mingisuguse uue asjaga hakkama on saanud. Aga aga jah kahjuks ma olen sellest hetkel kõrvale jäänud, sellest blogist vähemalt. Et ma selle kohta nagu, häbi tunnistada aga ei ei tahaks vist rohkem midagi öelda. Et selle kohta võib-olla oskab rohkem Helen või Terje öelda.

Mhmm, mhmm. Aga tänu oma blogidele sa mingit... ma ei tea kas sa teed võõrastele inimestele ka asju?

Jah.

Teed. Et oled sa saanud mingisuguseid... töid?

Eeh, jah olen küll.

Mhmh.

Aga noh, seal on jälle see ka et mul on ju tegelikult ka kodulehekülg üleval. Ja ja... Sealt võib-olla võib-olla nad liikusid sealtkaudu blogisse ja siis blogist minuni või või liikusid blogi kaudu kodulehele – seda ma ei teagi. Aga aga kuskilt nad igatahes tulid.

Ei tea jah et noh mingi selline funktsioon on ka võib-olla sinu blogil.

Jah, jah.

Aga okei, siis on kõik.